

Kultúrno-spoločenský život

Maliar štetcom zachytil aj dnes už neexistujúce budovy, ako Brixovu tehelnú a zaniknuté časti hradu. Okolo roku 1903 vytvoril sériu pohľadov na ruiny Trenčianskeho hradu, ktoré majú dnes nielen estetický, ale aj dokumentačný charakter. V priestoroch kasárne na Trenčianskom hrade prebieha výstava trenčianskeho maliara **Artúra Lieskovského** (1852 – 1920), potomka starého šľachtického rodu.

Lieskovský už od mlada prispieval k poznaniu považskej

krajiny prostredníctvom farieb, štetcov a jeho schopnosti verne zachytiť realitu na plátno. Ako dvadsaťšesťročný sa stal členom novovzniknutého Prírodovedného spolku župy Trenčianskej, členovia

ktorého boli prvými priekopníkmi výskumu a mapovania Považia. I to bol dôvod, prečo takmer všetku svoju tvorbu venoval maľovaniu krás Považia s dôrazom na mesto Trenčín a romantické ruiny hradu. Pozoruhodné je, že Artúr Lieskovský bol maliarom samoukom, bez akéhokoľvek umeleckého školenia. Jeho tvorba sa nedá presne špecifikovať, vyznačuje sa množstvom výkyvov – od realizmu až po romantické stvárnenie atmosféry.

Napriek tomu je jeho tvorba častokrát porovnávaná, či dokonca lepšie hodnotená ako diela jeho súčasníka **Antona Muskalaia**, profesora kreslenia na trenčianskom gymnáziu.

Okolo roku 1903 vytvoril sériu pohľadov na ruiny Trenčianskeho hradu, ktoré majú dnes nielen estetický, ale aj dokumentačný charakter.

Kurátorka výstavy, historička umenia Trenčianskeho múzea v Trenčíne **Veronika Ďurejová** prezradila viac o pripravovaní výstavy: „Spolu s akademickou maliarkou **Dankou Krajčovou** sme na príprave výstavy pracovali približne dva mesiace.

Vďaka tomu si môžete prísť pozrieť kompletnú zbierku obrazov A. Lieskovského zo zbierok Trenčianskeho múzea v Trenčíne. Niektoré z obrazov doteraz neboli vystavené, takže potrebovali reštaurátorský zásah a ochranu v podobe nových rámov. V rámci tematiky si na svoje prídu najmä Trenčania, najväčším lákadlom je však veľkorozmerné plátno Pohľad na Rozsutec s rozmermi 2 x 3 metre.“

Na vernisáž prišli obdivovať obrazy nielen Trenčania, ale i potomkovia rodu Lieskovských.

„Obrazy dýchajú atmosférou starého Trenčína, akým bol kedysi. Najviac sa mi páčia scenérie Trenčianskeho hradu, ktoré dnes už, bohužiaľ, neuvidíme a v súčasnosti vyzerajú úplne odlišne ako v minulosti,“ zdôverila sa návštevníčka. „Konečne sa obrazy dostali po dlhej dobe pred zrak obdivovateľov, preto určite využite jedinečnú možnosť a prídte sa ponoriť do histórie Trenčína tak, ako ste ho ešte nevideli.“

www.sme.sk 03.01.2018
pomocná evidencia 003/1/2018

Festival Pohoda získal cenu Green Operations Award 2017 a v tomto roku rozšíri ekologické aktivity. Pohoda je žiarivým príkladom, jedinečným, skvelým a popredným európskym festivalom, uviedla **Teresa Moore**, riaditeľka iniciatívy A Greener Festival pri odovzdávaní tejto ceny festivalu Pohoda v stredu 17. januára v holandskom Groningene na European Festival Awards.

Festival na ocenenie reaguje predstavením ďalších ekono-

viniek. Tie zverejnili zástupcovia agentúry Pohoda na stretnutí s médiami. Zmena sa udeje v narábaní s odpadom. Okrem navýšenia počtu stanovišť so smetnými nádobami, pribudnú zberné miesta, v ktorých bude odpad triediť vyškolený personál. Umiestnené budú prevažne v ga-

strozónach a mali by fungovať ako akési veľké okienka na odnášanie odpadu z jedál, ale nie len z nich. Bio odpad vrátane riadov a príborov z rozložiteľných materiálov sa bude následne kompostovať priamo na mieste. Ide o jednoduché riešenie, od ktorého si organizátori sľubujú ďalší výrazný posun v čistote areálu.

Cieľom sú čisté stoly a lavice, žiadne vône zvyškov jedál predchádzajúcich gurmánov a mimoriadne nespokojný hmyz. Príde aj k rozšíreniu obľúbených vratných pohárov aj na nápoje podávané v menších objemoch (limo, víno, sekt), a tým pádom k úplnému vyradeniu jednorazových plastových pohárov na festivale.

Výrazným posilnením popolníkov v areáli i distribuovaním osobných popolníkov plánuje Pohoda vyriešiť množstvo poho-

dených ohorkov. Od fajčiarov organizátori očakávajú ich využívanie, ako aj rešpektovanie zákazu fajčenia v stanoch a vo Family parku.

Ústretový krok môžu očakávať majitelia elektromobilov. Na parkovisku bude inštalovaná dočasná nabíjacia stanica. Pohoda predstaví aj nové riešenia v narábaní so solárnou energiou, už v tomto roku sa zväčší aj podiel odobratej energie z pevnej siete vďaka rozšíreniu dočasných odberných miest.

Festivalové oblečenie bude v roku 2018 kompletne potlačené textilnými farbami s certifikátom GOST (Global Organic Textile Standard). Okrem toho bude zabalené v rozložiteľných obaloch, pričom opäť pôjde o fair wear produkty (ekvivalent Fair trade v odevnom priemysle).

„Pamätám si výbuch emócií, ktorý sme všetci dostali, sedeli sme za stolom počas oceňovania, keď nás menovali, priznám sa, že to bol výbuch, na pódiu to pokračovalo a pokračovalo to aj neskôr, keď nám naši kolegovia v podstate z celej Európy gratulovali. Takže fantastický pocit, veľmi si vážime túto cenu. Nerobíme to pre cenu, ale je vždy povzbudivé, keď si vašu prácu všimne niekto iný a zvlášť, keď je to odborná porota, ktorá skúma desiatky, stovky festivalov v Európe. Naším cieľom je urobiť taký festival, kde sa cítite tak, ako doma. Vyhýbame sa tomu, aby sme z Pohody urobili sterilný festival, ale chceme, aby bol čo najpriateľskejší a čo najčistejší,“ uviedol riaditeľ festivalu **Michal Kaščák**.

www.sme.sk 31.01.2018

pomocná evidencia 056/1/2018

Akademický maliar **Ľudovít Bránsky** predstavuje svoje jedinečné dielo na výstave „Metamorfózy Trenčína a krajiny“, ktorá je venovaná 100. výročiu narodenia autora.

Ľudovít Bránsky sa venoval predovšetkým krajinomalbe. Okrem okolia svojej rodnej Bošáce maľoval predovšetkým

Trenčín, ale v jeho tvorbe nájdeme zaznamenané aj iné svojrázne lokality Slovenska.

Marián Sučanský predstavuje svoje dielo na výstave „Nepokoj v duši“. Autor sa venoval predovšetkým maľbe a kresbe. Svojou figurálnou tvorbou vniesol do kontextu slovenského výtvarného umenia akýsi vzdor, vášeň, emóciu, skepsu i dezilúziu. Jeho diela sa vyznačujú priamosťou, energiou, silou, významom a nadčasovosťou. Výstava je venovaná 80. výročiu narodenia autora.

www.gmab.sk 25.01.2018

pomocná evidencia 040/1/2018

Tragicky zosnulý maliar **Ľudovít Bránsky** maľoval predovšetkým podoby Trenčína. Ak chcete vidieť naše krajské mesto pohľadom skvelého majstra, navštívte jeho výstavu „Metamorfózy Trenčína a krajiny“ Zavedie nás do maliarskeho sveta všestranného autora, ktorý maľoval krajiny, portréty, zátišia i kytice.

Ľudovít Bránsky, rodák z Bošáce (nar. 1918) sa venoval ole-

jomaľbe, grafike, kresbe, akvarelu i pastelú. Svoje kresby často aj koloroval. Okrem obrazov Trenčína objavíte v jeho krajinotvorbe zachytené aj zaujímavé a svojrázne lokality Slovenska.

Jeho tvorivý svet predčasne ukončila tragická autonehoda v Mníchovej Lehote, pri ktorej Ľudovít Bránsky 27. mája 1959 zahynul.

Ľudovíta Bránskeho vám netradične predstavíme prostredníctvom spomienok. Vyspovedali sme pani **Olgu Dodekovú**,

ktorá študovala na Pedagogickej škole v Trenčíne počas pôsobenia Ľudovíta Bránskeho.

Na spoločnej výstave Ľudovíta Bránskeho a Mariána Sučanského si prídu milovníci kvalitného výtvarného umenia na svoje. Určite ste sa aj vy potešili možnosti pripomenúť si profesora Bránskeho, s ktorým ste sa stretávali počas študentských čias na Pedagogickej škole v Trenčíne.

„Marián Sučanský a Ľudo Bránsky – synovec a strýko. Neodžité 75. narodeniny a 100. výročie narodenia. Vďaka rodine mladšieho a vďaka pracovníkom galérie sa verejnosť vracia k plátnam oboch majstrov. Je tu jedinečná možnosť ich opäť vnímať, pre tých mladších zoznámiť sa s nimi. Kým Marián Sučanský žije v spomienkach jeho súčasníkov, Ľudo Bránsky svojím tragickým včasným odchodom zo života sa vytratil. Nebolo určite jednoduché dať diela dohromady zapožičaním zo súkromných zbierok i zbierok viacerých slovenských galérií.“

Kedy ste sa na škole začali stretávať s akademickým maliarom Ľudovítom Bránskym?

„V roku 1954 som spoznala majstra Bránskeho, profesora kreslenia na Pedagogickej škole v Trenčíne. V tom čase to bola škola s vysokým kreditom, pripravujúca učiteľov pre I. stupeň národných škôl. Stretávať sa s profesorom Bránskym sme mali možnosť iba v prvom polroku školského roka 1954 – 55. Prvýkrát som sa o ňom dozvedela od mojej mamy. V tridsiatych rokoch minulého storočia slúžila v rodine bošáckeho učiteľa Juraja Figuru a spomínala maliarovho otca a

jeho rodinu. Dodatočne som zistila, že pochádzal z piatich detí: Emília, Jozef, Reszô, Mária a Ľudovít.“

V akých pomeroch žili rodičia Ľudovíta Bránskeho?

„Žili vo veľmi skromných pomeroch, ale otec, starý pán Štefan Bránsky, robil všetko preto, aby deťom poskytol vzdelanie. Viem o sestre Márii, vydatej Sučanskej, ktorá bola učiteľkou v Chocholnej. V chocholianskej škole pôsobila do roku 1947, potom v Trenčíne. Mama spomínala, že určitý čas Ľudo býval u sestry v Malej Chocholnej, kde sa doliečoval z tuberkulózy. Obraz Zima v Chocholnej je pýchou v monografii našej obce.“

Pedagogická škola v Trenčíne bola v tom období nabitá výbornými pedagógmi. Okrem profesorov kreslenia Ľudovíta Bránskeho a po ňom Ruda Moška tu pôsobili mnohé ďalšie osobnosti.

„Pôsobili tu profesori, ktorí už vtedy boli učiteľskými legendami. Slovenčínárky pani Mária Nemcová, Eva Skákalová, vynikajúci rusista Rudko Beták, ktorý odišiel prednášať na UK do Bratislavy, fyzikár Kornel Ďurana, matematik profesor Mališ, telocvikár Rudolf Zaťovič, autor viacerých spartakiádnych skladieb pre mladších žiakov s manželkou Martou, riaditeľ Dezider Kováč, absolvent Sorbonny a neskôr československý expert na Trinidade a prísny a náročný Emil Danko, ktorý vyučoval dielenské práce.“

Osobnosť a spomienky na Ľudovíta Bránskeho vo vás určite zakotvili navždy.

„Ľudovát Bránsky pracoval s vyššími ročníkmi, podporoval a rozvíjal talenty. Spomínam na veľkú hudobnú sieň s portrétmi vari tridsiatich hudobných skladateľov – bývalého žiaka Pištu Topolčániyho i na kabinet – ateliér profesora Bránskeho. Ten bol zaprataný nielen maliarskym náčiním a jeho prácami, ale aj jeho najlepšimi prácami študentov. Vtedy býval Bránsky so svojou rodinou vo vile Mária v Istebníku a zrejme kabinet bol i jeho ateliérom. Spomínajú na neho mnohí bývalí študenti Pe-

dagogickej školy v Trenčíne, kde ich zasväcoval do vzťahu k výtvarnému umeniu, učil ich zvládnuť základy kreslenia, maľby a histórie výtvarného umenia.“

V školskom roku 1954 – 1955 z Pedagogickej školy odišiel. Čo sa stalo s jeho ateliérom?

„Tri dievčatá sme išli upratovať kabinet, ako nás poslali. To znamenalo páliť vo veľkej peci všetko, čo sa váľalo na zemi, teda „nezaujímavé“ Bránskeho práce i jeho archív najlepších študentských prác. Žiaľ, moje dve spolužiačky už nežijú, tak neviem, ako naložili s listami akvarelov a pastelov, ktoré im ostali.“

Zostala vám aspoň nejaká spomienka na Ľudovíta Bránskeho?

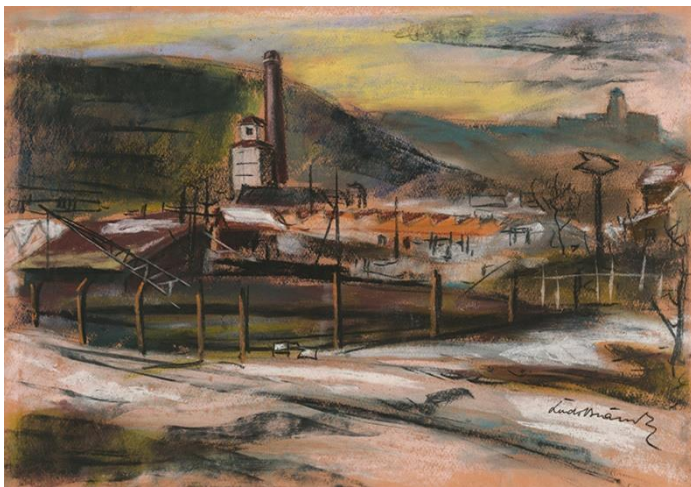
„Ja s úctou opatrujem, pričom názvy dielam som dala sama, akvarel „Zátišie s cesnakom a cibuľou“, o ktorom si myslím, že to bola majstrova žiacka práca na výkrese. Bola vzorne podpísaná ceruzkou v pravom dolnom rohu. Ďalšou je akvarel „Ulica k Bratislavskému hradu“, signovaný z roku 1941. Najväčší obraz mojej „zbierky“ je akvarel „Koník s ohlávkou“. Možno to bol koník jeho otca, zapriahnutý do malého vozíka, v ktorom otec umelca vozil bošáckych pasažierov na vlak do Trenčianskych Bohuslavíc a naspäť do Bošáce privážal zo stanice poštové zásielky. Povestný bol vzťah profesora dielenských prác Emila Danko s maliarom Bránskym, ktorí mali svoj svet diferencovaný od sveta niektorých profesorov s malomeštiackymi maniermi. Danko a Bránsky boli veselí chlapi. Svojimi žartmi prekvapovali jeden druhého. Chodili často spolu do plenéru. Vraj, aby sa im obom dobre kráčalo, delili si „náklad“ – stojan, plátno, farby i občerstvenie. Bránsky maľoval svoj milovaný rodný bošácky kraj aj v začiatkoch kolektívizácie poľnohospodárstva. Pri návrate domov sa zastavili v moravskolieskovej krčme. V kúte zložili stojan, maliarske náčinie, palice a hasili smäd pivom. Prítomní gazdovia si nezvyčajných

návštevníkov hneď všimli. Prihovorili sa im, počastovali nielen pivom a naši páni bratia to prepískli. Čo bolo potom, Danko nehovoril, iba vysvetlil ústretovosť gazdov, ktorí si ich chceli získať. Pomýlili si ich totiž s inžiniermi – geodetmi, ktorí robili v prvej etape združstevňovania úpravy v moravskolieskovskom chotári.“

Priateľstvo profesora Danka s profesorom Bránskym prinášalo aj nejaké výhody študentom školy?

„Z priateľstva týchto dvoch mužov mali výhodu triedy profesora Danka. Mohli sa zoznamovať s prácami Bránskeho. Priateľka, konškoláčka, spomína na obraz „Kvety zo školskej záhrady“.

tel'ka, konškoláčka, spomína na obraz „Kvety zo školskej záhrady“. Výtvornú techniku si nepamätá, ale lilavá a ružová farba pivoniek je pre ňu dodnes nezabudnuteľná. V roku 1956, dva roky po odchode Bránskeho zo

školy, Dankova dievčenská 4. C s nadšením vyniesla svoje maturitné tablo do výkladu na námestí. Bolo totiž ozdobené maľbou Ľuda Bránskeho.“

Vďaka kombinácii profesorov Bránskeho a Danka ste sa o obrazoch naučili neskutočne veľa. Maľovať, ale aj obrazy rámoviť.

„V dielni sme mali nástroj vlastnoručne skonštruovaný profesorom Dankom na presné dodržiavanie 45-stupňového uhla rámu. Bol to drevený válovec s presnými zárezmi 45 a 90-stupňového uhla, do ktorého sa vkladali pásy rámovacieho materiálu. Na jeho vnútornú stranu sa namerali rozmery podľa obrazu a dve žiačky hravo zvládli presné pílenie, začistenie rezu a pri menších plátnach aj spájanie rámu klinčekom. Tešilo nás

toto obliekanie obrazov. Horšie bolo nosiť obrazy zo školy na výstavu do Domu armády – kina Hviezda v jeseni 1954.“

www.sme.sk 18.02.2018

pomocná evidencia 089/1/2018

Nepokoj v duši. Taký názov má výstava malieb a kresieb **Mariána Sučanského** v Galérii M. A. Bazovského.

Maľby zbavené detailov a realistických popisností sú aj po vyše dvadsiatich rokoch po predčasnom úmrtí ich autora Mariána Sučanského (1938 – 1996) presiaknuté ľudským naturelom, vzdorom, emóciami, ale aj skepsou a dezilúziou. Jeho znamenité a nadčasové figurálne diela vynikajú energiou a priamosťou. Jeho krajinomaľby predovšetkým z Trenčína a jeho blízkeho okolia ponúkajú zasa nezvyčajné panoramatické scenerie.

Výstava Nepokoj v duši ponúka priaznivcom kvalitného výtvarného umenia výber z tvorby akademického maliara Mariána Sučanského pri príležitosti nedožitého 80. výročia jeho narodenia. (11. februára 1938 v Trenčíne). Expozícia prezentuje jeho kresby z rokov 1966 – 1987 vytvorené tušom, sépiou či rudkou. V obrazovej časti uvidí návštevník Galérie Bazovského štrnásť diel – olejov na plátne.

„Nechýbajú medzi nimi ani známe obrazy Sediace ženy, Maliar a model, Trenčín v zime, Ležiaci akt, Dvojica či krajinomaľby Trenčína a Bodovky. Všetky vystavené obrazy z rokov 1967 – 1988 sú zo zbierok Galérie M. A. Bazovského,

vystavené kresby pochádzajú zo súkromných zbierok,“ uviedla kurátorka výstavy **Ela Porubänová**. Napriek tomu, že Marián Sučanský zomrel už vo veku 58 rokov (9. júna 1996 v Trenčíne), zanechal nielen v našom regióne výraznú umeleckú stopu.

Prvýkrát svoje diela vystavoval v roku 1968 v Trenčíne, neskôr nasledovali výstavy v Gottwaldove, Frýdku – Místku i v Žiline.

Po vysokoškolských štúdiách sa Marián Sučanský vrátil do Trenčína, kde v rokoch 1965 – 1977 viedol výtvarný odbor na Základnej umeleckej škole. Pod jeho pedagogickým i umeleckým vedením si svoje maliarske zručnosti zdokonaľovali viacerí umelci trenčianskeho regiónu. Medzi inými **Ivan Minárik, Jozef Vydrnák a Stano Lubina**.

„Marián Sučanský sa venoval predovšetkým maľbe a kresbe. V prvej etape svojej tvorby spracovával tému expresívnej figurálnej maľby. Cez anonymitu zobrazovaných figúr akoby vyjadroval intimitu vlastného života,“ pokračovala Ela Porubänová.

V druhej polovici 70. rokov 20. storočia sa však definitívne začal venovať krajinomaľbe. Zaujali ho panoramatické scenérie Trenčína, jeho okolia i krajina neďalekej Bodovky.

„Známe sú aj jeho osobitým štýlom namaľované komorné zátišia či kytice. Zanechali v sebe predovšetkým nádych splynutia so samotnou náladou krajiny. Prispievala k tomu aj typická Sučanského farebná škála, ktorá v prevládajúcej tlmenejšej šedo-zelenej farebnosti uchovávala esenciu momentálneho krajinárskeho záznamu miznúceho už v okamihu jeho zachytenia na maliarske plátno,“ vysvetlila kurátorka.

Novomestský sochár **Milan Struhárik** strávil s Mariánom Sučanským množstvo spoločných chvíľ. Spolu navštevovali Školu umeleckého priemyslu v Bratislave, neskôr sa pravidelne stretávali ako umelci i pedagógovia.

„Marián bol tak ako ja na rezbárskom oddelení o ročník nižšie. Až neskôr prestúpil na grafiku a maľbu. Vždy túžil maľovať,“ zaspomínal si Milan Struhárik, ktorý so Sučanským spoluorganizoval na Trenčianskom hrade Pioniersky výtvarný Trenčín. Podľa slov sochára bol Marián Sučanský medzi výtvarníkmi nášho regiónu mimoriadne obľúbený.

„Marián bol bohémsky založený. A nemal problém povedať pravdu. K Váhu neďaleko Trenčína si doviezol maringotku, ktorú využíval ako chatku. Práve tam chodieval rád maľovať krajinomaľby Váhu a okolia,“ pokračoval sochár. Úsmevné spomienky má na kamaráta aj zo stretnutí výtvarníkov zo Zväzu výtvarných umelcov v Modre.

„Šéf krajskej organizácie to naplánoval tak, aby bola mož-

nosť konzumácie nového vína. Celá partia sa zbrala a večer po školení sme išli do viechy. Návraty boli vždy „zaujímavé“. Vracali sme sa do budovy krajskej politickej školy, kde sme boli ubytovaní. Marián tam vždy službu provokoval

svojimi poznámkami až tak, že na druhý deň boli vždy veľké opletačky. Náš šéf mal čo zachraňovať, ale vždy to dopadlo dobre,“ usmial sa Milan Struhárik.

Po ukončení pedagogickej činnosti tvoril od roku 1978 Marián Sučanský ako slobodný umelec.

„Energické a vo výraze expresívne dramatické hrubé čierne kreslené kontúry s priam psychologickou farebnosťou vypovedajú o dráme sveta, odcudzení ľudstva a zmysle existencie našej civilizácie. Spôsob, akým sa Marián Sučanský vyjadroval, súvisel aj s výtvarným odkazom, ktorý na Vysokej škole vý-

tvárných umení v Bratislave v ňom zanechali profesori **Peter Matejka** a **Ján Mudroch**," prízvukovala Ela Porubänová.

Hoci po návrate do rodného Trenčína bolo v jeho maľbách cítiť predchádzajúce výtvarné vplyvy, rozhodol sa v špecifických domácich podmienkach vydať sa vlastnou cestou osamelého pútnika hľadajúceho dušu človeka a ľudské vzťahy.

„Neuveriteľnou tvorivou energiou a nefalšovanou úprimnosťou si získaval postupne stále väčšie uznanie na celoslovenskej scéne. O jeho diela prejavili záujem viaceré slovenské inštitúcie,“ dodala kurátorka výstavy Ela Porubänová.

A tak obrazy Mariána Sučanského pripomínajú jeho tvorivý život aj v galériách v Bratislave, Nitre i v Dolnom Kubíne. Galéria Bazovského má vo svojich zbierkových fondoch v súčasnosti 24 jeho maliarskych diel.

www.sme.sk 03.03.2018

pomocná evidencia 112/1/2018

Pri príležitosti 80. výročia narodenia prijal primátor mesta **Richard Rybníček** v piatok 2. februára výtvarníka a jedného zo zakladajúcich členov Galérie Miloša Alexandra Bazovského **Ladislava Moška** a pri príležitosti 70. narodenín výtvarníka a pedagóga **Igora Meška**. Obom zaželel pevné zdravie a veľa inšpirácie do ich ďalšej umeleckej tvorby.

Info 06.03.2018

pomocná evidencia 064/1/2018

Pri príležitosti 49. narodenín Galérie Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne čakal malých i veľkých návštevníkov bohatý program.

V sobotu 10. februára si mohli prejsť tri stále expozície - expozíciu Miloša Alexandra Bazovského, výtvarné umenie Trenčianskeho regiónu a Slovenské sochárstvo 20. storočia priamo s kurátorom a dozvedieť sa viac o autoroch v zbierkach galérie. Okrem stálych expozícií sú v galérii už viac ako dva týždne sprístupnené aj nové výstavy významných maliarov z nášho regiónu **Ľudovíta Bránského** a **Mariána Sučanského**.

Ateliér Majstra Galerka sa pri príprave tvorivých dielní nechal inšpirovať aktuálnymi výstavami. Pomocou zaujímavých výtvarných aktivít sa deti oboznámili s tvorbou významných umelcov. Viac ako 130 návštevníkov prijalo pozvanie na podujatie Máme narodeniny, a ako na každej správnej oslave nechýbala ani narodeninová torta.

www.gmab.sk 10.02.2018

pomocná evidencia 075/1/2018

Za prínos v oblasti výtvarného umenia udelili v utorok 20. februára v Primaciálnom paláci v Bratislave cenu patróna umelcov Fra Angelico dvanástim osobnostiam.

Medzi nimi aj historikovi umenia, súdnemu znalcovi pre výtvarné umenie a pedagógovi **Mariánovi Kvasničkovi** z Trenčína. Cenu ako prejav uznania udeľuje Rada Konferencie biskupov Slovenska pre vedu, vzdelanie a kultúru popredným umelcom, vedcom a teoretikom od roku 2002.

Info 06.03.2018

pomocná evidencia 095/1/2018

Vo štvrtok 1. marca v Galérii M.A. Bazovského slávnostne otvorili novú výstavu **Zoltán Agócs** - Domček z karát.

Zoltán Agócs (1988, Lučenec) je absolventom ateliéru Ľudovíta Hološku na Akadémii umení, Fakulty výtvarných umení

v Banskej Bystrici v roku 2014. Venuje sa prevažne maľbe, kresbe, grafike a vytváraníu malých priestorových maliarskych objektov a scénografických prostredí. Od roku 2011

vystavuje samostatne na Slovensku a v Českej republike a od roku 2010 aj na skupinových medzinárodných výstavách. V roku 2014 bol finalistom ceny VÚB maľba.

Pracoval na kulisách divadelných predstavení v Banskej Bystrici a v Prahe. Dnes učí na Základnej umeleckej škole v Žiline, kde aj žije a tvorí.

www.gmab.sk 01.03.2018

pomocná evidencia 107/1/2018

Vo štvrtok 8. marca, presne na MDŽ, sa v Galérii Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne konala slávnostná vernisáž nových výstav. Obe výstavy sú venované ženám a ženskej tematike.

Na samostatnej výstave známej mladej maliarky **July Haluzovej** s názvom V kvetinovom odtieni sú plátna, ktoré doslova rozkvitli. Jej tvorba je podmanivá a vábivá, plná elánu a pozitívnej energie, hýrivých farieb, ľahkosti a nenútenosti, ale i iskrivého vtipu v kolážovo vykonštruovaných absurdných situáciách.

V obrazoch sa odzrkadľuje jej cit pre uchopenie farby i hmoty, pre detail, ale i pre experiment. Maľuje s radosťou a pre radosť, prostredníctvom maľby sa oslobodzuje od problémov a trápení. Nezaťažuje sa náročnými témami ako mnoho jej rovesníkov, práve naopak, pri pohľade na jej obrazy nás zaplní pocit nekonečnej dobrej nálady a uvoľnenia.

Druhá výstava Žena Ulica Dľaň Kost' prezentuje ženy v zbierkovom fonde GMAB. Výstava prezentuje viac ako 50 autoriek (z celkového počtu 64 zastúpených v zbierkovom fonde galérie), známych i menej známych – žien maliarok, sochárok, fotografiek či grafičiek. Napriek mnohým nepriazňam sa dokázali presadiť a konkurovať mužským kolegom, považovaným za nositeľov inteligencie a geniality.

Známa mladá maliarka July Haluzová vystavuje v trencianskej galérii.

Prezentácia vybraných diel mapuje generačne širokú ženskú tvorbu z obdobia 2. polovice 20. storočia až po súčasnosť. Vyzdvihuje jednotlivé autorky, ktoré si vďaka uvedomeniu vlastnej jedinečnosti vydobyli miesto v moderných dejinách umenia v rôznych výtvarných médiách, upriamuje pozornosť na okruhy tém, ktoré boli často mužmi pokladané za diletantské a nehodné verejnej prezentácie, a zároveň boli mnohé z nich invenčné a zásadné.

www.gmab.sk 08.03.2018

pomocná evidencia 121/1/2018

Každoročná prehliadka amatérskej výtvarnej tvorby umelcov z Trenčianskeho kraja s názvom Výtvarné spektrum priná-

ša nevšedný zážitok z umenia. Autori prezentujú výsledky svojej celoročnej práce, ktoré mapujú zážitky i ducha svojho tvorcu.

Galéria Vážka v Trenčíne dýchala vo štvrtok 22. marca umením z Trenčianskeho kraja. Súťaže Výtvarné spektrum, ktorú organizuje Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK), sa tento rok zúčastnilo 61 autorov so 170 umeleckými dielami.

„Veľmi ma teší, že Trenčiansky kraj je bohatý na umenie

a najmä na ľudí, ktorí umeniu venujú celý svoj život. Vďaka ich dielam si zachováva-
me regionálnu kultúr-
nu identitu,“ povedal
predseda Trenčian-
skeho samosprávneho
kraja **Jaroslav Baš-
ka**. Výtvarné práce,

zapojené do súťaže Výtvarné spektrum 2018, hodnotila odborná porota v zložení **Miriam Kasperkevičová**, **Iveta Ochránková** a **Igor Mosný**. Do výstavnej kolekcie odporučila zaradiť 66 diel od 46 autorov a navrhla udeliť 11 cien, 7 čestných uznání a 1 hlavnú cenu – cenu predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja. Tú si vďaka svojej maľbe suchým pastelom s názvom Krajina III odniesla **Silvia Kobelová** z Prievidze.

„Každý umelec vkladá do diela svoje subjektívne pocity, lásku k prírode i človeku. Divákovi sa snaží sprostredkovať prežitú skúsenosť a vyvolať emocionálnu odozvu,“ uviedla predsedníčka odbornej poroty **Miriam Kasperkevičová**, ktorá zároveň v mene predsedu TSK odovzdala víťazke kyticu a hlavné ocenenie. „**Silvia Kobelová** predstavila mimoriadne

pôsobivý krajinársky cyklus zaujímavých scenérií. Putuje po krajine, zbiera prírodné námety a následne maľuje to, čo videla očami i srdcom,“ dodala Silvia Kasperkevičová.

Ocenenie prevzala aj trenčianska výtvarníčka Jana Hornáková.

Ceny bez určenia poradia v jednotlivých kategóriách získali aj trenčianski výtvarníci: **Nikola Jurtinsová, Zuzana Slivková, Gabriel Petráš, Róbert Čudai, Jaroslav Svetlík, Edita Škárová, Jana Hornáková, Tibor Scherhauser a Ján Nedorost.**

www.tsk.sk 23.03.2018

pomocná evidencia 152/1/2018

Tanečné páry TK Dukla Trenčín pod vedením manželov Paškovcov získali v tohtoročnej sérii majstrovstiev Slovenska 4 pódiové umiestnenia, z toho jeden majstrovský titul.

Majstrovstvá SR v desiatich tancoch sa konali v Nitre v sobotu 10. februára, v latino-amerických tancoch v Poprade v sobotu 3. marca a v štandardných sa súťažilo v Nových Zámkoch v sobotu 24. marca.

Manželia Šúkalovci si vytancovali v kategórii Senior II. na prvých dvoch Majstrovstvách SR titul vicemajstrov a v Nových Zámkoch 3. miesto. Najmladší reprezentanti klubu **Milan Ba-**

lažoviech a **Chiara Habajová**, pre ktorých boli Majstrovstvá SR premiérou, získali trikrát semifinálové miesto, pričom im finále vždy ušlo len o vlások. **Mário Kurtiš** s **Barborou Ľahkou** skončili na latinových Majstrovstvách SR v Poprade v kategórii Senior I. štvrtí.

V Nových Zámkoch sa klubu darilo najviac. Už tretí raz s veľkým prehľadom obhájil titul taliansko-slovenský pár **Matteo Cicchitti** a **Simona Brecíková** v najvyššej kategórii dospelí. V nej sa do finále dostal aj druhý trenčiansky pár v taliansko-slovenskom zložení **Martin Šrámka** a **Erika Ferrara**, ktorí vybojovali 4. miesto.

Slovenský zväz tanečného športu ocenil aj samotný klub TK Dukla Trenčín. Vďaka minuloročným výsledkom je druhým najúspešnejším klubom na Slovensku za rok 2017.

Info 02.05.2018

pomocná evidencia 154/1/2018

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne pripravilo v sobotu 24. marca regionálnu postupovú súťažnú prehliadku moderného tanca

Deň tanca 2018 pre okresy Trenčín, Nové Mesto nad Váhom a Bánovce nad Bebravou.

Divadelnú sálu Kina Hviezda v Trenčíne roztancovalo približne 400 tanečníkov z 12 tanečných kolektívov.

Divákovi predviedli 49 choreografií rôznych štýlov: Disco, Hip hop, open a show choreografie, tance iných národov.

Súťaž prebiehala v 5 súťažných kategóriách: I. - deti I. (do 6 rokov), II. deti II. (od 6 – 10 rokov), III. - juniory (od 10 – 15

rokov), IV. - mládež (od 15 - 20 rokov), V. - dospelí (nad 20 rokov) a seniори (nad 50 rokov).

Odborná porota v zložení **Mgr. art. Viktória Lacová, Ing. Darina Kubinová, DiS** a **Tatiana Urbančoková** nechala postúpiť do krajského kola súťaže 17 najlepších choreografií.

Najúspešnejšia bola Súkromná základná umelecká škola Novomeského Trenčín, jej súbory dominovali a získali v jednotlivých kategóriách najviac umiestnení v zlatom pásme s postupom.

www.tnos.sk 28.03.2018

pomocná evidencia 164/1/2018

Vo štvrtok 5. apríla sa v Galérii Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne konala vernisáž výstavy mladej autorky **Paulíny Halasovej** s názvom Absencia reality. Výstava ponúka pohľad na tvorbu z posledných rokov ale aj na najaktuálnejšie diela.

Vo väčšine z nich sa ocitá žena, ktorá sa zároveň často stáva ústrednou postavou autorkiných maliarskych príbehov. Nie je náhodou, že Paulína Halasová vyberá práve ženu, ktorá je objektom predstáv a túžbami vytvorených príbehov už od dávna. Postavy v autorkiných obrazoch nie sú podrobované voyerizmu a ak aj zdanlivo áno, sú voči nemu ľahostajné. Prežívajú si svoj príbeh, ktorý teraz nie je rozvíjaný ďalším obrazom ale koncentrovaný v obraze samotnom.

Narácii dopomáhajú bohaté scény, ktoré sa pohrávajú so svetom napr. morských panien, lesných víl, či novodobých princezien zahltených luxusom. Tie sú ob-

klopené svojím zdanlivo typizovaným prostredím, avšak ich zasadenie v ňom je niekedy až znepokojujúco odlišné. Istá neprítomnosť svedčí o vymaňovaní sa z neho.

Paulína Halasová sa pohráva s myšlienkami, do akej miery sa postavy so zmýšľanými príbehmi a predstavami o nich stotožnili a ako veľmi sa ich súčasťou naozaj stali. Vo svojich obrazoch im necháva priestor pre ich vlastné snívanie a túžby, ktoré divákovi nie sú vždy odkryté. Obrazy sa tak ocitajú v akomsi medzistave medzi bdením a snom, medzi krásnom a desivosťou. V tomto medzistave sa možno stretnúť s túžbou, pri ktorej, podľa autorky, nie je prioritou túženie ale túžba samotná.

www.gmab.sk 05.04.2018

pomocná evidencia 177/1/2018

Unikátne plastiky **Jozefa Syrového** vytvorené z kovového odpadu sú vo veži nainštalované od piatku 6. apríla do pondelka 7. mája. Jozef Syrový sa narodil 4. januára 1943 v Trenčianskej

Teplej. Žije v Trenčíne. Je členom združenia výtvarníkov pri Trenčianskom osvetovom stredku a Západoslovenskej výtvarnej únii.

„Z vyučeného nástrojára sa stal majster tepaného reliéfu a majster pretvárania kovových artefaktov do pôsobivých kompozícií, figur a drobných plastík,“ hovorí o ňom výtvarník **Jozef Švikruha**.

K výtvarným prostriedkom Jozefa Syrového patria reťaze z bicykla, skrutky, šraubky, klnce, staré kosáky, vodovodné kohútiky, nábojnice a iný kovový odpad. Zo zdanlivo nepotrebných vecí vznikajú pod jeho rukami umelecké diela – páv zo

šijacieho stroja a ozubených koliesok, vtáci a ryby z bicyklových reťazí, slon zo starého plechového čajníka či parník zo starej žehličky.

www.trencin.sk 09.04.2018

pomocná evidencia 186/1/2018

Trenčiansky Folklórny súbor Nadšenci tvorí 35 členov. Tanečníci, hudobníci a speváci pri tvorbe choreografií vychádzajú z tradičného ľudového tanca a piesní z trenčianskeho regiónu. V uplynulých mesiacoch súbor zaujal účasťou v televíznej šou Zem spieva, kde sa prebojoval až do finále.

S moderne poňatými tradičnými témami sa aj vďaka svojej humornej forme vystúpení dostali do povedomia Slovenska v druhom ročníku televíznej šou Zem spieva. V súťaži sa prebojovali až do finále, kde potvrdili nielen svoje tanečné a hudobné nadanie, ale aj to, že Trenčín má Slovensku i svetu čo ponúknuť.

O súbore a jeho budúcnosti sme sa rozprávali s členom umeleckého tímu **Tomášom Hanáčkom**.

Aké boli začiatky súboru?

„Začali sme v roku 2007 ako občianske združenie. Fungovali sme ako partia mladých ľudí, ktorí skončili v súboroch Trenčan, Družba a iných. Dali sme sa dohromady a začali robiť folklór po svojom.“

Čo znamená ‘folklór po svojom’?

„Miešame tradičné s netradičným. Vychádzame z pôvodného materiálu, ktorý sa snažíme maximálne naštudovať. Sledujeme staré záznamy, videonahrávky a v minulosti sme boli aj na terénnom výskume za žijúcimi nositeľmi tradícií. Počúvame staré zvukové nahrávky a čítame monografie obcí. Hodnotné sú knihy od Jozefa Lehotského, známeho choreografa, hudobníka a zberateľa piesní. S nazbieraným materiálom aktívne pracu-

jeme a prepájame ho so súčasnosťou, doplníme o modernú formu a humor.“

Existuje v trenčianskom regióne dostatok audio a videozáznamov, z ktorých možno čerpať?

„V porovnaní s inými regiónmi máme videozáznamov minimum. Nájdu sa tri alebo štyri, čo je oproti regiónom stredného

Slovenska, Horehronia alebo Zemplína pramálo. V týchto oblastiach natáčali vo veľkom videá po druhej svetovej vojne a v 50. a 60. rokoch, kedy žila väčšina relevantných nositeľov tradícií. Tí naživo zažili všetko to

pôvodné – tancovanie, spievanie a hranie. Na druhej strane máme veľmi poctivo, precízne a profesionálne spracované knižné publikácie. Najmä spomínaný Jozef Lehotský venoval podstatnú časť svojich kníh trenčianskemu regiónu. Sú to monografie spevníkov s opisom tradičných spôsobov tancovania. Opisujú sa tu štýly tancovania, hrania muzikantov a tanečných príležitostí.“

Slovenské regióny sa vo folklóre značne odlišujú, je zložité presadiť sa na scéne?

„Folklórne súbory nevnímame ako konkurenciu. Je dobré, keď sa venujú svojmu regiónu, navzájom tak spoznávame zvyklosti iných regiónov. Tvorba nášho súboru je zameraná na okolie Trenčína a aj po rokoch máme stále čo zlepšovať a doháňať. Keď robíte niečo poriadne, ľudia to ocenia, platí to aj v oblasti folklóru. Súťaživosť medzi súbormi možno existuje, ale skôr si doprajeme, ako by sme si mali závidieť. Platí, že ak sa nemôžeme nejakého vystúpenia alebo akcie zúčastniť,

ponúkne ako náhradu iný súbor a to platí aj recipročne. Pozitívom spájania a priateľenia sa medzi ľuďmi môžu byť aj spoločné vystúpenia súborov. V minulosti sme tak vyskúšali spoluprácu s FS Vršatec z Dubnice nad Váhom a dopadlo to skvele.“

V televíznej súťaži Zem spieva ale išlo o určitú mieru súperenia. Čo vám pôsobenie v nej dalo a čo vzalo?

„Viac nám dalo, ako vzalo. Vzalo nám hlavne trošku času,

čo bolo náročné, keďže sme nepočítali, že sa dostaneme tak ďaleko. Trúfali sme si na prvé kolo, nie na semifinále a finále. Postupy boli pre nás pridanou hodnotou a priniesli najmä otázky s fle-

xibilitou a časovým zosúladením našich členov, z ktorých je drvivá väčšina pracujúcich a v niektorých prípadoch aj aktívnych rodičov. Pozitívne pocity máme zo skúsenosti vystúpiť v televíznom formáte, zoznámili sme sa s rôznymi umelcami z oblasti folklóru a svojou troškou šírili do sveta niečo regionálne. Súťaž vnímame ako oslavu folklóru, nie ako konfrontáciu či súťaž.

Zachytili ste na svoju adresu pozitívne ohlasy aj z oblasti mimo trenčianskeho regiónu?

„Myslím si, že slovenskí diváci – folkloristi sú pomerne vzdelaní. Nefunguje to tak, že som z Trenčína a mám rád iba miestne súbory, i keď lokálpatriotizmus je veľmi silný. Vďaka festivalom, ktoré skvele fungujú vo Východnej, Detve, v Myjave a iných oblastiach, sa dobre šíri vedomie o folklóre aj v

naoko najmenej známom regióne. Pestrosť na Slovensku vieme oceniť.“

Ako dlho trvá naštudovanie a príprava umelcov do podoby, s ktorou vystúpia pred divákov?

„Časovo sa nedá presne povedať, že príprava jedného tanca trvá dva mesiace. Mnohé, aj tie humorné časti vystúpenia, prichádzajú do obehu počas vnútorného života súboru. Niektoré z

vecí, ktoré diváci vidia, vznikli ako reakcia na to, čo sme počas zábavy pri tvorbe vymysleli. Je to dlhší proces. Naštudovanie nového tanca môže trvať polrok i rok, dôležité je, aby sme sa do voľného tancovania

naplno dostali. Najskôr musia tanečníci zvládať ‘voľné’ tancovanie, aby zvládli všetky kroky a pasáže sami so sebou. Keď ovládajú pohyby, na scénu prichádza choreograf so snahou skorigovať pohyby a vizuálnu stránku.“

Traduje sa, že najhlbší vzťah k folklóru majú staršie ročníky. Odzrkadľuje sa to aj na festivaloch a vystúpeniach?

„Podľa mňa sa to už dlhšie vyvažuje. My sa snažíme robiť folklór súčasnou formou so snahou osloviť mladších divákov, ale aj starších. Vekovo segregovať si ich ale nedovolím. Nezáleží na veku, ale na náročnosti diváka, ktorý ocení kvalitu.“

Vnímate medzi mládežou rastúci záujem o folklór?

„Áno, a projekty ako tento televízny tomu pomôžu. Ľudia sa začnú viac zaujímať, možno sa zväčší členská základňa a podporí vôbec tú najdôležitejšiu zložku folklóru – detské súbory. Bez nich by sme my, dospelí fungovať nevedeli – každý

z nás si nimi prešiel. Detské folklórne súbory v Trenčíne idú na sto percent a to vďaka ľuďom, ktorí deti vedú a trávajú s nimi more času. Mládež, to je alfa a omega kultúry a folklóru.“

Vzrástol záujem počas súťaže o členstvo vo Folklórnom súbore Nadšenci?

„Začiatkom roka sme mali konkurz, vďaka čomu prišli noví ľudia. Tešíme sa z toho a veríme, že rýchlo medzi nás zapadnú. Aj keď hovoríme, že človek sa nad-

šencom narodí, aj nový človek môže skrývať v sebe niečo, čo hľadáme a snažíme sa v ňom objaviť..“

Priniesla Zem spieva okrem zvýšenia povedomia aj ponuky na vystúpenia?

„Sčasti áno, ale s príchodom jari máme každý rok nárast vystúpení. V Trenčíne vystúpime na Majálese a na Trenčianskom korze a v júni cestujeme do Ekvádoru na festival. Vlni sme tak šírili povedomie o trenčianskom a slovenskom folklóre v Rusku.“

Existuje cieľ, kam by ste chceli súbor v budúcnosti posunúť?

„Myšlienok a nápadov na tvorbu máme milión, potrebovali by sme pre ne ale ďalších dvadsať rokov a tri súbory. Problémom je čas, ten v súbore plynie strašne rýchlo a popritom sa chceme ďalej učiť, trénovať a zdokonaľovať. Vedenie súboru je ale natoľko zdatné, že si s budúcnosťou už nejako poradíme.“

www.sme.sk 14.04.2018

pomocná evidencia 200/1/2018

Zomrel fotograf Trenčína **Vojtech Tichý**. Oblasť, do ktorých výrazným spôsobom zasiahol, bolo skutočne veľa – a nech

už to bol šport, chémia, fotografia alebo kamienky, vždy to bolo s ne-falšovaným zanietením. A tak bude teraz aj veľa medzier, kde bude chýbať.

V pamäti zostane ako dobrý kamarát, ktorý však vedel byť pedantný, dôsledný a nekompromisný vo všetkom, o čom bol presvedčený. Chýbať bude aj rodine trenčianskych fotografov, najmä kolegom zo skupiny Méta, do ktorej patril od r. 1992.

Jeho fotografie sa vždy vyznačovali neokázalým ľudským zaujatím, s ktorým sa pozeral na svet okolo seba. Najčastejšie zamieroval svoj objektív na mesto, v ktorom sa narodil, v ktorom a s ktorým žil. Neprekonateľným spôsobom vedel zachytiť klud a tichú nostalgiu miznúcich zákutí starého Trenčína, rovnako ako aj konfrontáciu starého s novým.

Vojto, Trenčín kvitne a vonia – budeme ho musieť vyfotografovať aj za Teba... Nuž a Ty zasa pozdravuj tam niekde v krajine večného dobrého svetla **Tona Štubňu, Jirku Földynu** a všetkých ostatných – myslím, že tam na teba čaká dobrá partia!

www.tnos.sk 27.04.2018

pomocná evidencia 247/1/2018

Detský spevácky zbor Vážky pri príležitosti 10. výročia založenia vydal debutové CD so 16 skladbami. Za 10 rokov urobili 30 koncertov pre verejnosť, päťkrát sa zúčastnili súťaže detských speváckych zborov Mládež spieva. Z celoštátneho

kola dvakrát (2013, 2015) priviezli strieborné pásmo, v minulom roku získali zlaté pásmo a cenu poroty za hlasovú kultúru.

Primátor mesta Richard Rybníček zbor v roku 2014 zaradil medzi Detské osobnosti mesta Trenčín. V októbri 2017 zboru udelil predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja cenu Flores musarum za dosiahnuté úspechy a reprezentáciu kraja.

Ako spomína zakladateľka a dirigentka zboru **Miroslava Kaliňáková**, doteraz pôsobilo vo Vážkach 80 spevákov.

Pri ZŠ na Dlhých Honoch tak už desaťročie pracuje jeden z troch

detských speváckych zborov na Slovensku, ktoré sa intenzívne venujú zborovému spevu v rámci bežného záujmového krúžku na škole. Všetky ostatné detské zbory pracujú v základných umeleckých školách, kde majú zborový spev zaradený do výuky.

Info 02.05.2018

pomocná evidencia 268/1/2018

Vernisáž výstavy **Ján H. Blicha** sa konala vo štvrtok 10. mája v Galérii Miloša Alexandra Bazovského. Výstava rozpráva životný príbeh architekta a všestranne tvorivého človeka prostredníctvom jeho vlastného diela. Ide o prierez najcharakteristickejších prác z jeho tvorby od urbanizmu cez architektúru, interiér a sochu až po grafický dizajn.

www.gmab.sk 10.05.2018

pomocná evidencia 289/1/2018

V Trenčíne sa uskutočnila krajská súťažná prehliadka moderného tanca Deň tanca Trenčianskeho kraja 2018, ktorú usporiadalo Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne v sobotu 5. mája v divadelnej sále Kina Hviezda.

Na súťaži sa predviedlo približne 500 tanečníkov rôznych vekových kategórií z 18 tanečných kolektívov z celého kraja.

Divákovi predviedli 60 choreografií v rôznych štýloch amatérskeho tanca: Disco, Hip hop, open a show choreografie, tance iných národov, mažoretky a rozliekavačky.

Súťaž prebiehala v 5 súťažných kategóriách. Odborná porota v zložení **Radoslav Piovarči**, **Matúš Druga** a **Veronika Miščíková** vybrala do celoslovenského kola prehliadky 16 najlepších choreografií.

Z trenčianskych kolektívov boli najúspešnejšie tanečné skupiny Korzo, Bambula (obe zo SZUŠ Novomeského Trenčín) a Avena zo ZUŠ K. Pádivého Trenčín.

www.tnos.sk 14.05.2018

pomocná evidencia 301/1/2018

Trenčianska župa prvýkrát udelila ceny za dlhoročný mimo-riadny prínos pre rozvoj Trenčianskeho kraja a významné zásluhy vo všetkých oblastiach spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho života. Špeciálna komisia pre udeľovanie ceny TSK dostala celkovo 32 návrhov na ocenenie pre jednotlivcov a dva kolektívy.

Premiérovú cenu Trenčianskeho kraja dostali na zasadnutí zastupiteľstva spisovateľ **Rudolf Dobiáš** z Trenčianskej Teplej za mimoriadny prínos v oblasti literárnej tvorby, **Mária Jablonská** z Trenčína za výnimočné a dlhoročné pôsobenie na pozícii predsedníčky Krajskej organizácia Únie žien Slovenska v Trenčíne. Verejné uznanie udelili aj **Michalovi Dobiašovi** z Prievidze za mimoriadny prínos v oblasti prezentácie regiónu Prievidza, a kolektívu hematologicko-transfúzneho oddelenia Nemocnice s poliklinikou v Považskej Bystrici za výnimočné zásluhy v oblasti darcovstva krvi v považsko-bystrickom regióne.

Spisovateľ Rudolf Dobiáš má v súčasnej slovenskej literatúre výnimočné postavenie. Ako čerstvého maturanta na Gymnázium v Trenčíne ho v roku 1953 zatkli a neskôr odsúdili na 18 rokov väzenia za protištátnu činnosť. Sedem rokov strávil v tzv. nápravných zariadeniach – pracovných táboroch na Jáchymovsku a v uránových baniach.

Po šiestich rokoch strávených v jáchymovských uránových baniach sa v roku 1960 dostal na slobodu. Po novembri 1989 sa venoval novinárskej práci ako redaktor Slovenského denníka (1990 – 1992) a časopisov Konfederácie politických väzňov Slovenska Svedectvo a Naše svedectvo. Žije v Dobrej, ktorá je súčasťou obce Trenčianska Teplá.

Ako vnímate svoje ocenenie?

„Bol som trošku vystresovaný. Keď som tú cenu a jej súčasti pocítil v rukách, povedal som si, že s tým ani nedôjdem domov. Prvý pocit bol takmer zúfalstvo. Potom mi povedali, že ma zavezú, tak som sa s tým zmieril.“

Pracujete aktuálne na niečom?

„Už robím len také dokumenty. Mal som mnoho kamarátov, ktorí boli rovnako postihnutí. Prebrodil som sa v ich archívoch a priblížil si život najmä na Jáchymovsku a v Leopoldove. Všetci okrem jedného sú mŕtvi, cítim preto povinnosť, že by

som ich mal uviesť na svetlo sveta, aby sa na nich nezabudlo. Bolo by mi to ľúto, naše priateľstvá boli netradičné. Vznikli za okolností, kedy išlo o život, sú to také priateľstvá až za smrť.“

Čo vám v tých ťažkých chvíľach pomáhalo?

„Človek tým, že píše, objavuje. Život sa viac naplňa. Má to svoj význam, bez toho by som to nebol ja. Niekedy sa ma

pýtajú, či nadávam alebo či nenávidím. Ja to neviem. Prijal som všetko tak, lebo bez toho by som to nebol ja. Bol by to úplne iný človek. Zdalo sa to tragické a katastrofálne, koniec života. Zrazu som objavil, že bez toho to nebolo ono.“

Čo bolo pre vás s odstupom času najdôležitejšie v živote?

„Tie samotné životné peripetie. Ak by som mal klasický život, že by som vyštudoval, učil by som niekde, prekladal, niečo napísal pre deti, možno by som to hlavné poznanie života nebol tak pocítil, precítil, premyslel, ako vďaka tým všetkým udalostiam. Možno sa mi aj vďaka tým všetkým udalostiam naplnil život.“

www.sme.sk 27.05.2018

pomocná evidencia 329/1/2018

Trenčiansky festival tanca priniesol príležitosť spoznať tanečné štýly z celého sveta a vychutnať si ich na jednom mieste priamo v Trenčíne. Tanečnú akciu pre deti i dospelých zorganizovali v nedeľu 27. mája na Mierovom námestí Centrum voľného času Trenčín a OZ Kolotoč.

Dopoludnia to boli tanečné workshopy pre verejnosť zdarma, popoludní festivalové naladenie bubnovou show hlavného

host'a Campana Batucada a vystúpenia detí, mládeže a dospelých z trenčianskych tanečných telies Goonies, Korzo, Campanillas, FS Trenčan, DFS Radosť,

CVČ tanečná príprava, CVČ scénický tanec, ZUŠ K. Pádivého, Džamál Junior, Ameerah, Las Fresitas, Fresas, Ján Minárik a Tance pre radosť.

Organizátori veria, že prvý ročník bude začiatkom tradície a projekt bude prínosom pre širokú verejnosť i miestnu tanečnú komunitu.

Info 03.07.2018

pomocná evidencia 332/1/2018

Výška slnka nad obzorom predznamenáva, že návštevníkom trenčianskej knižnice bude opäť dopriata podmanivá atmosféra letnej čítárne. Oázu pokoja v područí hradu Matúša Čáka otvoríme v pondelok 4. júna.

Jedinečná služba vo dvore VKMR na Jaselskej ulici je tradične dostupná pre všetkých a bezplatne až do 6. septembra každý pondelok a štvrtok od 10.00 do 16.00 h. Opäť sa môžete tešiť na atraktívne čitateľské menu, priebežne dochucované takmer päťdesiatimi titulmi periodík a knihami z burzy. Počet denníkov, týždenníkov, obecných a mestských novín, odborných časopisov či voľno-časových magazínov uspokojí kritériá čitateľov všetkých žánrov. Ponuka odráža nadštandardné vzťahy s domácimi i zahraničnými vydavateľstvami a partnermi.

Knižnicu pod holým nebom zmodernizovalo počas uplynulých štyroch ročníkov viacero noviniek. Komfort v podobe úkrytu pred priamymi slnečnými lúčmi poskytuje rolovateľná markíza. K navodeniu autentickej atmosféry zase slúžia drevené držiaky na tlačoviny, pripomínajúce rekvizitu z pôvodnej čítarne, ktorá tvorí súčasť knižnično-informačných služieb trenčianskej knižnice od januára 1937.

Projekt knižnice pod holým nebom spustila VKMR v júni 2014 po vzore viacerých európskych i slovenských miest. Doteraz letnú čítareň navštívilo 1489 záujemcov. Lokalita v historickom centre mesta spĺňa oddychovú i poznávaciu funkciu. Popri harmonizovaní pešej zóny poskytuje priestor na realizáciu všetkým generáciám.

Keďže VKMR je oficiálnym informačným miestom Trenčianskeho samosprávneho kraja, miestni aj turisti tu nájdu všetky základné informácie a publikácie o trenčianskom regióne. V prípade priaznivého počasia sa letná čítareň osvedčila ako žiadané dejisko besied s osobnosťami kultúrneho života.

www.skmr.sk 29.05.2018

pomocná evidencia 342/1/2018

Divadlo 21 Opatová pripravilo v závere mája premiéru svojej šiestej hry „Slabomyselná“, ktorá vznikla na motívy psychologickéj drámy Plynové lampy od **Patricka Hamiltona**. Podľa režiséra ochotníckeho divadla **Romana Oravca** je nová divadelná hra o manipulácii človeka človekom.

O svete divadla tvrdí, že na Slovensku ho ľudia vnímajú ako miesto pre prehnané zabávanie sa a v niektorých prípadoch pre

prízemný humor. Svojou prácou v Opatovej sa aj preto snaží z ochotníkov dostať to najlepšie i v žánri dráma.

Dlhoročné napredovanie súboru potvrdili divadelníci v roku 2016, keď sa Divadlo 21 Opatová stalo laureátom 19. ročníka novomestského Festivalu Aničky Jurkovičovej. **Roman Oravec** je režisérom v opatovskom divadle od roku 2012.

Divadlo 21 (sprava): Roman Oravec, Ondrej Ďuriš, Lýdia Lišková, Aneta Hlavová, Ivana Oravcová a Andrej Krčeň.

„Téma hry je dosť ťažká. Myslím si to preto, lebo mám pocit, že ľudia berú divadlo za miesto, kde sa idú len vyrehoť. Lezie mi na nervy, keď mi niekto povie, že bol v divadle a nikdy sa tak dobre nezasmial.“

Tiež sa rád zasmejem na dobrom divadle typu Radošinské naivné divadlo a na rôznych gagoch. Mám však pocit, že divadlo je dnes synonymum zábavy, ale divadlo je napríklad aj o dráme,“ myslí si Roman Oravec.

V inscenácii hrajú **Ivana Oravcová** (Izabella Manninghamová), **Branislav Ševčík** (Jack Manningham), **Ondrej Ďuriš** (komisár Rough), **Lýdia Lišková** (komorná Elizabeth), **Aneta Hlavová** (slúžka Nancy), **Andrej Krčeň**/ alt. **Tomáš Fabo** (policajt)

Hru pripravuje s amatérskymi hercami vyše roka, „Slabomyseľná“ má podľa neho silnú myšlienku a porozpráva divákovi príbeh o manipulácii ľuďmi, a to aj na úkor duševného zdravia človeka.

V divadle pôsobí aj jeho manželka Ivana Oravcová. Tá v roku 2016 získala ocenenie za najlepšiu ženskú hereckú výkon

za postavu Opaly v hre „To ste vy, pán Taner?“ Medzi životné priority okrem rodiny a svojej práce radí aj samotné divadlo. I keď v súbore pôsobí šiesty rok, nervozitu zažíva pred každým vystúpením.

„Mať trému je prirodzené, ale na javisku z človeka do piatich minút opadne. Dost' pomáha aj to, že úlohy máme nastudované a pri skúškach nás režisér upozorní na každú chybu či zaváhanie, preto nemáme strach, že to nedáme,“ povedala herečka. Režiséra a manžela v jednej osobe chváli a s úsmevom súčasne kritizuje. „Ako sa blíži premiéra, doma sa o ničom inom nebavíme a manžel tam stále vysvetľuje svoje výhrady. Vyzerá to potom tak, že 99 percent času hovoríme o divadle. Má, našťastie, talent odhadnúť potenciál každého herca a vybrať také hry, ktoré síce nebývajú najľahšie a vyžadujú väčšie nasadenie človeka, ale v konečnom dôsledku sa tým zvyšuje naša latka,“ povedala Ivana Oravcová.

Režiséra a manžela v jednej osobe chváli a s úsmevom súčasne kritizuje. „Ako sa blíži premiéra, doma sa o ničom inom nebavíme a manžel tam stále vysvetľuje svoje výhrady. Vyzerá to potom tak, že 99 percent času hovoríme o divadle. Má, našťastie, talent odhadnúť potenciál každého herca a vybrať také hry, ktoré síce nebývajú najľahšie a vyžadujú väčšie nasadenie človeka, ale v konečnom dôsledku sa tým zvyšuje naša latka,“ povedala Ivana Oravcová.

Režiséra a manžela v jednej osobe chváli a s úsmevom súčasne kritizuje. „Ako sa blíži premiéra, doma sa o ničom inom nebavíme a manžel tam stále vysvetľuje svoje výhrady. Vyzerá to potom tak, že 99 percent času hovoríme o divadle. Má, našťastie, talent odhadnúť potenciál každého herca a vybrať také hry, ktoré síce nebývajú najľahšie a vyžadujú väčšie nasadenie človeka, ale v konečnom dôsledku sa tým zvyšuje naša latka,“ povedala Ivana Oravcová.

Režijné kvality Romana Oravca potvrdila aj produkčná divadla **Ľubica Lišková**: „Má neskutočný dar od Boha, že dokáže vytiahnuť z človeka maximum, výhodou je aj to, že je detailista. Navyše si myslím, veľký počet divákov predstavení je dôkazom toho, že sa im práca divadelníkov páči. Najlepšie je to vidieť pri hraní napríklad v nimnických kúpeľoch, ktoré navštevujú ľudia z celého Československa. Po predstavení za

Režijné kvality Romana Oravca potvrdila aj produkčná divadla **Ľubica Lišková**: „Má neskutočný dar od Boha, že dokáže vytiahnuť z človeka maximum, výhodou je aj to, že je detailista. Navyše si myslím, veľký počet divákov predstavení je dôkazom toho, že sa im práca divadelníkov páči. Najlepšie je to vidieť pri hraní napríklad v nimnických kúpeľoch, ktoré navštevujú ľudia z celého Československa. Po predstavení za

nami prídu a nešetria komplimentmi, navyše tvrdia, že sa smelo môžeme postaviť medzi profesionálnych hercov.“

Pre malý kolektív ochotníkov je jednou z výziev vybrať hru, ktorá bude amatérskym hercom vyhovovať ako počtom, tak vekovým zložením postáv.

„Nájsť hru je celkom ťažké, navyše v nej musia hrať všetci naši herci, nesmie niekto sedieť rok či dva bez úlohy... Problémom je aj to, že bojujeme s nedostatkom hercov, tak ak by mal akýkoľvek nadšenec záujem, môže sa nám ozvať,“ povedal režisér.

mom je aj to, že bojujeme s nedostatkom hercov, tak ak by mal akýkoľvek nadšenec záujem, môže sa nám ozvať,“ povedal režisér.

Najstarším hercom opatovského divadla je 76-ročný Ondrej Ďuriš, v divadle pôsobí od roku 1957. Ako vysvetlil, v 50. rokoch minulého storočia žila divadlom celá dedina, zapojených do prípravy predstavení bývalo až 50 ľudí.

„V 60. rokoch, po vojne som najradšej hrával v rolách ľúbostných alebo veselohrách, to mi bolo srdcu najbližšie. Divadlo sa postupom rokov ale mení, na čom má zásluhu rozdielny pohľad režisérov. Kým tí v minulosti sa venovali skôr hrám z dedinského prostredia, z ktorého sami pochádzali, dnes je to iné. Žáner sa zmenil, ale to je normálne, taká je doba,“ povedal.

V divadle sa cíti dobre, súčasný kolektív si pochvaľuje. „Máme dobrý kolektív, s ním ale obrovsky stúpila náročnosť hier, ktoré hrávame. Prevteliť sa do rôznych úloh je zložité, ale odozva ľudí je dobrá, tak ma to teší,“ priznal Ondrej Ďuriš s tým, že občas musí zabojovať s textami, ktorých učenie mu s pribúdajúcimi rokmi ide ťažšie ako zamladi.

Ochotnícke divadlo obnovilo svoju činnosť po dvadsiatich rokoch v roku 2009. Prvou naštudovanou hrou v novodobej ére bol „Drotár zhrdzavených duší“ od Stanislava Vanča. Vo svojom repertoári majú šesť hier, z ktorých väčšina sú originálnymi prispôbenými možnosťami ochotníckeho súboru. Stabilnú zložku divadla tvorí šesť hercov, v nezmenenej zostave odohrali desiatky predstavení po Slovensku, Česku a Srbsku.

Úspechy divadla z Opatovej:

2010 Nové mesto nad Váhom - Festival Aničky Jurkovičovej. Ivana Oravcová hosťovala v Trenčianskom hradnom divadle a získala ocenenie za Najlepší ženský herecký výkon – za postavu Mollie Rolstonovej v hre „Pasca na myši“.

2010 Močenok - Gorazdov Močenok: Hra Drotár zhrdza-

vených duší, ocenenie: Peter Liška za vytvorenie hereckej postavy.

2011 Močenok - Gorazdov Močenok: Hra Otčim, ocenenie za výraznú hereckú zložku v hre Otčimo.

2011 Močenok - Gorazdov Močenok: Hra Otčim, ocenenie Ondrej Ďuriš za herecký výkon.

2012 Močenok - Gorazdov Močenok: Hra Pytliakova žena, ocenenie za morálny odkaz v inscenácii.

2016 Nové Mesto nad Váhom - Festival Aničky Jurkovičovej, ocenenie: Laureát festivalu, hra „To ste vy, pán Taner?“.

2016 Nové Mesto nad Váhom - Festival Aničky Jurkovičovej, ocenenie: Ivana Oravcová za najlepší ženský herecký

výkon a postavu Opaly Kronkiovej v hre „To ste vy, pán Taner?“.

2016 Srbsko - Festival Zuzany Kardelisovej, ocenenie: Ivana Oravcová najlepšia ženský herecký výkon v hre „To ste vy, pán Taner?“.

2016 Flores Musarum 2016 za úspešnú reprezentáciu Trenčianskeho kraja na medzinárodnom divadelnom Festivale Aničky Jurkovičovej.

www.sme.sk 30.05.2018

pomocná evidencia 343/1/2018

Detský tanečný klub Bambula funguje piaty rok v Centre pohybu a tanca v Mestskej športovej hale na Sihoti. Špecializuje sa na tanečnú prípravu detí od 1 do 8 rokov.

Vedúcou a hlavnou choreografkou je **Jana Košťalová**. V tomto roku sa zúčastnili na ôsmich celoslovenských súťažiach a zo žiadnej neodišli bez ceny. V sobotu 2. júna vybojovali najstaršie deti (7 – 8 r.) na Majstrovstvách Európy v Prahe 1. miesto.

Info 03.07.2018

pomocná evidencia 361/1/2018

Vladimír Kulíšek je jednou z popredných osobností slovenskej pantomímy. Narodil sa v roku 1960 v Česku do rodiny ruskej baletky, od 80. rokov minulého storočia žije a pôsobí na Slovensku. Jeho talent sa odkrýval už od detstva, kedy sa venoval umeniu a kultúre. Životné kroky ho však zaviedli do armády, vyštudoval Vysokú vojenskú školu.

Pantomíme sa amatérsky venuje od roku 1983, hra bez slov ho živí od roku 1991. Ročne odohrá zhruba 250 predstavení na Slovensku a v zahraničí, najbližšie turné Vladimíra Kulíška čaká v ďalekej Číne.

Ako ste sa dostali k pantomíme?

„Nemyslel som si, že sa ňou budem živiť, predtým som bol vojakom z povolania. Každý je šokovaný z toho, že som vystu- doval vysokú vojenskú školu a ja to vnímam tak, že je to úžasná príprava na povolanie mima. Dlhý čas som robil vystúpenia s českým muzikantom Rad- kom Michalkom, minulý rok sme sa po 30 rokoch rozišli, ale mám nového muzikanta z Trenčína.“

Vašu pantomímu ale ne- možno označiť ako klasickú.

„Nie, nerobím ju v štýle ‘biela tvár’. Zistil som, že sa toho ľudia boja. Ja sa ju snažím spraviť tak, aby to bolo pre všetkých blízke a prít'azlivé predstavenie. Začalo to tým, že som zistil, že viem chodiť na mieste, ťahať lano a podobné veci, ktoré robia mima mímom. Tak som si pripravil pre spolužiakov dve ukážky a veľmi sa im to páčilo, vtedy som sa rozhodol, že to budem robiť. Neskôr som bol na letnej škole pantomímy, ktorú viedla profesorka Ryšánková. Tá učila aj Bolka Polívku, tak odvtedy sa chválim, že sme mali rovnakého učiteľa (úsmev). Zistil som, že to nerobím úplne zle a všetko, čo viem a robím, som sa naučil sám, čo je obrovská prax. Zo začiatku som hrával až 300 pred- stavení ročne a prvé predstavenie som odohral pred vojakmi v čase základnej vojenskej služby. A keď už som zaujal aj tých, povedal som si, že musím každého.“

Za vyše štvrt'storočia ste precestovali kus sveta a vystu- povali pred najrôznejším publikom. Líšia sa veľmi reakcie detí?

„Deti sú všade rovnaké, takže rozdiel asi nie je. Často sa ma ale ľudia pýtajú, aký je rozdiel medzi publikom detským a dospeláckym. Ja hovorím desať minút – dospelí reagujú o desať

minút neskôr, ale potom začnú reagovať a sú to v podstate tiež deti. Nerobím v tom rozdiel.“

V septembri 2016 ste absolvovali turné v Číne, teraz sa do krajiny vraciate znova. Čo tam nachádzate?

„Šnúra v Číne bude moja celkovo asi piata. Tamojšie publikum je veľmi zvláštne v tom, že dospelí tam reagujú ako deti. Dospelí sa hlásia, chcú ísť na javisko a komunikovať so mnou. Keď u nás naznačím, že idem vyvolať dospelého, aby vystúpil na pódium, zrazu tam niekto nie je (úsmev). Číňanom sa toto umenie veľmi páči.“

„Idem tam s dvomi, jedno sa volá Kufor a druhé Smetiak. Smetiak je taký, že v ňom hrám bezdomovca, čo mi je veľmi blízke v tom, že nemusím veľmi riešiť kostým. Platí, že čím horší, tým lepší. Je pravda, že v Číne sa niekedy na to pozerajú tak, že tam by nemali byť bezdomovci, ale berú to z iného pohľadu. Ako je zvykom, pri oboch predstaveniach vyvolávam k sebe ľudí a oni so mnou vytvárajú celé predstavenie.“

Aké predstavenia uvediete?

„Idem tam s dvomi, jedno sa volá Kufor a druhé Smetiak. Smetiak je taký, že v ňom hrám bezdomovca, čo mi je veľmi blízke v tom, že nemusím veľmi riešiť kostým. Platí, že čím horší, tým lepší. Je pravda, že v Číne sa niekedy na to pozerajú tak, že tam by nemali byť bezdomovci, ale berú to z iného pohľadu. Ako je zvykom, pri oboch predstaveniach vyvolávam k sebe ľudí a oni so mnou vytvárajú celé predstavenie.“

Počas kariéry ste odohrali tisícky predstavení, vnímate nejakú zmenu v reakciách detí na vaše predstavenia? Vníma váš humor súčasná generácia inak ako tá pred ňou?

„Ani nie, a to sa mi páči. Páči sa mi, že aj keď je čas mobilov a počítačov, tak keď zistia, že dospelák chce s nimi na javisku hrať, tak idú do toho, baví ich to a je to pre deti niečo úplne nové. Zistia, že aj takto sa dá zabaviť a ja som potešený, že to asi ešte nevymiera.“

Hovorí sa, že humor je liek, chodievate s predstaveniami aj do nemocníc?

„Na Slovensku sú dva projekty, prvým sú Červené nosy, ktoré chodia do nemocníc, druhým je Doktor Klaun, ktorého

som manažér. Do zariadení sociálnej starostlivosti alebo špeciálnych základných škôl pre postihnuté deti posielame umelcov, zväčša to sú miesta, ktoré nie sú pre sponzorov zaujímavé. Jedným z

takých miest je dedinka Klasov pri Nitre. Tieto miesta bežný človek asi nepozná, my robíme mesačne takto asi desať predstavení.“

Je vystupovanie pred deťmi so zdravotným znevýhodnením pre vás niečím iné?

„Je to zvláštny zážitok. Keď som takto hral prvýkrát, hovoril som si, že to mám zahrať nejako inak. Potom som zistil, že sú to tiež deti, aj keď niektorí z nich majú aj 40 rokov, a ten humor berú tiež. Jemný rozdiel je v tom, že nesmiem robiť podvody, napríklad, keď nadíde v hre moment, keď hrám tenis a súpera podvediem tým, že mu ukazujem, nech sa pozrie niekam inam a ja medzitým niečo vtipné zahrám – oni to nesú veľmi ťažko. Humor je všade rovnaký, ale je pravda, že tam musím hrať trochu jednoduchšie a nepoužívať zložité gagy.“

Aké sú ich reakcie na pantomímu?

„Boli sme v Nosiciach pri Púchove, kde sme hrali pre veľmi ťažké prípady, takmer nereagovali, ale na to som zvyknutý. Viem, že aj keď nereagujú, deťom to niečo prináša. Jedno dieťa

však reagovalo, stále chcelo so mnou hrať. Vtom som sa pozrel vzadu na sestričku – vychovávateľku a mala doširoka otvorené oči, pochopil som, že sa niečo stalo. Po predstavení som sa jej spýtal, čo sa stalo. Odvetila, že chlapec, ktorý ako jediný so mnou komunikoval, už s nimi ako jediný nekomunikuje, nerozpráva a neposlúcha. Komunikácia bez slov zafungovala a on sa chytil. Sú to vzácne veci a vtedy zisťujem, že to má hlbší zmysel.“

Čo vám dávajú takéto, možno nie vždy ľahké vystúpenia?

„Energiu. Tú mi najmä deti dokážu niekoľkokrát vrátiť. Keď so mnou komunikujú, nalievajú ju do mňa natoľko, že som schopný odohrať denne aj tri alebo štyri predstavenia. Raz som hral predstavenie, pred ktorým som kolegovi povedal, že to pre chorobu asi nedohrám. Prišlo vystúpenie, skončil som a bol som zdravý. Je to pre mňa životabudič a život vďaka tomu nemám taký jednotvárnny, ako možno iní ľudia v mojom veku, ktorí sa pomaly chystajú do dôchodku. Ja namiesto toho premýšľam, na akých miestach by som ešte mohol zahrať.“

www.sme.sk 06.06.2018

pomocná evidencia 373/1/2018

Vo štvrtok 7. júna sa v kasárni Trenčianskeho hradu usku-

točnila vernisáž k výstave „Aký kroj, tak sa stroj...“ v sprievode ženskej spevákovej skupiny folklórneho súboru Kubrá.

Výstavu slávnostne otvoril riaditeľ múzea **Peter Martinisko** spolu s kurátormi výstavy – etnografom **Martinom Malom** a historičkou umenia **Veronikou**

Ďurejovou. Ide o výstavu plnú ľudových farieb zo zbierok Trenčianskeho múzea v Trenčíne a Galérie Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne. Ľudová kultúra je a navždy bude nevyčerpatel'nou studnicou inšpirácií pre nás všetkých.

www.muzeumtn.sk 07.06.2018

pomocná evidencia 379/1/2018

Tanečný pár **Martin Šrámka** a **Erika Ferrara** z TK Dukla Trenčín získali v piatok 8. júna v Košiciach titul Univerzitných majstrov Európy. Reprezentovali Trenčiansku Univerzitu Alexandra Dubčeka.

Info 03.07.2018

pomocná evidencia 386/1/2018

Od piatku 1. júna do konca augusta si Trenčianske múzeum pre návštevníkov hradu pripravilo interaktívnu výstavu Da Vinciho lietajúcich strojov Aeronautica. Autorom modelov, ktoré vznikli ešte v 15. storočí v hlave legendárneho **Leonarda da Vinciho**, je český výtvarník **Aleš Drašnýr**, ktorý ich zhotovil podľa zachovaných nákresov. Ten sa výrobe špeciálnych expozícií na hrady a zámky venuje vyše 20 rokov.

Na návštevníkov v priestoroch kasárne Trenčianskeho hradu čakajú exponáty, ktorých sa ľudia môžu dotýkať, navyše sú aj pohyblivé. Najväčším exponátom je päť metrov vysoký „Veľký vrtuľník“. Pracovné názvy strojov vymyslel Aleš Drašnýr.

„Má priemer šesť metrov a obsluhovať by ho mali štyria muži. Druhým najväčším je vertikálny šliapací lietajúci stroj, ktorý funguje na princípe zdvíhania nosných plôch. Máme tu aj horizontálny lietajúci stroj, ktorý výzorom pripomína motorku, ten je taktiež pohyblivý,“ priblížil výtvarník z východných Čiech.

Za zaujímavý kúsok výstavy považuje „Štúdiu krídiel“. Da Vinci venoval veľké úsilie objaveniu konštrukcie krídel lie-

tajúcich strojov. V 15. storočí išlo o tvrdý oriešok, keďže v danom odbore bol priekopníkom on sám. Inšpiráciu tak mohol čerpať z lietajúceho vtáctva alebo zo starej bájky o Ikarovi. Najobľúbenejším exponátom Aleša Drašnára je „Veterník“.

„Našiel som ho náhodou v Madride a myslím si, že je to najbližší princíp k dnešným vrtuľníkom, pretože je tam vzdušná skrutka. Je to úžasná vec a cesta k pokroku,“ podotkol.

Prameňom pre vznik napodobenín strojov je zbierka grafických listov Leonarda da Vinciho nazvaná Codex Atlanticus.

Ten obsahuje 401 listov a je najrozsiahlejšou zbierkou jeho archívov. Na konci 16. storočia ho zostavil sochár **Pompeo Leoni**. Grafické listy sa nachádzajú v madridskom múzeu.

„Tieto tajné denníky boli niekoľko storočí stratené. Sú tam nákresy a predstavujú jediný zdroj, podľa ktorého som stroje vyrábal. Aby boli čo najvernejšie tomu, ako vyzerali na kresbách, nemohol som použiť moderné materiály, preto je všetko lepené, zväzované a kované tak, ako som si predstavoval,“ povedal Aleš Drašnár s tým, že exponáty na výstavu venovanú dielam Leonarda da Vinciho vyrábal štyri roky. S výstavou navštívil doposiaľ 12 miest v Poľsku, Česku a na Slovensku.

Podľa **Hany Jordánovej** z marketingu Trenčianskeho múzea je výstava iná v tom, že návštevníci sa exponátov môžu na rozdiel od iných výstav dotknúť a rozhýbať ich vlastnou silou.

www.sme.sk 11.06.2018

pomocná evidencia 390/1/2018

Trenčín, dolinečka... Touto piesňou sa niesla v piatok 8. júna v podvečerných hodinách pozvánka pod Trenčianskym hradom

na 38. Trenčianske folklórne slávnosti. Tentokrát divákov na Mierovom námestí v Trenčíne v programe s názvom „Tancuj, spievaj, zahraj si“ pozývali do Mníchovej Lehoty detský folk-

lórny súbor Kornička a Radosť a mládežnícke folklórne súbory Družba a Trenčan. Organizátormi podujatia bolo Trenčianske osvetové stredisko spolu s mestom Trenčín. Hlavným partnerom podujatia bol Fond na podporu umenia.

V sobotu 9. júna sa amfiteáter v Mníchovej Lehote menil na rozkvitnutú pestrofarebnú lúku. To krása kroja, hudby, spevu a tanca umocnila sviatok tradičnej ľudovej kultúry už po 38. raz.

Na rozmedzí Strážovských vrchov a Považského Inovca, v „Uhréch jame“, ako kedysi volali miesto, kde stojí terajší amfiteáter v Mníchovej Lehote, bolo naozaj veselo. V pestrom popoludňajšom programe plnom ľudovej hudby, spevu a tanca sa širokej verejnosti predstavili vynikajúce folklórne súbory, folklórne skupiny, detské folklórne súbory, spevácke skupiny, ľudové hudby a dychová hudba z trenčianskeho regiónu.

V šiestich programových blokoch bavilo divákov, poslucháčov a rozdávalo im radosť 19 folklórnych kolektívov a okolo 700 účinkujúcich. Nechýbalo ani sprievodné podujatie, ktoré nadväzovalo na tradičné prvky folklóru v podaní majstrov ľudového umenia. Remeselníci sa prezentovali s ukážkami výroby a výsledkami tvorby.

Záver slávností patril škole tanca, kde si všetci mali možnosť zatancovať a niečo sa naučiť. Dramaturgia folklórnych slávností bola zameraná výlučne na prejavy tradičnej ľudovej kultúry bez komerčných programových ponúk a na folklórne kolektívy z Trenčína a jeho okolitých obcí.

Všetci sa nechali unášať krásou piesne, tanca, zvykov, ale aj krásou krojov, ktoré neboli iba z truhlíc

starých materií, ale voňali novotou. Tento poklad nemá dna. Tak ako hlboká studňa, ktorá nikdy nevyschne, tak ako život, ktorý sa nezastaví. A preto vďaka všetkým, ktorým tento poklad nie je ľahostajný, nie je niekde uzamknutý, ale vyvoláva radosť všade, kde sa človek s ním stretne...

www.tnos.sk 12.06.2018

pomocná evidencia 393/1/2018

Kolektívna výstava pedagógov Strednej umeleckej školy v Trenčíne predstavuje individuálnu tvorbu jednotlivých garantov a učiteľov odborov školy. Stredná umelecká škola existuje ako priame pokračovanie Strednej priemyselnej školy odevnej od roku 2006.

Nadviazala tak na takmer 50-ročnú históriu odevnej tvorby na škole. V súčasnosti ponúka škola 12 študijných odborov vrátane nového - dizajnu digitálnych aplikácií. Zámerom školy je čo najširšie uplatnenie svojich študentov v rôznych oblastiach umenia, dizajnu a módy, pričom dôraz je kladený na kvalitu vzdelávania a široký záber vedomostí, ktoré má študent

počas školy nadobudnúť. Z toho dôvodu je tiež dôležité, aby školskí pedagógovia mali potrebné technické zručnosti, a zároveň aby boli schopní vlastnej kreatívnej práce, ktorá v konečnom dôsledku dokáže žiakov ovplyvniť viac ako naučené

poznatky.

Z približne 70-členného pedagogického zboru školy vrátane externých zamestnancov sa na výstave, ktorá prebieha na dvoch podlažiach galérie (v podkroví a suteréne) – predsta-

vuje celkom 31 – učiteľov a garantov jednotlivých odborov. Všetci vystavujúci, ale i tí, čo sa na výstave nezúčastňujú, sú alfou a omegou vzdelávacej inštitúcie, akou je Stredná umelecká škola. Ich úlohou je nielen učiť a vychovávať, ale pomôcť nasmerovať mladých pri ich začiatku umeleckej cesty, byť ich lídrom a zároveň inšpiráciou. Táto výstava teda nie je ich pedagogickou prezentáciou, ale práve naopak - predstavením ich umeleckého talentu, cítenia, originality a invenčnosti. Ich vlastná tvorba sa tak stáva zrkadlom školy, v ktorého odraze sa nachádzajú študenti, z ktorých mnohí pokračujú na rôznych odboroch umeleckých vysokých škôl.

Škola sa predstavuje výstavou v Galérii M. A. Bazovského v Trenčíne. Výstava je charakteristická rôznorodosťou prác v rámci rôznych umeleckých disciplín - fotografie, maľby, grafiky, kresby, kombinovaných techník, voľného objektu, odevného i užitého dizajnu, častokrát na hranici umenia a užitkovosti. Keďže sa medzi vyučujúcimi nachádzajú i architekti či dizajnéri, súčasťou výstavy sú i interiérové a exteriérové návrhy priestorov a priemyselný dizajn.

Na výstave však môžete vidieť i site-specific (interaktívnu, avšak na vlastné riziko) videoinštaláciu a videomapping. Rôznorodosť techník a prístupov jednotlivých umelcov umocňuje i členitosť výstavného priestoru, ktorý však napriek svojim špecifikám, či možno i komplikáciám (kvôli ktorým nebolo možné prezentovať všetky diela autorov) diela spája do jedného kompaktného celku.

Výstava okrem inšpiratívneho a objavného ponúka i iný ďalší rozmer - prieskumný a azda i komparatívny. Je však dôležité poznamenať, že kvalita i úroveň vystavených diel je vysoká a výstava tak prezentuje rôzne, no vyzreté nazeranie sa na problematiku aktuálnych i tradičných umeleckých prístupov.

www.gmab.sk 13.06.2018

pomocná evidencia 395/1/2018

V pondelok 18. júna predstavili v priestoroch letnej čítárne

Verejnej knižnice Michala Rešetku literárnu podobu novej trenčianskej legendy o prievozníkovi Jozefovi. O jej divadelné stvárnenie sa pod holým nebom postarajú koncom júna akrobati, herci i šermiari. Autorom textu je **Vlado**

Kulišek, útlu knižku ilustroval výtvarník **Jozef Vydrnák**.

Piaty ročník open air podujatia Príbehy z Trenčína sa tento rok neuskutoční na Ostrove, ale v trenčianskej Lodenici. Diváci sa na umelecké prerozprávanie deja o prevozníkovi **Jozefovi Malotovi** môžu prísť pozrieť v piatok 29. a v sobotu 30. júna.

„Na jednom stanovišti sa odohrá viac vecí. Posunuli sme aj čas, aby sme naplno využili efekty, akými sú svetlá a ohne. Na mieste budú aj historickí šermiari, príde aj vicemajster sveta v jednej športovej disciplíne, akrobati i herec z nitrianskeho divadla,“ prezradil autor scenára a textu. Ten sa Kulíškovi písal piaty rok po sebe opäť o niečo ťažšie.

„Téma sa hľadá už ťažko, ale vždy ma lákala rieka Váh ako nevyužitá dominanta Trenčína. Tak som pátral po príbehoch a narazil som práve na tohto prevozníka,“ priblížil Vlado Kulíšek.

Účastníkom sa prihovára Vlado Kulíšek, vľavo Jozef Vydárnák.

Ako vysvetlil, prevozník žil v Trenčíne v čase, keď miestnemu hradu vládol Matúš Čák Trenčiansky, dej príbehu posadil zhruba do roku 1300.

„Okolo tohto roku sa v Trenčíne postavil prvý most a tento prevozník ako keby prišiel o robotu. Stala sa však jedna nehoda, ktorá bude zápletkou celého príbehu. Prezradím, že Matúš Čák na moste stratil svoj prsteň a z prevozníka sa zrazu stal potápač,“ dodal Vlado Kulíšek.

Príbeh o prevozníkovi Jozefovi, ako o prvom potápačovi mesta Trenčín, pokrstil kameňmi z brehu Váhu 74-ročný bývalý profesionálny potápač **Ján Buday**. Senior, ktorý sa potápaniu venoval vyše 50 rokov, sa dnes pod vodu s výstrojom dostáva len sporadicky. O potápaní na Váhu tvrdí, že nie je nebezpečné,

za polstoročie si nepamätá na žiaden úraz alebo utopenie sa potápača.

„Váh má pomerne kalnú vodu, ale pri Trenčíne od Skalky dolu máme vodu už pomerne čistú. Začínal som tak, že môj otec bol vášnivý rybár a ako decko ma brával na ryby. Vtedy mávali ešte niektoré jazerá krištáľovo čistú vodu, že sme zvrchu videli ryby,“ povedal Ján

Buday s tým, že jeho túžbou bolo postupom času vidieť ryby zblízka. Svoj sen si čoskoro splnil. Ako si zaspomínal, svoje prvé potápačské okuliare vyrobil zo starej cyklistickej duše, do ktorej vyrezal otvor a vložil doň elipsovité sklo.

Piatu knihu z pera Vlada Kulíška s podtitulom O stratenom prsteni Matúša Čáka Trenčianskeho ilustroval výtvarník Jozef Vydrnák.

„Zvolil som ilustrovanú perokresbu a vyrobil som Matúšov most, pod ktorým je zakotvený čln a pod ním je ponárajúci sa prievozník Jozef, ktorý hľadá prsteň. Auten-

tické by malo byť vyobrazenie prsteňa, pretože na ňom je erb Matúša Čáka. Na obálke je aj pohľad na rozprávkový Trenčiansky hrad a na zadnej strane je pohľad zo strany Zamaroviec. Ten je viac zelenší,“ podotkol výtvarník.

Chrbtu knihy tak dominuje modrá farba Váhu a zelená, ilustrujúca bohaté kroviny rastúce pri vode. „Je tam aj vizualizácia vodného mlyna, hradu a prevozníka s tetkou, ktorá ide na trh s husami,“ pousmial sa Jozef Vydrnák.

www.sme.sk 25.06.2018

pomocná evidencia 422/1/2018

V pondelok 18. júna sa začal v Trenčíne 11. ročník Medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia Ora et Ars Skalka 2018. Umelcov na pôde mesta prijal primátor **Richard Rybníček**.

Umelci z Poľska, Čiech a Slovenska budú svoje diela tvoriť

v areáli Malej a Veľkej Skalky a v priestoroch bývalej školy pod rímsko-katolíckou farou v Skalke nad Váhom do soboty 23. júna.

Vo výtvarnej sekcii sa tento rok zúčastňujú **Jaroslav Kweclich** a **Tadeusz Kosela** z Czeszochowej, **Danuše Markovová** z Ostravy, **Iva Jarošová-Štrbová** z Bratislavy, **Daniela Krajčová** zo Žiliny, **Eva Kulhánková** z Trenčína, **Jozef Matuška** a **Pavol Rusko** z Ružomberka, **Dominik Monček** z obce Pruské, **Andrea Spišiaková** zo Sabinova, **Radka Šidlová** z Dolnej Breznice a **Jozef Vydrnák** z Dubnice nad Váhom, ktorý je koordinátorom sekcie.

Členkou výtvarnej sekcie bola aj Eva Kulhánková z Trenčína.

Literárnu sekciu vedie **Rudolf Dobiáš** z Trenčianskej Teplej.

Účastníkmi sú **Lydie Romanská** z Ostravy, **Anton Baláž** z obce Hrašné, **Ľubomíra Miháliková** z Modry, **Vladimíra Teslíková** z Prievidze a ako hostia **Ján Turan** z Bratislavy a **Viliam Turčány** zo Šelpíc.

„Sympóziu je vždy veľmi výnimočná udalosť pre mesto Trenčín,“ povedal na prijatí v obradnej sieni Mestského úradu umelcom Richard Rybníček. Ora et Ars Skalka je podľa neho pevnou súčasťou kultúrneho kalendára mesta a už aj pevnou súčasťou histórie Trenčína. V príhovore zdôraznil hodnotu umeleckých diel, ktoré na sympóziu už jedenásť rokov vznikajú a zaželel jeho tohtoročným účastníkom veľa tvorivých síl.

www.trencin.sk 19.06.2018

pomocná evidencia 409/1/2018

Osem obľúbených pedagógov na dvadsiatich štyroch portrétach. Každému z nich sa ušli tri rôzne namaľované podoby akrylovými farbami. Ich podobizne skončili v rámci výstavy klauzúrnych prác druhákov vystavené v priestoroch školy.

Niektoré z učiteľských portrétov boli cielene vytvorené tak, aby umelecky pripomínali výtvarný rukopis velikánov Rembrandta, Picassa i Van Gogha, ale aj menej známych maliarov z Ázie. Študenti výtvarného umenia tak vzdali hold za celoročnú snahu a prácu svojim pedagógom na Strednej umeleckej škole v Trenčíne, ktorí ich po dvoch rokoch štúdia posunuli po výtvarnej stránke výrazne ďalej.

Študenti výtvarného umenia tak vzdali hold za celoročnú snahu a prácu svojim pedagógom na Strednej umeleckej škole v Trenčíne, ktorí ich po dvoch rokoch štúdia posunuli po výtvarnej stránke výrazne ďalej.

Škola v Trenčíne, ktorí ich po dvoch rokoch štúdia posunuli po výtvarnej stránke výrazne ďalej.

Sára Uhrinová, Ivana Mária Čechvalová, Paulína Farulová, Terézia Nunhardtová, Petra Cibulková, Monika Juríková, Alica Hrinová a Nina Vladimíra Zelezková namalovali diela, za ktoré by sa nehanbil ani uznávaný portrétista.

„Vybrali sme si osem pedagógov, ktorí v škole učia najdlhšie. Medzi sebou sme sa dohodli, kto bude koho maľovať na formát plátna 48 x 54 cm. Každého sme namalovali v troch verziách. V realistickom pohľade i v pohľade očami nášho obľúbeného maliara. Ja som pedagóga **Mareka Bitarovského** maľovala štýlom Picassa,“ povedala Ivana Mária Čechvalová.

Treťou z verzií bola voľná téma, v ktorej sa vybláznili a pustili uzdu svojej fantázii.

„Mňa zaujalo najviac spracovanie picassovským spôsobom. Pritom kubizmus a Picassa nemám rada, ale práve preto som to chcela vyskúšať. Páčila sa mi tam farebnosť,“ pokračovala Ivana. Realistickú fotografiu svojho učiteľa zvládla za šesť hodín. Stačil jej pohľad na jeho fotografiu. Trojicu portrétov maľovala spolu takmer tridsať hodín.

Sára Uhrinová maľovala zástupkyňu školy **Evu Krupalovú**.

„Mne sa najt'azšie maľovala realistická podoba našej zástupkyne. Asi preto, že som ju chcela čo najvýstižnejšie zachytiť v maľbe. V druhom portréte som ju namaľovala štýlom, ktorým by ju zachytil maliar Mariusz Kaldowski. Ten ma oslovil hlavne farbami. Preto som si ho vybrala ako inšpiráciu,“ prezradila

Sára, ktorá má k maľbe portrétov veľmi blízky vzťah.

„Mňa maľba fascinuje vo všeobecnosti, portréty tvorím tiež veľmi rada. Preto som bola s nápadom namaľovať portréty našich učiteľov veľmi spokojná,“ prezradila Sára Uhrinová.

Keď zbadal učiteľ Marek Bitarovský svoje portréty, pochválil ma. Mňa to veľmi potešilo. Možno raz budú zavesené na stene v jeho byte. Mala by som z toho radosť.

Doteraz som maľovala iba portréty spolužiačok, konečne na rad prišiel aj muž,“ povedala Ivana.

Hoci portrétovanie medzi najobľúbenejšie aktivity nastupujúcej výtvarnej generácie nepatrí, talentované druháčky maľovanie portrétov nadchlo.

„Každého učiteľa to určite potešilo. Žiaci si vyberali pravdepodobne podľa toho, kto im je blízky. Možno aj podľa toho, kto im vyhovoval fyzionomicky. Urobiť takéto portréty za týždeň nie je jednoduché. Napriek tomu, že sú to iba druháčky, zvládli to výborne,“ prezradil Marek Bitarovský, ktorý na Strednej umeleckej škole učí keramiku.

Osmičku druháčok považuje za silný ročník.

„Kolega **Drahoš Šťastný** ich nakopol správnym smerom. Pozdvihol úroveň tvorby portrétov v škole. Kresba a maľba portrétu ich vďaka nemu začína viac baviť. Takéto výborné

portréty, ako namaľovali, niekedy nezvládli vytvoriť ani štvrtáci.“

www.sme.sk 24.06.2018

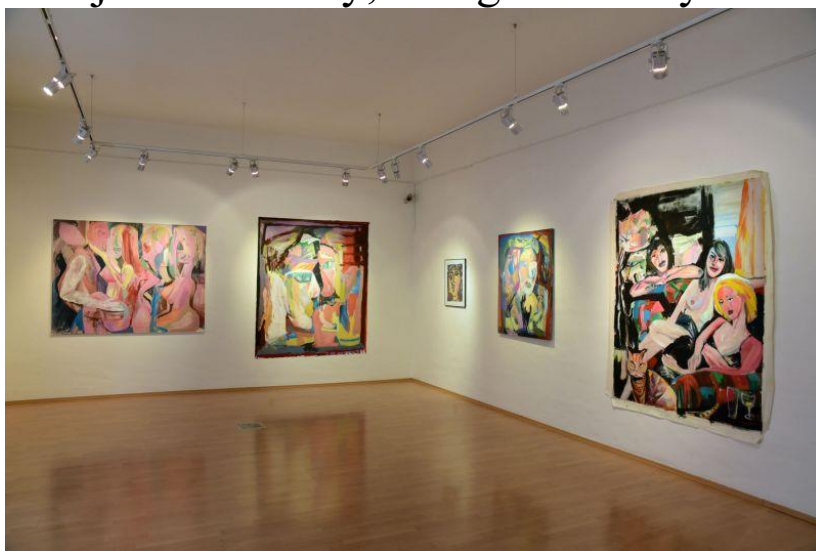
pomocná evidencia 420/1/2018

Na IX. Tanečných majstrovstvách Európy v rumunskom Brašove v dňoch 28. júna – 1. júla sa Mackovia – tanečníci z trenčianskeho detského tanečného klubu Bambula vo veku 6 – 7 rokov pretancovali k tretiemu miestu a domov priviezli bronz.

Info 31.07.2018

pomocná evidencia 438/1/2018

V stredu 4. júla v Galérii M.A. Bazovského v Trenčíne otvorili výstavu **Natálie Okolicsányiovej** pod názvom Populus. Natália Okolicsányiová je predovšetkým intuitívna, spontánna maliarka a neúnavná experimentátorka na poli maľby. Vo svojich obrazoch spracováva vlastnú skúsenosť ženy, umelkyne, ale aj cestovateľky, či organizátorky kultúrnych podujatí.

V sérii obrazov na výstave Populus v Galérii Miloša Alexandra Bazovského zobrazuje osobné témy a momenty zo svojho života na tradičnom maliarskom žánri ženského aktu.

Natália je maliarka - výskumníčka, maliarka v neustálom pohybe a hľadaní. Jej obrazy hľadajú samé seba, vznikajú často z abstraktných podmalieb či naznačených figúr a postupne sa niekoľkonásobným vrstvením pretvárajú do svojej príbehovej podoby. Obrazy divákovi rozprávajú príbeh

ženy, ktorá si hľadá miesto v tomto svete, v komunikácii s ďalšími mužskými a ženskými postavami upresňuje svoju podobu, tak ako Natália upresňuje svoj rukopis.

Žena hľadajúca a žena tvoriaca (sa) sú akýmsi zrkadlením nových ženských hrdiniek, silných žien, aké maliarka možno obdivuje a možno je jednou z nich. Akoby tak trochu verila v znovunavrátanie pozície ženy ako rozhodujúcej pre vývoj nášho sveta, tak aj jej obrazy sú sebavedomou výpoveďou autorky, ktorá vie, čo chce, alebo aj čo nechce. Zároveň sa však neobáva chyby, pokusu a omylu, skúšania a testovania nových prístupov.

www.gmab.sk 04.07.2018

pomocná evidencia 445/1/2018

Hoci návštevníkov Pohody tento rok postrašila hrozba búrky, festival nakoniec obišla. Počasie k nemu bolo tento rok celkom láskavé. Pohoda si už niekoľko rokov drží vysokú úroveň v dramaturgii. Cítiť, že organizátori môžu mať problém pritiahnuť úplne najväčšie svetové hviezdy, no zatiaľ to neprekáža.

Michal Kaščák a jeho tím dokázali nahusto vyskladať program (tento rok mal zhruba tristo položiek) zo silných koncertov, ktoré vedeli strhnúť, aj keď ste o mene kapely ešte nepočuli. Vybrali sme tie, ktoré nás oslovili najviac:

Chemical Brothers

Vystúpenie britskej dvojice bolo hypnotické, ale nie tak, aby návštevníkov uspalo. Práve naopak, vypálilo sa im do mozgov a sietnic spolu so surrealistickým až psychedelickým divadlom na mieru ušitej projekcie, ako aj svetelnou a laserovou šou.

Takto udržali pozornosť návštevníkov Pohody počas celého koncertu. Práve pre dokonale načasovanú vizuálnu šou však ich predstavenie zrejme nemalo veľký priestor na improvizáciu.

St. Vincent

Pomalšie poprockové balady sa na koncerte americkej speváčky Annie Clarkovej s prezývkou St. Vincent striedali s taneč-

nejšími skladbami s elektronickými prvkami. Ich témou bola láska, zneužívanie moci, chaotický svet, pochádzali hlavne z jej posledného albumu *Masse-duction*. Vrchol koncertu prišiel pri

piesni *Pills*, v ktorej speváčka varuje pred závislosťou od liekov a drog. Viedol ho krásny hlas v kombinácii s mimoriadne údernou hrou na basgitare.

Z vizuálneho hľadiska vystúpeniu dominovali surrealistické videá, ich hlavnou postavou bola samotná speváčka v rôznych preexponovaných až bizarných polohách. Spoluhráči St. Vincent mali na hlavách masky.

Jessie Ware

V piatok večer sa na areál spustil jemný dážď – presne vtedy, keď svoj koncert začínala britská speváčka Jessie Ware. Ani nepriaznivé počasie neodradilo stovky ľudí, aby si vychutnali jej vystúpenie. A stálo za to zniest trochu vody.

Jessie Ware patrí medzi speváčky, ktoré nepotrebujú vymýšľať lacné spôsoby, ako zaujať, pretože to zvládne aj čisto vokálne.

V elegantných červených šatách ovládla pódium svojím nádherným hlasom a obrovskou charizmou. Neustále sa ubezpečovala, či sa mokrúce publikum cíti dobre, a to jej odpovedalo potleskom, tancom a spevom.

Jamie Cullum

Môžeme spochybňovať jeho vkus. Kto sa už len rozhodne unúvať sa a prerobiť Rihanninu odrhovačku Umbrella do džezovej verzie? Možno si taký cover, aký spravil Jamie Cullum, ani doma nepustíte. Ale nemôžeme spochybniť, že si vie hudbu mimoriadne vychutnať. Jeho nadšenie bolo na koncerte Pohody nákazlivé, precit'oval každý jeden tón. Už v prvej piesni stál na klavíri a z pódia znelo úžasné saxofónové sólo.

V polovici koncertu zas osamel a krásne odspieval pieseň z muzikálu Singing in the Rain, zatiaľ čo sa na kraji pódia zbierala dažďová voda. A rytmus si hral len rukami na vrch klavíra.

Jamie Cullum si na koncerte vie hudbu vychutnať.

LP

Najprv písala skladby pre iné speváčky ako Rihanna či Christina Aguilera, až sa sama stala hviezdou veľkého formátu. Americká speváčka LP, čo je skratka z jej mena Laura Pergolizzi, si na slávu musela počkať, no jej talent si ju zaslúži. Svoj špecificky zafarbený silný hlas v plnej paráde predstavila ako sobotňajší headliner na hlavnom pódium Pohody, pod ktoré prilákala tisíce ľudí.

Jej šou nebola strojená ani ornamentálna, no ani to nepotrebovala. Vystačila si so svojimi vokálnymi dispozíciami, gitarou, ukulele a podporou svojej kapely. Navyše, málokto vie písať tak, ako to dokáže LP.

Kronos Quartet

Najznámejšie sláčikové kvarteto na svete dokázalo, že v

Svetoznámy Kronos Quartet zahral aj slovenskú skladbu „Kvarteto siahajúcich chápadiel“ inšpirovanú vraždou Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej.

čisto husľovej podobe môžu znieť pôsobivo aj známe rockové balady House of the Rising Sun a Baba O'Riley. Svoj koncert začínali veselými melódiami, aby mohla atmosféra neskôr potemnieť. V

závere totiž do programu pridali svetovú premiéru skladby slovenského skladateľa Mira Tótha Kvarteto siahajúcich chápadiel.

Zdalo sa, že umelec do nôt vpísal akt písania článkov, mocnejúcu korupciu a v temnej, záverečnej časti aj okamih vraždy Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej. Kvarteto po novinke zahralo už iba jeden zo svojich hitov.

Malo to však symboliku. Koncert uzavreli skladbou z filmu Fontána, v ktorej zúfalý manžel chcel nájsť liek na rakovinu a vydal sa hľadať strom večného života.

www.sme.sk 08.07.2018

pomocná evidencia 452/1/2018

Od štvrtka do soboty (5. – 7. júla) patrilo trenčianske letisko 22. ročníku festivalu Pohoda. Na desiatkach pódíí počas troch dní znela alternatíva, indie, elektronika, world music a punk, ale aj klasická hudba, striedala sa s literatúrou, tancom, vizuálnym umením, filmom a divadlom.

Záujem o Pohodu bol opäť veľký, organizátorom sa podarilo festival vypredať už niekoľko dní pred jeho začiatkom. Medzi hlavné hudobné lákadlá patrili The Chemical Brothers, Jamie

Cullum, St. Vincent, Ziggy Marley, Danny Brown, Rodriguez, Aurora, Little Dragon, Blossoms, Fink, Calexico, El Gusto, La Femme, Knower, Bazzookas či Rebel Babel.

„Pohodu sa snažíme robiť s rovnakým prístupom, ako keď pozývate niekoho k sebe domov na návštevu. Chcete, aby sa u vás cítil dobre, aby mal dobrý program, aby si mal kde sadnúť a ak chce, aj kde prespať, pripravíte dobré jedlo a pitie a urobíte všetko pre to, aby sa cítil dobre aj v kúpeľni či na záchode. Potom môžete počúvať dobrú hudbu, tancovať, pozerat' filmy, debatovať o radoostiach i problémoch vesmíru, preberat' umenie, každý čo chce a ako chce. Veríme, že tento prístup naši návštevníci cítia,“ povedal riaditeľ festivalu **Michal Kaščák**.

Na Pohode sa už niekoľko rokov snažia znižovať vplyv festivalu na životné prostredie. Je jediným festivalom v strednej Európe, na ktorom sa triedi biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad a dokonca sa priamo v

areáli unikátnou technológiou kompostuje. Do kompostéra putovali aj všetky príbory a obaly, v ktorých sa podávalo jedlo.

„Máme radi miesto, na ktorom Pohoda je. Preto je pre nás prirodzené, že k nemu pristupujeme s ohľadom a rešpektom. Rovnako je to aj s komunitou ľudí, ktorá sa na festivale stretáva, podobne je to aj v čase mimo festivalu, preto sú zelené riešenia dlhodobo prirodzenou súčasťou Pohody,“ povedal Michal Kaščák.

Minulý ročník festivalu získal ocenenie Najekologickejší festival v Európe. Organizátori na ekologické riešenia kládli

dôraz aj tento rok a vyzývali na separáciu odpadu. Na všetky čapované tekutiny používali vratné poháre, návštevníci dostali jedlo naservírované len v kompostovateľných riadoch z celulózy alebo kukuričného škrobu.

Pribudli aj zberné miesta, v ktorých dobrovoľníci pomáhali triediť odpad. Hlavné priestranstvá festivalu opäť osvetľovali solárne lampy.

www.sme.sk 10.07.2018

pomocná evidencia 458/1/2018

Slávnostná vernisáž 11. ročníka medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia Ora et Ars sa uskutočnila v sobotu 21. júla na najstaršom pútnickom mieste na Slovensku - v areáli kláštora na Veľkej Skalke. Kurátorom sympózia a výstavy bol historik a znalec umenia **Marián Kvasnička**. Podujatie moderoval herec **Štefan Bučko**.

tora na Veľkej Skalke. Kurátorom sympózia a výstavy bol historik a znalec umenia **Marián Kvasnička**. Podujatie moderoval herec **Štefan Bučko**.

Diela umelcov, ktoré vznikali počas sympózia, majú ukázať, že aj náboženská téma dokáže mať galerijnú hodnotu. Vo

výtvarnej sekcii sympózia pracovalo dvanásť umelcov z Poľska, Česka a Slovenska. Jej kurátorom bol výtvarník **Jozef Vydrnák**. Literárnu sekcii viedol spisovateľ **Rudolf Dobiáš** a tvorilo ju sedem autorov z Čiech a Slovenska.

„Keď sme sa s umelcami na začiatku tohto ročníka sympózia po prvýkrát stretli na pôde Mestského úradu v Trenčíne, hovorili sme aj o tom, ako

geograficky, historicky, ale aj duchovne patrí toto najstaršie pútnické miesto na Slovensku k nášmu krajskému mestu,“ komentoval tohtoročné sympóziu primátor Trenčína Richard

Rybníček. „Spisovateľ a pre mňa veľmi vzácny človek Rudolf Dobiáš mi vtedy poradil, ako sa dá zobrazit' vzťah a blízkosť týchto dvoch miest, Skalky a Trenčína. Dovolím si použiť jeho slová – predstavte si krásnu ženu, ktorá má na krku zlatú

a veľmi cennú reťiazku – toto je Trenčín a v jej strede sa vyníma a svieti drahokam – a to je Skalka. Čo bolo povedané slovami básnika, my akosi vedome i podvedome cítime. A určite to cí-

tili aj zakladatelia sympózia a autori myšlienky na znovuobjavenie Skalky pred jedenástimi rokmi. Ponúkli tento

priestor najskôr umelcom a cez ich spracovanie prostredníctvom obrazov, sôch a básní aj nám a ďalším ľuďom. A tak spoločenstvo obdivovateľov tohto nesmierne bohatého a výnimočného miesta z roka na rok rastie.“

„Ak k podujatiam, dielam, udalostiam, spoločným stolovaniam, diskusiám, modlitbám, stretávaniam – teda k všetkému, čo vyznačuje sympóziu ako hostinu ducha – prirátame aj odbornú konferenciu o pozorovaní hviezd v dejinách – môžeme povedať, že až k tomuto rozmeru smeroval tohtoročný ročník. Vždy totiž ide o hľadanie toho, čo alebo kto nás presahuje,“ vyjadril sa Marián Kvasnička.

Program slávnostnej vernisáže ozdobili aj vystúpenia speváckeho zboru Adoremus a skvelej mladej speváčky **Niny Kohoutovej**.

Vlastný text 21.07.2018

pomocná evidencia 485/2/2018

Slávnostná vernisáž medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia Ora et Ars – Skalka 2018 sa konala v sobotu 21. júla v areáli kláštora na Veľkej Skalke.

Správca farnosti Skalka nad Váhom a rektor svätyne Andreja-Svorada a Beňadika na Skalke **Peter Beňo** počas vernisáže odovzdal pamätnú listinu nitrianskeho biskupa **Mons. Viliama Judáka Jane Masárovej** z Trenčianskeho osvetového strediska,

Ocenené organizátorky zľava Hana Gallová, Terézia Niková a Jana Masárová.

Terézii Nikovej z občianskeho združenia T-VIA a **Hane**

Gallovej z Útvaru kultúrno-informačných služieb mesta Trenčín.

Listinu im diecézny biskup udelil za aktívne organizovanie doterajších 11 ročníkov medzinárodného výtvarno-literárneho sympózia Ora et Ars, propagáciu pútnického miesta Skalka a dlhoročnú obetavú službu pre dobro cirkvi.

Info 31.07.2018

pomocná evidencia 485/1/2018

V tomto roku zaradili festival Pohoda do výberov najlepších festivalov aj renomované britské denníky ako The Telegraph, The Guardian či Metro. „K návštevníkom sa správajú ako k rodine a naozaj každý si tu nájde niečo pre seba,“ napísal denník The Independent v recenzii hudobného novinára **Dereka Robertsona**.

Pohode zároveň udelil absolutórium v podobe hodnotenia päť hviezdíček z piatich. Ukážku z vizuálneho umenia, ktoré malo na jeho 22. ročníku veľké zastúpenie, si môžete pozrieť pred Posádkovým klubom. Maľby na vodomerných šachtách budú Pohodu v centre mesta pripomínať do konca augusta.

Info 31.07.2018

pomocná evidencia 491/1/2018

Slovenský deň bol súčasťou detského folklórneho festivalu Yilan International Children's Folklore and Folkgame na Taiwane. Uskutočnil sa v sobotu 21. júla. Okrem prezentácie života slovenského ľudu počas prvej Československej republiky, svoje spevácke a tanečné umenie predviedli deti z trenčianskeho folklórneho súboru Kornička. Zamerali sa na ľudové piesne z trenčianskeho regiónu i širšieho okolia a predstavili tradičné kroje.

„Kornička roztancovala taiwanské publikum. Taiwanské deti aj dospelých učili tancovať tance z oblasti Považia. Pridal sa aj primátor mesta Cheng-yuan Jiang,“ uviedol **Martin Podstavek**, vedúci Slovenského ekonomického a kultúrneho úradu v Taipei.

K súboru Kornička na počas vystúpenia pripojili štyria poslucháči z Yilanu oblečení v slovenských krojoch. Zaujímavosťou je, že vystúpenie sa odohralo neďaleko

miesta, kde v roku 1771 pobudol slávny rodák z Vrbového gróf **Móric Beňovský**. Súčasťou festivalu Yilan International Children's Folklore and

Folkgame bola tematická výstava ľudovej kultúry z obce Očová. Koncipovaná je ako dedinka s tradičnou izbou, s krojmi, s drevenými predmetmi do domácnosti či hudobnými nástrojmi.

„Unikátnu výstavu si v deň otvorenia pozrelo viac ako 1200 návštevníkov,“ informoval Martin Podstavek. Na slávnostnom otvorení festivalu zneli aj tóny slovenskej fujary, na ktorej hral riaditeľ Očovského dvora **Pavol Holík**. Výstava

tohto druhu je vo východnej Ázii prezentovaná po prvý raz.

The Yilan International Children's Folklore and Folkgame Festival patrí medzi najväčšie detské festivaly. Koná sa vždy

počas letných prázdnin už od roku 1996 v meste Yilan. Tohtoročnou témou festivalu bolo Slovensko.

www.sme.sk 24.07.2018

pomocná evidencia 493/1/2018

Od stredy 1. augusta môžu návštevníci obdivovať v priestoroch Mestskej veže výber najnovších diel, ktoré vznikli na medzinárodnom sympóziu Ora et Ars – Skalka 2018.

www.trencin.sk 01.08.2018

pomocná evidencia 519/1/2018

Šesť folklórnych zoskupení v Trenčianskom samosprávnom kraji (TSK) dostane vďaka participatívno-komunitnému rozpočtu nové kroje. Šesť projektov na uchovanie ľudových tradícií podporil kraj celkovou sumou viac ako 13 tisíc eur.

ako informovala **Barbora Jánošková** z oddelenia komunikácie a medzinárodných vzťahov Úradu TSK, na 20 párov tanečných číziem sa môže tešiť folklórny súbor Trenčan z Trenčína, osem mužských a rovnaký počet ženských krojov z oblasti Praznov obohatí šatník folklórneho súboru Považan z Považskej Bystrice.

„Vďaka novým detským krojom spoznajú slovenské ľudové tradície a zvyky aj deti navštevujúce Materskú školu v Novom Meste nad Váhom. Materská škola plánuje kúpiť 22 dievčenských a 22 chlapčenských krojov. Modro-biele myjavské kroje s bielym čepcom sú jednou z výrazných charakteristík myjavského regiónu.

„Vďaka novým detským krojom spoznajú slovenské ľudové tradície a zvyky aj deti navštevujúce Materskú školu v Novom Meste nad Váhom. Materská škola plánuje kúpiť 22 dievčenských a 22 chlapčenských krojov. Modro-biele myjavské kroje s bielym čepcom sú jednou z výrazných charakteristík myjavského regiónu.

„Dva ženské, dva mužské, tri dievčenské, tri chlapčenské kroje a osem mužských halien kúpi z rozpočtu nezisková organizácia Rozvoj cestovného ruchu Myjavských kopaníc pôsobiaca v regióne,“ doplnila Barbora Jánošková s tým, že časť získaných finančných prostriedkov vyčlenia aj na opravu krojov vystavovaných v Gazdovskom dvore v myjavskej miestnej časti Turá Lúka.

Ako dodala, kultúrne dedičstvo zachováva v kraji už viac ako 15 rokov aj folklórny súbor Senior Vršatec. Zatraktívniť svoj repertoár sa rozhodli kúpou 10 ženských a 10 mužských terchovských krojov pre tanečné páry. Ušiť doposiaľ etnológmi neprebádaný mužský rybiarsky kroj (krojový lajblík, mužské krojované nohavice a zimné kabanice) chcú z participatívno-komunitného rozpočtu v občianskom združení Bebran.

TSK okrem nákupu krojov pripravuje aj vydanie publikácie o kultúrnom dedičstve našich predkov.

„Trenčiansky kraj je bohatý na ľudové tradície a zvyky. Zachovať dedičstvo a poklad našich predkov sme sa rozhodli aj prostredníctvom knižnej publikácie, na ktorej stránkach budú hlavnými aktérmi ľudia, pre ktorých sa folklór stal akýmsi zmyslom života,“ uviedol predseda TSK **Jaroslav Baška** s tým, že kniha o folklórnych súboroch, skupinách, dychových hudbách, heligonkároch či trombitášoch vyjde pravdepodobne začiatkom budúceho roka.

www.teraz.sk 08.08.2018

pomocná evidencia 532/1/2018

Mestská časť Trenčína Kubrá sa môže pýšiť nielen bohatým kultúrnym ľudovým dedičstvom, ale aj ľuďmi, ktorí ho udržiavajú a strážia, aby nezaniklo.

„Oslavujeme 85. výročie založenia folklórnej skupiny, ktorá vznikla v roku 1933,“ hovorí členka súboru **Ernestína Brezánová**. Na oslavu si pozvali hostí aj z okolia. Začala sa v sobotu

11. augusta pred kostolom, kde si uctili pamiatku pri pamätnej tabuli padlých v prvej svetovej vojne, od skončenia ktorej uplynulo sto rokov. Program na oslave zostavili z kubranských tancov a spevov.

„Nezaradili sme žiadne zvykoslavné pásma, ale najmä tance, spevy a žartovné piesne,“ povedala členka súboru **Helena Jantošová**.

Podľa nej to, čo ľudia v minulosti vytvorili, je niečo obdivuhodné. „Milujem ten folklór, milujem ten odev, milujem tie zvyky, je to zmysel života,“ dodala.

Vďaka členom folklórnej skupiny ostávajú zachované tradičné zvyky, piesne a tance, ale aj nenapodobiteľné ľudové kroje. „Napríklad ja mám rukávce po mojej babke, bola narodená v roku 1897. Mám po nej niektoré kúsky odevu, ktoré už budú mať za pár sto rokov,“ prezradila Helena Jantošová. Nechýbali ani najmenší, deti, ktoré si vytvárajú lásku k folklóru a k ich predkom už od malička.

www.trencianskyterajsok.sk 11.08.2018
pomocná evidencia 541/1/2018

Päťdesiat povestí a príbehov z Trenčianskeho kraja ponúka knižka *Trenčianske povesti* od **Jána Skovajsu** a **Petra Mišáka**. V chronologickom poradí sú zoradené najpútavejšie povesti z nášho regiónu.

Časy, keď jaskyňu na trenčianskej Skalke obývali pustovníci Svorad a Benedikt, ale aj kruté doby, počas ktorých tatárske hordy plienili náš kraj, či tajomstvá Studne lásky, Katovho domu i záhady krýpt trenčianskeho kostola. Kurucké vojny,

zbojníkov v Soblahove, zhromažďovanie pokladov na Trenčianskom hrade a mnohé iné príbehy približuje zbierka povestí, ktorú napísal regionálny historik a publicista Ján Skovajsa z Dolného Srnia a spisovateľ – autor kníh povestí a rozprávok Peter Mišák.

„Krvavá svadba v Dubodieli, Záhadná hostina, Prvá obeť bitky pri Kostolnej, O vodníkovi z Horného mlyna, Fatima, Matúš Čák, Kuchár Johannes či Vznešený hosť v Trenčíne je len zopár ďalších povestí, ktoré čitateľ v našej knihe nájde. Tá je určená čitateľom všetkých generácií. Každý si v nej pre seba objaví množstvo nových informácií a pozoruhodností,“ povedal autor knihy Ján Skovajsa.

Trenčianske povesti sa tak stali štvrtou publikáciou edície Povest'ová mapa Slovenska. Vydavateľstvo Matice Slovenskej odštartovalo pútavú sériu Povest'ami a príbehmi z medenej Bystrice, nasledovali Levočské povesti, Murárske povesti a Povesti o slovenských riekach.

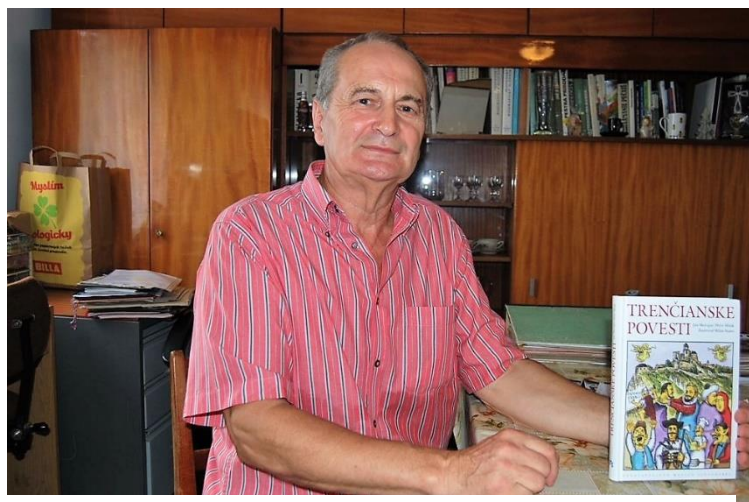
Mária Zjavková z vydavateľstva Matice slovenskej pochádza zo Selca. Trenčiansky kraj jej je teda veľmi blízky. Oslovila preto Jána Skovajsu, s ktorým martinské vydavateľstvo spolupracovalo už aj v minulosti.

Navrhli mu, či by publikačne neprispel do Povest'ovej mapy Slovenska samostatnou knihou týkajúcou sa trenčianskeho regiónu.

„Veľmi som sa do toho nehrnul. S povest'ami som veľké skúsenosti doteraz nemal. Napokon som sa do toho pustil v spolupráci s Petrom Mišákom,“ povedal autor. Tretím do „partie“ bol známy knižný ilustrátor a karikaturista **Milan Stano**.

Každú z povestí oživil svojskou typickou ilustráciou. Pri návrhu mu autori takmer dvestostranovej knižky nechali voľnú ruku.

„Milan si všetky povesti prečítal a sám si vybral najvhodnejší námet obrázku, ktorý potom zrealizoval. Nakreslil aj Matúša Čáka Trenčianskeho v povesti, ktorá patrí k najstarším z našej zbierky,“ prezradil Ján Skovajsa.

Autor Ján Skovajsa s novou knižkou Trenčianske povesti.

Podmanivé čiernobiele ilustrácie obohacujú aj poviedku Skamenený mních, Nešťastná láska Kataríny Suňogovej, či Strašidelné väzenie. Päťdesiat kresieb dáva publikácii „filmovú“ podobu.

Staré historické knihy, publikácie Jozefa Braneckého, archívy, monografie obcí, kroniky obcí i miest. To boli hlavné zdroje informácií pre vznik zbierky povestí z trenčianskeho regiónu. Mnohé z podnetov dali aj trenčianski historici **Milan Šišmiš** a **Jozef Karlík**.

„Z tých najstarších povestí sa už nedá dobre odhadnúť, koľko je tam pravdy a koľko domysleného. Tie novšie povesti sa dajú viac overiť. Skutočne sa určite udiala viac ako polovica z deju novších povestí. Povesti sa často medzi ľuďmi odovzdávali prerozpráváním. Dnes už ťažko zistiť, čo kto do príbehu pridal,“ usmial sa Ján Skovajsa.

Niektoré z povestí v minulosti ľudí oslovili viac, iné menej. Tie „menej záživné“ sa z ich života postupne vytratili. Práve táto zbierka ponúka ucelený prehľad výberu tých najzaujímavejších, ktoré sa uchovali.

„Mnohé príbehy sme objavili aj vo veľmi starých kronikách. V povestiach ľudia obsahové prvky nemenili. Niečo ale prikrášlili a zdramatizovali. Niečo som podľa možností minimálne upravil aj ja,“ pokračoval autor, ktorého najviac oslovila povesť

Prvá obeť bitky pri Kostolnej. Príbeh o učiteľovi, ktorý sa počas bojov v obci vrátil po zabudnutú Bibliu a kvôli nej napokon zahynul.

Štúdium materiálov trvalo Jánovi Skovajsovi a Petrovi Mišákovi niekoľko mesiacov. Až potom sa mohli autori pustiť do zostavenia výberovej publikácie Trenčianske povesti.

„Tých povestí sme objavili a spracovali toľko, že sa pravdepodobne pustíme aj do napísania druhého dielu. Ostalo veľmi veľa zaujímavých vecí. Objavil som aj veršovanú povesť o Trenčíne, ktorá bola evanjelickým kňazom Valeriánom Máderom z Trenčína napísaná už v roku 1588 v latinčine. Preložil ju Miloslav Okál,“ pokračoval Ján Skovajsa.

Práve takmer päťstoročná veršovaná povesť by mala byť otváracou v druhom pokračovaní publikácie. Podľa Skovajsu je to nádherná a ospevná báseň o Trenčíne.

„S prvým dielom knihy som sa trápil dlho. Ale bola zima, tak bolo dosť času. Oslovili ma z vydavateľstva pred štyrmi rokmi. Odvtedy to boli desiatky mesiacov práce. Našťastie mám doma vytvorený veľký archív historických vecí, ktoré si odkladám. Aj to mi veľmi pomohlo,“ vysvetlil publicista z Dolného Srnia. Zadosťučinením bola pre autorov exkluzívna podoba publikácie.

„Keď som knižku prvýkrát uvidel, bol som šťastný a spokojný. Veľká vďaka patrí aj Milankovi Stanovi, ktorý ilustroval aj obal Trenčianskych povestí,“ dodal Ján Skovajsa.

www.sme.sk 19.08.2018

pomocná evidencia 560/1/2018

Druhý ročník projektu Leto v galérii dopadol opäť výborne. Nádvorie Galérie M.A. Bazovského sa počas leta premenilo na tvorivý ateliér, na priestor oddychu a nových zážitkov.

Každá sobota patrila inému umelcovi a inému druhu výtvarného umenia. Pozvanie na nádvorie prijalo aj niekoľko zaujímavých hostí. Maliarky **Lucia Černayová** a **Paula Pádivá**, sochár **Jozef Syrový**, ilustrátorka **Janka Danková**, fotografka **Veronika Markovičová** a iní.

Návštevníci si mohli vyskúšať komixový workshop, selfie workshop, hralo sa aj divadielko pre deti. Sobotné večery patrili hudbe a koncertom. Swingový večer roztancoval nádvorie galérie. Literárne večery s názvom Divotvorba prilákali na nádvorie divotvorných autorov. Počas leta bola možnosť vidieť päť premenlivých výstav (výstavu Miroir Noir MRB, výstavu Selfie yourself - **Martina Rotlingová** a **Simona Papšová**, výstavu Populus **Natália Okolicsányiová**, výstavu Krajina - **Ján Viazanička** a **Boris Németh**, výstavu Proti všetkým- **Filip Sabol** a **Michal Turkovič**) a dve stále expozície (stála expozícia M.A. Bazovský a Slovenské sochárstvo 20. storočia).

Letné aktivity galérie M.A. Bazovského v Trenčíne prilákali takmer 500 návštevníkov.

www.gmab.sk 31.08.2018

pomocná evidencia 587/1/2018

Po nedávnej obnove zelene a chodníka v historickom parku M. R. Štefánika sa na významnom tranzitnom mieste spájajúcom stanicu s centrom mesta, uskutočnil nevšedný kultúrny

festival Priestor. Prvý ročník podujatia sa v sobotu 8. septembra.

„Po vzore mnohých, či už zahraničných alebo aj slovenských miest, sme sa rozhodli využiť potenciál parku a dostať do neho kultúru. Prvý ročník festivalu Priestor je plný lokálneho umenia,“ spresnila organizátorka **Terina Barčáková**.

Trenčanov pobavil svojim vystúpením herec Pavol Seriš.

„Park by mal byť miesto, kde ľudia radi trávia čas, robia rôzne aktivity, alebo len tak oddychujú,“ doplnila ďalšia z organizátoriek **Natália Kaščáková**.

V parku bola vytvorená zóna oddychu, kde sa každý návštevník môže na chvíľku zastaviť a stretnúť priateľov. Deň sa začal cvičením jogy pre všetkých, stačilo si iba priniesť vlastnú podložku. Potom vystúpil Trenčanom dobre známy **Pavol Seriš** venujúci sa autorskému divadlu, v ktorom mieša stand-up comedy, fyzické divadlo, absurdný humor, pantomímu či tanec.

Voices viedli na Priestore sériu rozhovorov Ľudia a miesta. Rozprávali o rôznych vnímaniach slova priestor s **Dominikou Šikulincovou** (ilustrátorka a tateľka), **Veronikou Kostkovou** (módna návrhárka),

Dušanom Vančom (riaditeľ Trnavského rádia a koordinátor aktivít v Nádvorí) a s **Davidom Petrášom** (autor projektu Ruiny). Po diskusiách nasledovalo čítanie autorskej tvorby prózy a poézie s názvom Divotvorba.

Večer patril trenčianskym hudobníkom. V altánku zahrlo Ticho, **Nina Kohoutová**, Matwe Drappenmadchenfeller, Bulp dj set a Elýščitat.

Počas celého dňa prebiehal aj dizajnerský trh, kde si návštevníci mohli zakúpiť rôzne kreatívne kúsky. Ďalšia novinka, ktorá sa uskutočnila vôbec po prvýkrát v Trenčíne, bola Fashion SWAP. O čo išlo? Každý návštevník mohol priniest maximálne päť kusov oblečenia a zameniť ich za kusy od ostatných návštevníkov. Touto aktivitou chceli usporiadatelia prispieť k udržateľnosti módy a bojovať s nadmerným plytvaním v módnom priemysle.

www.dnes24.sk 08.09.2018

pomocná evidencia 609/1/2018

Množstvo kontroverzných tém a otázok priniesol do Trenčína medzinárodný festival jedného herca Sám na javisku,

ktorý prvýkrát trval až osem dní od nedele 9. do nedele 16. septembra. Divákovi festival ponúkol 11 inscenácií a sprievodný kultúrny program.

Na 24. ročník festivalu vyberali organizátori monodrámy z krajín strednej Európy s presahom na monodrámy z balkánskych krajín, no rozhodli sa zapojiť do programu aj francúzsku monodrámu o teroristických útokoch v Paríži v roku 2015.

Festival otvoril český herec **Stanislav Majer** politicky nekorektnou modrámou „Herec a stolár“. Hľadá v nej odpovede na otázky o stave svojej domoviny. Inscenácia bola odmenená Cenou divadelnej kritiky za

mužský herecký výkon a najvyššiu priečku získala v diváckej ankete portálu i-divadlo. cz.

Unikátnym zjavom v monodráme je herečka **Sláva Daubnerová**. K svojej inscenácii „Solo lamentoso“ vytvorila koncept, zrežirovala ju a aj v nej hrá. Ide o pohybovo-vizuálne vystúpenie inšpirované bizarným prípadom Spievajúceho domu zo Štúrova.

Riaditeľ festivalu **Kamil Bystrický** na tohtoročnom Sám na javisku zahral v inscenácii „Višegrád – 1“. Ide o novú monodrámu z dielne trenčianskeho Dogma divadla, ktorej text vznikol na objednávku. Napísal ho enfant terrible českej literatúry a drámy **David Zábranský**. Provokatívne, na hrane irónie a vážnosti koncipované divadelné predstavenie, sa zaoberá postavením Slovenska na mape Európy. Kontroverznú tematiku doplnila francúzska monodráma „List pre podvodníkov islamofóbie“, ktorí hrajú hru rasistov s hercom **Géraldom Dumontom**.

Pre najmenších divákov organizátori aj tentokrát zaradili do programu detské divadlo. **Jana Vyšohlíková** v inscenácii Škaredé káčatko rozpovie deťom príbeh o inakosti.

Festival podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia ako hlavný partner.

Info 02.10.2018

pomocná evidencia 627/1/2018

Sympóziu súčasného umenia HALA sa aj v roku 2018 odohrávalo v centre mesta Trenčín. V roku 2017, keď sa Hala presunula z industriálnych brown-field priestorov do verejného priestoru mesta, pocítili organizátori väčšiu potrebu o vytvorenie dialógu medzi súčasným umením a širokou verejnosťou, ktorá by sa pri

prechode cez mesto mohla konfrontovať s otázkami týkajúcimi sa aktuálneho umeleckého diania.

V šiestom ročníku podujatia od štvrtka 20. septembra do soboty 22. septembra organizátori pokračovali v novej koncepcii. Cieľom podujatia je prezentácia unikátnych diel konfrontovaných s priamou interakciou aj tých ľudí, ktorí primárne o umenie nejavia záujem alebo mu nerozumejú. Vďaka tomu sa môžu stretnúť priamo s umelcami, aktívne, alebo len pasívne sa zapojiť do realizácie diela, spoznať umelca i jeho vnímanie a koncepciu tvorby. Zámerom je oživiť mesto Trenčín umeleckými dielami a budovať tradíciu podujatia, atraktívneho nielen pre región, ale i celé Slovensko.

Počas troch dní v mesiaci september sa stretnú a priamo konfrontujú vybraní vizuálni umelci zo súčasnej profesionálnej

scény Slovenska spolu so širokou verejnosťou, ktorá sa dostane do kontaktu s dielami napríklad počas pešej chôdze v meste, ale i cielene.

Programovo sa podujatie zameriava na verejné formy umenia

– na prejavy vo forme performance, happeningov, interaktívnych site-specific inštalácií, akčnej happeningovej maľby, videoartu, ale aj vzdelávacími aktivitami, hudobnými a divadelnými vystúpeniami v partnerských inštitúciách.

Warm-upom celého podujatia bolo divadelné predstavenie zoskupenia Odivo pre deti aj dospelých s názvom „Divočiny“, ktoré sa uskutočnilo v nedeľu 16. septembra v kaviarni Coffee Sheep. K pozvaným umelcom, ktorí sa predstavili so svojimi dielami, patria **Peter Valiska-Timečko** s tanečníkom **Ja-**

rom Viňarským, Tomáš Rafa, Jakub Pišek, Marek Galbavý, Michal Černo, Petra Fornayová a ďalší. V rámci diel bola v spolupráci s Českým centrom umiestnená vo verejnom priestore i zvuková inštalácia s názvom Poeziomat, ktorá ponúkla výber básní českých a slovenských súčasných autorov.

Projekt je realizovaný vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia, hlavného partnera projektu, a Mesta Trenčín. Partnermi projektu sú Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne a Coffee Sheep. Celý program bol znovu voľne prístupný širokej verejnosti.

www.artalk.cz 22.09.2018

pomocná evidencia 634/1/2018

Stretnutie s tvorbou **Rudolfa Dobiáša** pod názvom „Slo-

Zľava R. Dobiáš, D. Inštitorisová, T. Žilka, A. Baláž a I. Hochel.

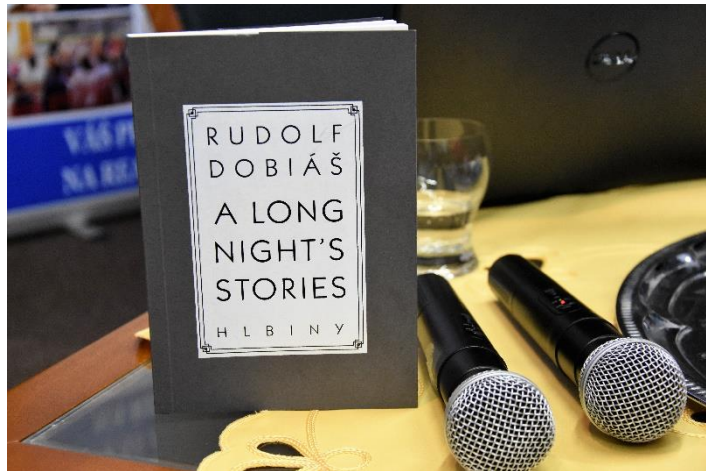
venský Solženicyn“ sa uskutočnilo v utorok 25. septembra vo Verejnej knižnici M. Rešetku v Trenčíne. Spolu s autorom sa pred auditórium posadili aj ďalší literáti – **Dagmar Inštitorisová** ako moderátorka,

Tibor Žilka, Anton Baláž a Igor Hochel.

Spolok nezávislých spisovateľov pred časom navrhol Rudolfa Dobiáša na Nobelovu cenu za literatúru. S tým súvisela aj úsmevná poznámka Igora Hochela: „Musíš ešte dlho žiť, lebo Nobelovu cenu udeľujú iba žijúcim umelcom.“

Na stretnutí venoval Rudolf Dobiáš najviac času osudu poručíka **Tomáša Chovana**, ktorý opísal v samostatnej kapitole v knihe „Triedni nepriatelia“.

„Veľký zlom vo mne nastal, keď som na vojenskom súde čítal záznam súvisiaci s popravou poručíka Tomáša Chovana. Zatkli ho 31. marca 1950 na hlavnej stanici v Bratislave a obvinili ho, že sa v službách slovenskej emigrácie usiloval o vytvorenie samostatného slovenského štátu. Nemal ani 25 rokov, keď ho 8. novembra 1951 v bratislavskej väznici popravili. Keď som si pri čítaní predstavoval, čo musel tento mladý človek prežívať v posledných hodinách pred popravou... Dovtedy som sa veľmi nezamýšľal nad

podobnými tragickými situáciami, ale prípad poručíka Chovana mi otvoril oči. Toto mnou tak otriaslo, že som zrazu nebol schopný písať nejaké lyrické veci. A objavoval som aj ďalšie podobné ľudské príbehy. To asi vo mne zostane navždy. Keby som tie príkoria nezažil na vlastnej koži, možno by som napísal iba pár básnických zbierok. Takto zanechávam svoj vklad do kroniky národa, zanechám skúsenosť, pretože ani dnes si mnohí neuvedomujú, aké jednoduché bolo v tých časoch napríklad obesiť v jednom procese jedenásť ľudí z prípadu Slánský alebo trojicu absolventov trenčianskeho gymnázia **Alberta Púčika, Antona Tunegu a Eduarda Tesára.**“

Autorovi sa prihovoril aj **Ján Gallik** z Fakulty stredo-európskych štúdií Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre: „Prívlastok slovenský Solženicyn vám právom patrí, pretože aj tento veľký ruský spisovateľ bol nespravodlivo odsúdený komunistickým režimom. Písal o poznaní, ku ktorému dospel „na zhnitej väzenskej slame“, keď vnímal na sebe a okolo seba mnoho utrpenia, videl premenu človeka, ako sa stáva zlým. **Alexander Solženicyn** vyjadril vo svojej tvorbe presvedčenie,

že čiara, oddeľujúca dobro a zlo, prechádza vnútro každého človeka a každým ľudským srdcom. Zlo sa zo sveta celkom vyhnat' nedá, no v každom človeku možno jeho priestor zúžiť. To je aj posolstvo diela Rudolfa Dobiáša.“

S návrhom na Nobelovu cenu súvisí aj vydanie knihy R. Dobiáša v angličtine „A Long Night's Stories“, ktorú účastníkom stretnutia predstavili.

Vlastný text 25.09.2018

pomocná evidencia 639/1/2018

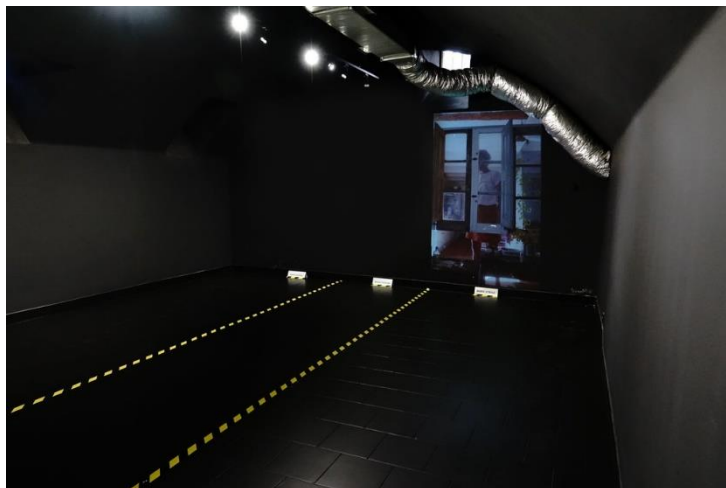
Galéria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne ako jediná kultúrno-umelecká profesionálna inštitúcia v Trenčianskom samosprávnom kraji predstavuje vo svojom výstavnom programe už desaťročia to najzaujímavejšie z regionálnej, celoslovenskej, ale i zahraničnej umeleckej scény.

Síce disponuje dvomi výstavnými priestormi určenými na premenné výstavy a tromi priestormi so stálymi expozíciami, ale neposkytuje dostatočné možnosti na prezentáciu súčasných podôb umenia - a to predovšetkým intermédií, video inštalácií, site-specific inštalácií, happeningov, performance, akcií a pod.

Cieľom projektu bolo rozšírenie výstavných priestorov o nový suterénny priestor, ktorý by bol určený predovšetkým výtvarníkom, ktorí pracujú v intenciách nových médií a intermédií. Charakter priestoru v suteréne galérie nedovoľuje prezentácie na plátne či papieri kvôli zvýšenej vlhkosti, nakoľko sa nachádza pod úrovňou cestnej komunikácie. Priestor má však veľký potenciál práve v obohatení galérie o nové súčasné podoby umenia, ktoré sa doteraz na jej pôde neprezentovali, alebo prezentovali len v minimálnych formách.

„Celý projekt od prvotnej myšlienky na využitie priestoru až po samotnú realizáciu trval takmer dva roky. Veľmi sa teším, že sme vybudovali výstavný priestor pre nové média s kvalitným technickým vybavením,“ povedala **Barbora Varga Petríková**, riaditeľka galérie.

Priestor suterénu pozostáva z jednej klenbovej miestnosti s celkovou rozlohou cca 50 m². Slúžil galérii ako príručný sklad výstavných soklov a nepotrebných materiálov.

Pre potreby adekvátnej prezentácie krátkodobých výstav si priestor vyžadoval komplexnú rekonštrukciu vrátane novej maľby stien, murárskych opráv, ochrany pred plesňami, nového náteru podlahy, inštaláciu elektrického kúrenia, bodového osvetlenia a inštalačného systému.

Asi najdôležitejšou, a taktiež najviac finančne náročnou položkou bolo jeho adekvátne technické vybavenie – dva širokouhlé projektory s vyšším rozlíšením (3500 lm a 5000 lm, čo umožňuje dostatočne kvalitné prezentovanie videoinštalácií) a inštalačnou konzolou, ktorá umožňuje ich zavesenie priamo na stenu bez narušenia priestorového vnímania, fotoaparát so statívom s možnosťou prezentovať i náročnejšie projekty, notebook s VGA a HDMI vstupmi a multimedia player, veľké projekčné plátno so statívom, zvukové reproduktory a dva tablety.

V novom priestore uskutočnil krátkodobý umelecký videoprojekt **Petry Fornayovej** počas Sympózia súčasného umenia HALA 2018.

www.gmab.sk 26.09.2018

pomocná evidencia 642/1/2018

Vo štvrtok 4. októbra v Galérii M. A. Bazovského v Trenčíne otvorili dve nové výstavy. Obe sú venované fotografii. Výstava *Návraty v čase / československá fotografia – 80. roky 20. storočia*, je výstava fotografií, ktoré vznikli na konci osemdesiatych rokov vo vtedajšom Československu.

Diela sú umeleckou sondou do študijných rokov fotografov – spolužiakov a ich paradoxne mimoriadne

slobodného a novátorského pohľadu na vtedajšiu neslobodnú dobu. Ich rané diela sú považované za také výnimočné, že dodnes prekvapujú a majú čo povedať aj súčasnému návštevníkovi. Intenzívny študentský život, odvaha do vtedajšej československej fotografickej scény nastoľovať nové témy, objavovať nové myšlienky a umelecké videnie, sú sústredené do fotografií, ktoré v tom období vznikali a stali sa predzvesťou ďalšieho umeleckého smerovania autorov. Autori fotografií sú **Vasil Stanko, Rudo Prekop, Kamil Varga, Peter Župník, Jiří Víšek, Jan Pohribný a Svetozár Abel.**

Rozsiahly samostatný autorský projekt **Petra Župníka** Anima vôbec prvýkrát v Trenčíne predstaví Župníkovu fotografiu s animálnou témou naprieč jeho viac ako tridsaťročnou tvorivou umeleckou cestou. Viac ako 50 fotografií s autorovými jemnými domalbami (každá z fotografií je tak vlastne originálom) je pomerne komplexným pohľadom na magický a poetický fotografický svet umelca.

www.gmab.sk 04.10.2018

pomocná evidencia 658/1/2018

Usporiadatelia festivalu Jazz pod hradom rozdelili tento rok udalosť do troch tematických blokov, ktoré postupne od piatka do nedele 21. – 23. septembra predstavili. Piatkový večer niesol názov Festival mladého džezu. Tento titulok má v súvislosti s

festivalom svoju tradíciu. Preto nebolo ťažké nájsť a vybrať z množstva kvalitných jednotlivcov a súborov tri, ktoré ozdobili hneď prvý festivalový večer a postavili latku

umeleckej úrovne riadne vysoko. Každá vážnejšia džezová udalosť si zaslúži na úvod zvuk veľkého orchestra. A ak ide o skúsený, zohraný a veci oddaný spolok džezu verných hudobníkov, potom je výsledok zaručený. Swingless Jazz Ensemble je zložený zo študentov a učiteľov hudby zo širokého okolia Nitry, kde sa kapela schádza.

Umelecký vedúci **Martin Šťourač** to so svojimi mladými vie. Originálne aranžmány orchestrov Count Bassieho či Duke Ellingtona znejú ako pôvodiny a na festivale zaznelo viac skladieb z dielne a nahrávok orchestra Benny Cartera a jeho albumu Kansas City Suite.

Druhým aktom prvého festivalového večera bol **Alan Bartuš** a jeho trio. Alanova zručnosť a doterajšie účinkovanie tria urobilo z chlapcov suverénov. Na javisku sa pohybujú s absolútnou istotou, do skladieb nastupujú s priamym pohľadom a vedomím, čo ich čaká.

Trio hrá skladby „klanu Bartušovcov“, teda Alanov otec **Pišta Bartuš** a vedúci tria dodávajú dokopy kompozície i úpravy klasických motívov.

Jakub Valíček je žiadaný štúdiový a koncertný hráč, čo dokázal aj pohotovým hraním v bigbände Swingless Jazz Ensemble tesne pred vlastným vystúpením. Tradícia akéhokolvek podujatia je dôležitým kritériom.

Vznikajú zaujímavé príbehy a skutočnosti. Priezvisko Štubniak mi znelo v ušiach familiárne. Spýtal som sa Mateja, či pozná pani **Renátu Štubniakovú** ... „To je moja mama“, znela odpoveď. Prekvapujúco a milo zároveň. Renáta Štubniaková je nositeľkou ocenenia „objav festivalu“ z roku 2001. Po sedemnástich rokoch prišiel jej syn rozdávať kvalitný džez a potvrdiť rodinnú tradíciu.

Na záver večera spustil Tibor Feledi Quintet kavalkádu dobre organizovaných tónov, akordov, rytmov a polyrytmov v takom tlaku, že to vyžadovalo riadnu pozornosť udržať sa v obraze. Tibor Feledi Quintet to je päť sólistov, tvoriacich orchester kompozične strážený a orámovaný, interpretačne prekvapivo skúsený, orchestrálne sa vyjadrujúci v dokonalej až anticipačnej súhre.

Džez za železnou oponou

Druhý deň festivalu bol venovaný džezu za železnou oponou. Táto téma prezentuje nielen obdobie politického útlaku a perzekúcie džezovej hudby, ale analyzuje džezovú hudbu tohto obdobia a jej autentičnosť.

Program večera otvorila domáca formácia Erbetes Q so speváčkou **Ivetou Liškovou**. Ich témou bola hudba nezabudnuteľnej a stále nedocenennej osobnosti slovenskej hudby obdobia 70. a 80. rokov **Gabriely Hermélyovej**. Iveta Lišková dokonale a s prirodzenosťou, bez náznaku kopírovania, prebrala Gabikin výraz a vyjadrovanie.

Šikovné až dobové aranžmány, vystihujúce náladu kompozícií, napísal klavirista **Samo Bánovec**, dychové party hrali s bravúrou **Ludvik Soukup** na klarinet a saxofóny, a **Jannette Strhavska** pôsobila ako slnečný lúč jasnými tónmi jej flauty.

Adrian Vitáloš obohatil pôvodný zvuk kvarteta jemne znejúcou gitarou, rytmika v zložení **Jarko Machač** basgitarista a **Karol Repa** bicie nástroje sprevádzala udalosti s pokojom a spoľahlivo.

Jana Koubková rozburácala sálu.

Jana Koubková je nezastaviteľná v jej neustálom energickom prejave, s ktorým sa predstavila už na III. Ročníku festivalu. Jej kariéra je dôkazom o ojedinelosti džezového diania za železnou oponou. Na festivale v komornom prevedení s klavírom **Ondřeja Kabrdu** rozburácala sálu. Na záver večera hrali skúsení pamätníci. V kapele The Jazz Hostages – džezoví rukojemníci, sa zišli aktívni tvorcovia džezu za železnou oponou. **Dušan Húščava** hral džez – napriek tvrdým postihom – na bratislavskom konzervatóriu, **Lajko Horský** sa vyhýbal problémom v zahraničí, **Jozef Brisuda** nahrával – keď sa dalo, s legendami, konkrétne s **Ladislavom Gerhardtom**, ktorého skladby zazneli aj v rámci večerného programu.

Okrem neho vzdal koncert úctu **Karlovi Velebnému, Ladislavovi Martoníkovi a Eve Olmerovej**, ktorú slovné i spevom nádherne opísala **Dáša Libiaková**. **Peter Jankech** obišiel dobu Džezu za železnou oponou, zato sa do nej vžil o to hlbšie pri aranžovaní hudby tohto obdobia.

Cyklus koncertov Džez za železnou oponou je tiež venovaný 50. výročiu okupácie Československa vojskami Varšavskej zmluvy, ako aj 100. výročiu vzniku Československa.

Tretí festivalový večer sa začal v nedeľu už o 18. hodine. Večer mal názov 25 rokov džezu v Trenčíne a s týmto výročím sa neoddeliteľne viaže trenčianska formácia Aurelius Q, ktorá stála aj pri zrode festivalu.

Kapela predstavila úvodom aj nevšedný spevácky talent trenčianskej rodáčky **Niny Kohoutovej**, aby sa potom ponorila celým objemom do svojej tvorby. Tá sa prevažne točí – a veľmi

Mladučká Nina Kohoutová potvrdila svoj nevšedný spevácky talent.

úspešne – okolo slovenských ľudových motívov, k čomu pribrali k spolupráci šarmanté a zreteľne znejúce vokálne trio Krajka.

Kristínka Hlistová posúva každú kompozíciu do interpretačne virtuózne roviny, gitarista **Peter Belák** dodáva

skladbám šikovné hudobné nápady, **Erich Vladár** je spoľahlivým a invecným klávesákom, **Ivan Letaši** vyniká originálnym zvukom nielen v skladbe Bačovské pastorále, **Peter Sedlák** spieva od založenia kapely v pestrom priereze jednotlivých období vývoja kapely, **Dušan Rozemberg** dokazuje svoju kvalitu hry na bicích nástrojoch aj ako profesionál. Aurelius Q je legendárna formácia, na ktorej sa zakladá 25 rokov džezu v Trenčíne.

Kapela Bashavel bola v Trenčíne v roku 2006, na XIII.-tom Trenčianskom jazzovom festivale. Aj po dvanástich rokoch stále v pôvodnej zostave, len **Roberta Ragana** musel pre chorobu nahradiť **Peter Korman**. Napokon – bol to riadny džezový čardáš, ktorému konečne naplnená sála dokonale prepadla.

Dvadsaťpäť rokov džezu v Trenčíne zdobí niekoľko výnimočných osobností. Jednou z nich je **Dan Bárta**. Na festivale Jazz pod hradom bol toho roku po druhý raz. Osobnosť mnohých prívlastkov, Dan Bárta je performer par excellence, nech je kdekoľvek – v muzikáli, na samostatnom koncerte, vo svojom projekte Illustratosphere alebo v sprievode výnimočných

jazzmanov. V nedeľu predstavil svoj album *Live At The Box* a každá pesnička znamenala zážitok. Nielen jeho spevom a prednesom boli skladby živé.

Kapela hrá ohromne dynamicky, aj za pomoci skvelého zvuku, až tak, že v určitých pasážach je počuť – ticho... Dan Bárta a Robert Balzar Trio boli perfektnou oslavou dvadsaťpäť-

ročného trvania džezu v Trenčíne.

Trenčiansky jazzový festival Jazz pod hradom má tradične svojich laureátov. Každoročne udeľuje odborná porota oce-

nenie v troch kategóriách. Toho roku boli ocenení títo umelci: najlepší sólista **Stano Palúch** (Bashavel SK), osobnosť festivalu Jana Koubková CZ, objav festivalu **Lenka Molčányiová** (Tibor Feledi Quintet SK).

www.sme.sk 07.10.2018

pomocná evidencia 660/1/2018

V pondelok 8. októbra hostila kasáreň Trenčianskeho hradu v Trenčíne významné osobnosti z rôznych oblastí kultúry Trenčianskeho kraja. Za svoju kreativitu, talent, pracovitosť, no najmä srdečný prístup k práci, vďaka ktorému sa v kraji tvorí a udržiava kultúra, si prevzalo ocenenie Flores Musarum za rok 2018 celkovo 17 jednotlivcov a 3 kolektívy zo štyroch okresov (Bánovce nad Bebravou, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín).

Sošku z dielne Strednej odbornej školy sklárskej z Lednických Rovní si domov odniesli: **Dana Krajčová, Libor Bernát, Elena Beštová, Emília Matušková, Anna Žilková, Jana**

Cibová, Jarmila Mošková, Petra Dombaiová, Peter Monček, Ladislav Moško, Ján Žovinec, Vladimír Pind'ák, Milan Šišmiš, Marta Adamusová, Viera Slivová, Miroslav Hulín, Zuzana Mišáková, a tiež Hornosrnianska dychovka, hudobná skupina Mladík a Vokálna skupina VOX.

Slová vd'aky a uznania ľuďom, ktorí prinášajú do bežného každodenného života tvorivú energiu, umelecky hodnotne dotvorilo aj vystúpenie akordeónového súboru DUA VENTE z Trenčianskych Teplíc. Nadšenie z uznania a verejného poďakovania za záslužnú prácu neskrývali ani ocenení.

„Chcela by som poďakovať TSK za to, že udeľuje takéto ocenenia. V časoch, keď sa nám nedarí a musíme bojovať s rôznymi problémami, sú to práve tieto chvíle, ktoré nás povzbudia, motivujú a dodajú energiu do ďalšej práce,“ povedala riaditeľka Mestského divadla Trenčín Zuzana Mišáková.

www.tsk.sk 09.10.2018

pomocná evidencia 665/1/2018

Čecháčci a Čoboláci oslavujú sté výročie na javisku. V sobotu 13. októbra v trenčianskom kine Hviezda rozohrajú svoju autorskú komédiu s názvom „Čecháčci a Čoboláci“ **Pavol Seriš** a **Filip Teller**. Trenčín je jedným zo 14 zastávok ich jesenného turné k 100. výročiu vzniku ČSR s inscenáciou, ktorá hravo,

živo a drzo rozoberá vzťahy Čechov a Slovákov. Okrem iných miest vystúpia aj v Bratislave, Prahe a Brne.

Čechácci a čoboláci

Jún 2018

20. 9.
Nástupište 1-12, Topoľčany
6. 10.
Divadlo Hvozdná
13. 10.
Kino Hviezda, Trenčín
24. 10.
Rosenfeldov palác, Žilina
25. 10.
ArtPoint, Prievidza
28. 10.
BuranTeatr, Brno
31. 10.
Venuše ve Švehlovce, Praha
1. 11.
Young for Young, Most

2. 11.
U Jindřicha, Lukavec
3. 11.
Kupé, Opava
8. 11.
KC Dunaj, Bratislava
21. 11.
Barmuseum, Martin
22. 11.
Slovenské divadlo, Uherské Hradiště
30. 11.
DICC, Jihlava

„Každé mesto má odlišné publikum i zmysel humor. Improvizujeme podľa toho, na čo ľudia reagujú viac. Každá repriža je i pre nás originál a veľmi nás to baví,“ povedal Filip Teller.

„V Česku diváci väčšinou nadrżajú Filipovi, na Slovensku po predstavení robíme zase verejné lynčovanie Čecha, takže sme si kvit,“ usmieva sa Pavol Seriš.

Trenčiansky rodák žijúci v Brne Pavol Seriš začiatkom leta promóciami ukončil doktorandské štúdium na JAMU, keď obhájl dizertačnú prácu venovanú tvorbe **Boleslava Polívku**. V týchto dňoch začína pôsobiť na JAMU ako pedagóg.

Pripravuje aj premiéru, vďaka ktorej sa súhrou okolností ocitol v skvelej hereckej spoločnosti. Divadlo Bolka Polívku vstúpilo do 26. divadelnej sezóny, v ktorej avizuje tri premiéry. Protagonistom prvej bude Bolek Polívka, v druhej sa predstaví **Milan Kňazko**.

„Aj Palo Seriš je s Brnom a Divadlom Bolka Polívku tesne spätý,“ napísal portál novinky.cz. „Vydobyl si úspech ako osobitý mím i klaun

autorskými predstaveniami. Treťou premiérou bude jeho ďalšia autorská klaunéria.“

K divadelným aktivitám Pala Seriša patria aj pohybové spolupráce na inscenáciách režiséra **Martina Františáka** v Slováckom divadle v Uherskom Hradišti a pražskom Švandovom divadle.

V polovici novembra sa spolu s hercami brnianskych divadiel predstaví v New Yorku v avantgardnej pohybovej inscenácii s názvom *Obrys*, ktorá vznikla v Národnom divadle Brno.

Ide o dielo medzinárodne uznávaného tanečníka a choreografa **Jiřího Bartovanca**, pôsobiaceho prevažne za hranicami rodných Čiech.

Vlastný text 11.10.2018

pomocná evidencia 671/1/2018

V Mestskom divadle Trenčín (MDT) bude sezóna 2018/2019 výnimočne bohatá na tituly. Prinesie atraktívne premiéry aj pravidelnú ponuku.

Už vo štvrtok 11. októbra ju otvorili titulom najhranejšieho chorvátskeho autora **Mira Gavrana** „Shakespeare a Alžbeta“ o nemenej slávnych postavách histórie a umenia. Gavranove hry uvádzajú divadlá po celom svete, na Broadway, v celej Európe i Austrálii. Trenčania už mali možnosť v naštudovaní MDT vidieť jeho vtipnú inscenáciu „Bábka“, či brilantne napísanú komédiu „Všetko o ženách“.

Tentokrát však pôjde o historickú drámu, ktorá polemizuje o slobode a moci, o snahe ovládať životy druhých, teda o témy nanajvýš aktuálne. Réžie sa ujala mladá trenčianska divadelníčka **Michaela Gallová**, študentka VŠMU. V hereckých úlohách sa predstavia **Zuzana Mišáková**, **Štefan Richtárech**, **Simon Kopunec** a **Diana Minarovičová**.

Druhou premiérou sezóny bude inscenácia nestarnúcej roz-

Zuzana Mišáková ako kráľovná Alžbeta I.

právky „Perinbaba“ v sobotu 1. decembra. V novom roku chystá divadlo dve premiéry, pôjde o klasiku – Goľovu „Ženbu“ a Moliérovho „Lakomca“, na ktorom už teraz spolupracujú študenti scénickej kostýmovej tvorby Strednej umeleckej školy v Trenčíne. Režijne „Perinbabu“ a „Ženbu“ pripravuje **Karol Rédl**.

Predstavenie Lakomec bude pod taktovkou Štefana Richtárecha.

Info 02.10.2018

pomocná evidencia 672/1/2018

Detský spevácky zbor Vážky, ktorý pracuje pod vedením **Miroslavy Kaliňákov**ej v ZŠ na Dlhých Honoch, si na 2. ročníku medzinárodnej súťaže zborového umenia Voce magna v dňoch 12. – 13. októbra v Žiline vypsieval strieborné pásmo.

Info 28.12.2018

pomocná evidencia 677/1/2018

Siedmy ročník výstavy Bienále voľného výtvarného umenia 2018 má svoju premiéru vo výstavných priestoroch Trenčianskeho hradu.

Vernisáž sa uskutočnila vo štvrtok 18. októbra so sprievodným programom - diskusiou s predsedom SVÚ **Pavlom Krá-**

Pom na tému „Aktuálne otázky kultúry“ a taktiež sa krstila kniha Čierne ovce umenia.

Bienále 2018 predstavuje priestor pre voľný výtvarný prejav v oblasti maľby, sochy, grafiky, kresby, novým príspevkom je dokumentárny film. Na Bienále sa stretávajú umelci z viacerých generáčnych vrstiev, rôznych umeleckých polôh, s diametrálne odlišnými umeleckými, estetickými, spoločenskými či filozofickými názormi.

www.muzeumtn.sk 22.10.2018
pomocná evidencia 687/1/2018

Udeľovaním ocenení v sobotu 9. novembra večer vyvrcholil 13. ročník festivalu dobrodružných filmov HoryZonty. Cenu Grand Prix za najlepší festivalový neprofesionálny film získalo dielo „Volanie diaľok“ od režiséra **Adama Lisého**. Porota ocenila najmä to, že „vo filme sa snúbi pútavé zobrazenie a technická kvalita filmu s výnimočným športovým výkonom Ivana Mudroňa, ktorý dosiahol historicky druhý najlepší čas na 750 kilometrov dlhej trase Hrdinov SNP.“

Film Adama Lisého, na festivale uvedený v slovenskej premiére, bodoval aj v diváckom hlasovaní a zvíťazil spomedzi všetkých pätnástich súťažných neprofesionálnych filmov.

Na HoryZontoch sa oceňovali aj fotografie. Do súťaže s témou „Unikát“ bolo prihlásených 161 snímok. Porotu zaujalo viacero fotografií, medzi nimi i záber **Petra Hollého** „Na hrane“ spájajúci výborne zachytený moment a krásnu hru farieb, za ktorý autorovi udelia prvé miesto. Grand Prix si z festivalu odniesol **Patrik Paulíny** za fotografiu „Dva svety v talianskych Dolomitoch“.

Hlavný festivalový program odštartoval vo štvrtok 8. novembra filmom „Vábenie výšok“ za účasti režiséra **Rast'a Hatiara** a horolezca **Petra Hámora**. Nebolo to prvýkrát, čo trenčianske publikum hostilo nášho najúspešnejšieho horolezca.

Vít'azná fotografia Petra Hollého „Na hrane“.

Nový film a divácky atraktívni hostia – špičkový himalájista a talentovaný filmár – vypredali kinosálu Hviezdy. Divákov, ako sami poznamenali, nechtiac vystavili podmienkam simulujúcim nedostatok kyslíka vo vysokých nadmorských výškach.

V piatok lákali film a prezentácie dobrodruhov **Michala Sabovčíka** a **Juraja Koreňa**, kombinujúcich lezenie s paraglidingom, v sobotu večer publikum svojím autentickým prejavom zaujala mladá česká cestovateľka **Monika Benešová**. V jej príbehu išlo nielen o výkon, ktorý predstavoval prechod 4300 km dlhej Pacifickej hrebeňovky, ale aj o odhodlanie zmeniť svoj život a netradičným spôsobom zobrať do svojich rúk vlastné šťastie.

Adrenalín nebolo cítiť len z kina Hviezda, ale aj z klubu Lúč. Ten, hlavne počas niektorých filmových blokov, doslova praskal vo švíkoch. Pútavé bolo i rozprávanie **Tomáša Šmát-ralu** o projekte Green Life, zameranom na ochranu dažďových pralesov, či besedy s tvorcami a protagonistami neprofesionálnych filmov.

Okrem toho mali návštevníci možnosť zúčastniť sa bohatých sprievodných podujatí. Aj tento rok sa do súťaží a rôznych aktivít v centre mesta zapojili stovky detí i dospelých. O pohár

festivalu HoryZonty bežalo v hlavnej kategórii 117 bežcov, vynášku nosičskej krošne na Farských schodoch absolvovalo 42 mužov a 20 žien.

Časť sobotného programu sa presunula do Zátoky pokoja, kde si okrem psích záprahov, zhybovačky a pumptracku mohli záujemci vyskúšať aj cvičenie s váhou vlastného

tela a pozrieť ukážku workoutu v podaní hendikepovaného **Denisu Kučeru**.

HoryZonty majú opäť možnosť bilancovať. Festival má za sebou trinásť ročník, divácka účasť na ňom sa podľa predbežných odhadov približuje k minulým ročníkom. Organizátorov však i tento rok potrápila menšia kapacita budovy kina Hviezda.

„Sme vd'ační, že ľudia, napriek tomu, že nám je vo Hviezde o čosi tesnejšie, zostali festivalu verní. Snažíme sa spraviť maximum a veríme, že diváci našu snahu

vnímajú. Bez nich by to nemalo zmysel,“ hovorí riaditeľka podujatia **Mária Dutková**, ktorá spolu s hosťami vysoko oceňuje trencianske publikum, vytvárajúce jedinečnú atmosféru.

To, či sa podarí festival opäť vrátiť do Posádkového klubu, je otázne. Zo strany organizátorov záujem určite je. Záleží len

na tom, ako pokročia rekonštrukcie na pretrvávajúcom havarijnom stave najväčšieho kultúrneho stánku v Trenčíne.

„Návštevníkom by sme radi vrátili komfort priestorovo veľkorysejšej ODY, na ktorý boli zvyknutí počas prvých desiatich rokov existencie podujatia,“ uvádza Mária Dutková, stojaca na čele festivalu od jeho vzniku.

Dosiaľ posledný, trinásty ročník festivalu HoryZonty sa uskutočnil aj vďaka podpore mesta Trenčín, Trenčianskeho samosprávneho kraja, Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Audiovizuálneho fondu.

www.sme.sk 10.11.2018

pomocná evidencia 732/1/2018

V trenčianskej Mestskej veži možno od pondelka 12.

novembra obdivovať originálne prvorepublikové filmové plagáty a staré fotoaparáty. Pochádzajú zo zbierky Trenčana **Lukáša Kubičinu**.

Aktívny jaskyniar a fotograf je zároveň vášnivým zberateľom filmových plagátov prevažne z obdobia prvej ČSR a starých fotografických aparátov. Jeho zberateľská činnosť sa začala v roku 2008, dnes má zbierka niekoľko stoviek kusov, pričom výstava prezentuje len jej časť. Najstarší vystavený exponát je z obdobia Rakúsko-Uhorska. Filmové plagáty

dokumentujú prevažne medzivojnové obdobie a najväčší rozmach česko-slovenského filmu.

Výstava je súčasťou série podujatí, ktorými si Mesto Trenčín v tomto roku pripomína sté výročie vzniku Československej republiky.

www.trencin.sk 12.11.2018

pomocná evidencia 759/1/2018

S cieľom poukázať na prítomnosť a stav desiatok výtvarných diel na území Trenčína vznikol projekt Hlava*****. Stojí za ním partia mladých ľudí, ktorí sa snažia zmapovať a zhromaždiť informácie o výtvarných dielach z rokov 1965 až 1989.

Vznikli pod takzvanou Hlavou V., zákonom č. 355 z roku 1965. Ten definoval, aké percento z rozpočtu stavby musí staviteľ vložiť do výtvarného diela. Vďaka nemu môžu Trenčania dodnes obdivovať známou 'Vidličku', Súsošie národných buditeľov či Kubik na Soblahovskej ulici.

Organizátori projektu dodnes zmapovali asi tridsať výtvarných diel, o existencii ďalších asi sto vedia. Všímajú si sochy, reliéfy, mozaiky i maľby. Dopátrať sa k informáciám o dielach, ktorých pozadie je dnes takmer zabudnuté, mal za úlohu spoluautor projektu **Alexander Topilin**.

„Mal som na starosti vyhľadávanie dát, ktoré spracovávame. Súčasťou bolo navštevovanie archívov a hľadanie údajov z tejto doby. Našiel som údaje o hodnote diel, ktorá bola z rozpočtu verejnej stavby vždy vyčlenená a podobe jedného až štyroch percent,“ vysvetlil.

Koľko percent z rozpočtu smerovalo do umenia, záviselo od spoločenského statusu objektu. Významnejšie budovy mali preto prirodzene honosnejšiu a veľkorysejšiu výzdobu.

„Množstvo objektov sa v 90. rokoch dostalo do kritického stavu. Nemali o ne záujem mesto ani občania. Zánikom tejto

povinnosti mať výtvarné diela vo verejnom priestore zanikol všeobecný záujem,“ upozornil Alexander Topilin.

Sochárske a výtvarné diela na území Trenčína vznikali v období staviteľstva, ktorému dominoval betón. V priestore mohli

slúžiť ako poľudšťujúci element. Príkladom sú diela ležiace medzi bytovými domami na Soblahovskej ulici.

„O výtvarné diela vo verejnom priestore nie je podľa nás dostatočný záujem. Projektom by sme chceli na ne poukázať a začať o nich diskutovať a možno aj podnietiť, aby sa opravili. Chceme, aby sa vzťah verejnosti k nim zmenil, a preto sa snažíme o nich zozbierať čo najviac informácií,“ priblížila spoluautorka projektu **Lucia Mlynčeková**.

Výstupom po zmapovaní sochárskych a umeleckých diel môže byť kniha, ktorá by minimálne 130 diel zastrešila.

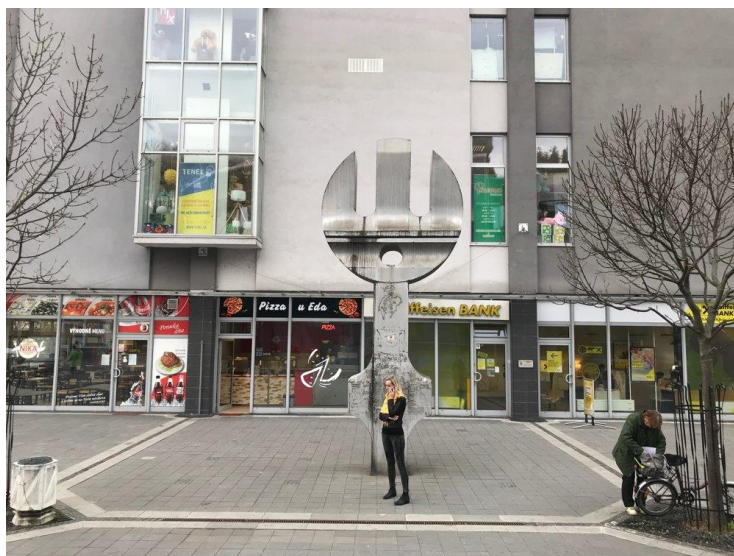
„Ide nám o to, aby verejnosť reagovala a podnietila, aby sa so sochami niečo dialo. Niektoré sú v dobrom stave, iné v mierne kritickom, možno niektoré budú potrebovať reštaurovanie,“ poznamenala Lucia Mlynčeková.

Autori projektu Hlava***** chcú okrem zmapovania diela aj kriticky hodnotiť a nájsť spôsob, ako s nimi ďalej pracovať. Zhodujú sa na tom, že zaškatuľkovať ich len na základe obdobia, v ktorom vznikli, nie je správne.

„Všetky diela majú politicko-spoločenský rozmer a často prezentovali štátne ideály. Ide hlavne o figurálne výjavy, veľmi realistické, ako aj o zvieracie alebo florálne motívy. Často sú to diela od autorov, ktorých celoživotná tvorba mala integritu. Vznikli preto aj mnohé kvalitné a veľmi pekné diela,“ myslí si Alexander Topilin.

Podobný projekt ako Hlava 5 funguje aj v Českej republike, nesie názov Votrelci

a volavky. Ako vysvetlila **Michaela Mrázková**, trenčiansky projekt však ráta s väčším zapojením občanov. Tí môžu prispieť informáciami o umeleckých dielach, ktoré autori projektu prehliadli, ako aj o ich histórii.

„Hlavnou myšlienkou, keď sme do tohto išli, bolo, že tieto diela sú všetkých a súčasne nikoho a je potrebné ich zaevidovať a zamyslieť sa nad tým, ktoré z nich má cenu zachraňovať a s čím treba rátať do budúcnosti,“ povedala Michaela Mrázková.

www.sme.sk 13.11.2018

pomocná evidencia 761/1/2018

Hoci mu zakázali fotiť, nedal sa odradiť. Vyhrážali sa mu rokmi vo väzení, no nič nepriznal a nechal komunistov, nech dokola analyzujú niekoľko jeho záberov a hýtajú, ako boli vlastne myslené. **Jindřich Štreit** je legendou dokumentárnej fotografie, zobrazoval život sociálne znevýhodnených.

Teraz môžete v Trenčíne vidieť jeho zábery z čias normalizácie. Na Mierovom námestí nájdete výstavu (Ab)normalizace. Výstava prináša fotopohľady na Tuzex, robotníkov pri

práci i desiatej, predavača mäsa pri prázdnych hákoch bez tovaru, voľby za mier a život proti jadrovej vojne, oslavy výročí KSČ, novinovú a televíznu propagandu i nazretie do domácnosti obyčajných ľudí. Sú na nej aj tie, za ktoré autora zavreli.

Od okupácie čoskoro uplynie päťdesiat rokov. Vy ste boli

Jindřich Štreit sa prihovára účastníkom vernisáže na Mierovom námestí.

v roku 1968 krátko po štátniciach. Ako si na tie časy spomínate?

„Bol som mladý začínajúci pedagóg. Tým, že som učil na dedine, ocitol som sa trochu mimo aktuálneho diania. Všetci sme, samozrejme, sledovali okupáciu

v rozhlase a televízii, a pochopiteľne, každého sa to dotklo. Prišli vojská, cez dedinu prešli poľské tanky, v mestách sa demonštrovalo, cítili sme strach, napätie, šok, ale aj dezilúziu zo správania sa okupujúcich. Bolo krátko pred začiatkom nového školského roka, bol som riaditeľom v Sovinci. Museli sme školu pripraviť pre žiakov, maľovali sme, politicky som sa preto nejako vtedy neangažoval, mal som iné starosti.“

V tom čase ste už fotili?

„Zatiaľ nie veľmi aktívne, koncepčne, politickým témam som sa nevenoval.“

O pár mesiacov neskôr sa upálil Ján Palach. Ako ste to vnímali?

„Na dedine to nebol čin, ktorý by pohol jej životom. Keď sa neskôr upálil druhý študent Jan Zajíc, už to malo u nás silnejší dosah, konkrétnejšiu reakciu, lebo pochádzal z neďalekého Vítkova. Občas som jazdil do Prahy, kamarátil som sa s Olbramom Zoubkom, ktorý im urobil posmrtné masky, takže som mal

prehľad o dianí, ale nebola to pre mňa výtvarná alebo dokumentárna udalosť.“

Cítili ste však zlom v spoločnosti?

„Cítili sme ho všetci. Upálenie Jana Palacha bolo výkrikom do tmy, ktoré spôsobilo rozruch najmä medzi študentmi v Prahe

Inštalácia výstavy fotografií Jindřicha Štreita (Ab)normalizace.

a Olomouci, kde som študoval a tu som sa aj zúčastnil na mítingoch. V tom čase som chodil s dievčaťom z Olomouca, často som teda za ňou z dediny jazdil. Neskôr sa stala mojou ženou a prežíval som s ňou, keď ju perzekvovali, že sa zúčastnila na demonštráciách. Keď nepodpísala nejaké vyhlásenia, vyhodili ju z práce. Každý, kto sa na mítingoch zúčastnil, bol nejako postihnutý. Ja som bol našťastie učiteľom v malej dedinskej škole, kde nikto nechcel učiť, tak sa o mňa nezaujímali. Vybral som si to, lebo otec učil vo vedľajšej obci.“

Myslíte si, že keby sa Ján Palach neupálil, nikdy by neprišla Nežná revolúcia? Demonštrácie v 1989 vznikli najprv ako spomienka naňho.

„Bol to veľmi heroický počin a dodnes nesie svoju stopu, dodnes žije ako pripomienka pre študentov, nech neprestávajú protestovať. Jeho stopa nikdy nezmizne. Mimochodom, ilustroval som životopis Jana Palacha od Lenky Procházkovej. Vybrala si moju fotku, aby zachytila dobu.“

Vaša výstava má v názve normalizáciu.

„To boli časy, keď som začal aktívne fotiť. Najhoršie na normalizácii bolo, že neprišla radikálne, zo dňa na deň. Postupne, nebadane sa v spoločnosti utáhovala slučka. Z knižníc sa

vyrad'ovali knihy, v novinách sa zavádzali zákazy, kiná sa obmedzovali. So všetkým som bol konfrontovaný, pretože som jednu knižnicu viedol, aj som premietal filmy. Tieto zmeny som sa snažil zachytiť.“

Cenzúra sa vás neskôr tvrdo dotkla.

„V osemdesiatych rokoch sa potom už ostro sledovali výsta-

vy a námety diel a vyvrcholilo to tým, že ma zavreli.“

Bolo to vraj preto, že ste vystavovali so zakázanými umelcami.

„To boli takí umelci, ktorí nemohli vystavovať v Československu, a preto

chodili inde, do Ameriky, mali diela všelikde vo svete. Nezakázali ich preto, že by boli vyslovene kritickí k režimu, len preto, že ich umenie bolo trochu iné, než čo by si vyžadoval socialistický realizmus. Keď sa k nim pridali moje fotky, ktoré sú aj na tejto výstave, dostal som sa do zoznamu inkriminovaných.“

Údajne to boli fotografie, ktoré boli namierené proti vrcholným predstaviteľom moci?

„Bol som odsúdený za hanobenie republiky a prezidenta. Aby som vám to vysvetlil, boli to zábery, na ktorých vidno oficiálne štátne portréty prezidenta. Odfotil som ich v rôznych miestnostiach, kde sa napríklad konala schôdza alebo kde chlapi pili pivo. Preto sa niekomu zdalo, že prezidenta hanobím.“

Bol socialistický realizmus presadzovaný aj vo fotografii?

„Samozrejme. Každú výstavu musel schváliť niekto z okresu. Náboženské a politické námety boli vždy z prehliadok vyradené. V osemdesiatych rokoch prišlo po Gorbačovovi už

uvolnenie, začalo sa to meniť k lepšiemu, no to bolo až po mojom uväznení.“

Čakali ste, že moc zareaguje na fotky tak agresívne?

„Nečakal.“

Báli ste sa, že sa z väzenia už nedostanete?

„Najmä na začiatku to bolo kruté, vyhrážali sa mi, že zostanem za mrežami dlhé roky. Ja som však jednu zásadnú vec nepovedal. Stále chceli, aby som priznal, že som prezidenta chcel zhanobiť, že som to myslel ako kritiku a toto som im nikdy nepovedal, a vlastne ma potom nemali prečo trestať. Z celého prípadu zostalo len šesť fotografií, ktoré dookola analyzovali, ako boli myslené. Smiešne je, že dnes ich bežne vystavujem a nikomu ani nenapadne, že je to nejaké hanobenie.“

Fotili ste potom napriek zákazu?

„Samozrejme, že som fotil. Po návrate z väzenia mi zakázali aj učiť, pracoval som teda osem rokov na štátnom statku. Keď prišla Nežná revolúcia, situácia sa zasa otočila a musel som zo statku odísť, lebo som nemal vzdelanie v poľnohospodárstve. Učil som potom na FAMU a na bratislavskej VŠMU desať rokov.“

Mysleli ste si, že budete na statku pracovať do konca života?

„Človek nikdy nevedel, čo sa v budúcnosti stane. Paradoxne, na statku som bol spokojný, hoci plat som mal zo všetkých zamestnancov najnižší. Moje pole pôsobnosti však bolo široké a stále som pracoval s ľuďmi a fotil, hoci som to mal zakázané

a niekoľko ľudí ma sledovalo, a potom o mne donášali riaditeľovi. Mimochodom, väčšina fotografií na tejto výstave vznikla v období, keď som robil na statku.“

Jindřich Štreit sa narodil 5. septembra 1946 vo Vsetíne. Ako pedagóg a dokumentárny fotograf sa vo svojej tvorbe zameriava na zobrazenie života sociálne slabších, mal série o drogovu závislých, nevidiacich alebo bezdomovcoch. Po štúdiu pedagogiky v Olomouci učil v základnej škole v Rýmařove a riadil školu v Sovinci.

V roku 1982 ho zatkli po výstave s niekoľkými výtvarnými umelcami. Po Nežnej revolúcii učil na FAMU a VŠMU.

www.sme.sk 15.11.2018

pomocná evidencia 765/1/2018

V trenčianskom kine Metro otvorili v piatok 16. novembra Festival francúzskych filmov za účasti francúzskej delegácie z partnerského mesta Cran-Gevrier, ktorú viedla starostka **Nora Segaud-Labidi**. Na úvod premietli skvelú komédiu „Kým nás svadba nerozdelí“ režisérského tandemu **Eric Tole-dano -Olivier Nakache**.

Festival otvorila starostka Cran-Gevrier Nora Segaud-Labidi.

Festival, ktorého hlavnými organizátormi sú obe partnerské mestá v spolupráci s občianskym združením LampArt, sa uskutočnil už dvanásť raz. Až do stredy 21. novembra ponúkol trinásť filmov, ktoré vo Francúzsku nakrútili v rokoch 2016 a 2017.

Festival ponúkol rôzne filmové žánre.

Vlastný text 16.11.2018

pomocná evidencia 768/1/2018

Na 49. ročníku súťaže v speve regionálnych ľudových piesní Trenčianske hodiny sa v pondelok 26. a utorok 27. novembra zúčastnilo 76 dievčat a chlapcov z 23 základných škôl a osemročných gymnázií trenčianskeho regiónu.

Spevácku súťaž zorganizovalo Mesto Trenčín v spolupráci so Základnou umeleckou školou K. Pádivého. Odborná porota v zložení **Žofia Sekerková, Mária Švajdová, Martin Holúbek** a **Ľubica Kršáková** si vypočula 152 slovenských ľudových piesní. Porotcovia hodnotili výber piesní, intonáciu a rytmus, ale i celkový umelecký dojem súťažiacich detí.

Výsledky - 26. novembra:

I. kategória 1. **Ondrej Mikuš** – Horné Srnie, 2. **Magdaléna Fuziková** – Selec, 3. **Martin Lichner** – ZŠ Veľkomoravská Trenčín a **Michaela Michalíková** – ZŠ Východná Trenčín.

II. kategória 1. **Natália Halgošová** – Piaristické gymnázium Trenčín, 2.

Maximilán Lukšo – Dolná Súča a **Emily Gabrhelová** – Dolná Súča, 3. **Katarína Zajacová** – Trenčianske Teplice a **Ema Papierniková** – Horné Srnie.

III. kategória 1. **Petra Trúnková** – Dolná Súča, 2. **Damián Lagin** – Drietoma, 3. **Soňa Bellová** – ZŠ, Veľkomoravská Trenčín.

Výsledky - 27. novembra:

I. kategória 1. **Damián Laurinec** – Horná Súča, 2. **Karin Izraelová** – Soblahov, 3. **Matúš Kohútek** – Trenčianska Turná a **Klára Orságová** – Horná Súča.

II. kategória 1. **Ondrej Mikušinec** – Horná Súča, 2. **Petra**

Zichová – ZŠ Hodžova Trenčín a **Ema Vavríková** – ZŠ Dlhé Hony Trenčín, 3. **Olívia Hlučáňová** – ZŠ Hodžova Trenčín a **Ema Juricová** – Horná Súča, cena poroty **Vanesa Balážová** – SŠI Trenčín.

III. kategória 1. **Cyril Biras** – Horná Súča a **Urban Záhumenský** – ZŠ Dlhé Hony Trenčín, 2. **Monika Červeňanová** – Soblahov a **Jasmína Mikušová** – ZŠ, Dlhé Hony Trenčín, 3. **Simona Červeňanová** – Soblahov a **Hanka Scheerová** – ZŠ Hodžova Trenčín.

www.trencin.sk 29.11.2018

pomocná evidencia 804/1/2018

Zimné mesiace na Trenčianskom hrade patria vlakom. Výstava vláčikov v priestore kasární približuje deťom i dospelým svet dopravy, ktorú v minulosti posúvala vpred najmä sila pary. Súčasťou výstavy je okrem 35 metrov dlhej pojazdnej trate aj približne 150 modelov vláčikov.

Milovníci vlakov a železničnej prepravy sa navyše o modelárstve dozvedajú viac na interaktívnych prehliadkach počas vybraných sobôt. Ťahákom výstavy je modulové koľajisko

v mierke 1:87, ktoré vytvorili modelári z Klubu Modrý Horizont Topoľčany. Koľajisko sa skladá zo staníc Radošina, Veľké Uherce a Jozefov, ktoré sú medzi sebou prepojené.

„Stanice Radošina a Veľké Uherce sú do detailu vernou zmenšeninou skutočných železničných staníc a sú modelované do obdobia rokov 1960 až 1990, teda do obdobia prevádzky Česko-slovenských štátnych dráh,“ vysvetlila **Alžbeta Brieda Holúbková** z marketingu Trenčianskeho múzea.

www.sme.sk 30.11.2018

pomocná evidencia 807/1/2018

V piatok 30. novembra bol slávnostne vyhodnotený 26. ročník celoslovenskej literárnej súťaže Jozefa Braneckého „Studňa sa tajne s dažďom zhovára“. Organizátori vyhlásili výsledky tradične na pôde trenčianskej knižnice za účasti laureátov a členov poroty.

Na súťaži zastrešovanvej Miestnym odborom Matice slovenskej v Trenčíne, Verejnou knižnicou Michala Rešetku v Trenčíne, mestom Trenčín a Trenčian-

ským samosprávnym krajom sa tretí raz po sebe organizačne podieľala aj Krajská odbočka Spolku slovenských spisovateľov v Trenčíne.

Odbornú porotu v osvedčenom zložení **Jaroslav Rezník** (predseda), **Margita Ivaničková**, **Jana Poláková**, **Ján Maršálek** - v tomto roku posilnil tajomník Spolku slovenských spisovateľov a zástupca šéfredaktora Literárneho týždenníka **Štefan Cifra**. Porota hodnotila 264 literárnych prác rozde-

lených do dvoch vekových kategórií, pričom do súťaže sa celkovo prihlásilo 85 autorov. Voľný výber žánru a témy sprevádzala ponuka tematickej oblasti „Osmičky v dátumoch našich dejín“.

Literárna súťaž Jozefa Braneckého bola pôvodne určená len pre stredoškolákov, v súčasnosti je otvorená všetkým priaznivcom literárnej tvorby. Vznikla pred 26 rokmi na pôde Miestneho odboru Matice slovenskej v Trenčíne. Práve studňa z Trenčianskeho hradu symbolizuje vodu, bez ktorej neexistuje život a nevyschne vďaka dažďovým kvapkám v podobe literárnych talentov.

Medzi ocenenými v jednotlivých žánroch a kategóriách boli aj trenčianski autori:

Poézia mládež 15 – 20 rokov 2. **Alex Zamborský**, Cena primátora mesta Trenčín **Filip Čaňo**, Cena MO Matice slovenskej **Samuel Kňazovčík**.

Próza mládež 15 – 20 rokov 1. **Jovana Martina Oravcová**.

Poézia dospelí 2. **Andrea Trusková**, 3. **Zuzana Cascino**, Cena primátora mesta Trenčín **Ol'ga Nemcová -Košecká**.

Próza dospelí 3. **Jaroslav Janečka**, Cena MO Matice slovenskej v Trenčíne **Bronislava Ganajová**, Cena poroty literárnej súťaže **Ružena Viskupičová**, Cena Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne **Eleonóra Žŕková**, Cena Európskej asociácie miest mieru **Pavol Zlatovský**.

www.vkmr.sk 30.11.2018

pomocná evidencia 810/1/2018

Vo štvrtok 6. decembra otvorili v Galérii M.A. Bazovského v Trenčíne výstavu Bazovský fotograf. Výtvarné dielo **Miloša Alexandra Bazovského** ako jedného zo zakladateľov modernej slovenskej maľby bolo už mnohokrát predstavené na výstavách a v publikáciách.

Ako fotografujúci výtvarník mal síce medzi umelcami na Slovensku predchodcov (**Ladislav Mednyánszky**, **Gustáv Mally**), bol však prvým, ktorý dokázal byť moderným výtvarníkom a moderným fotografom súčasne. Fotografický aparát používal (najviac v 30. – 40. rokoch 20. storočia) namiesto skicára, jeho pomocou budoval akúsi vizuálnu databázu motívov, ktoré sa neskôr objavili v jeho výtvarných dielach. Fotoaparát používal jednoducho ako jeden z ďalších výtvarných prostriedkov a priamo komponoval v jeho hľadáčku. Vďaka tomu

existujú viaceré tematické aj kompozičné paralely medzi jeho zábermi a niektorými kresbami a obrazmi.

Bazovského zaujímali nielen tradičné vidiecke témy, v tomto smere bol akýmsi drsnejším a dokumentaristicky viac dôsledným náprotivkom **Karla Plicku**, ale aj rôzne prejavy moderného životného štýlu: šport, turistika, cestovanie. Často portrétoval aj svojich priateľov, najviac azda umelca s tragickým osudom **Arnolda Petra Weisza-Kubínčana**.

Miloš Alexander Bazovský svoje snímky nepublikoval, až na výnimky sa nezachovali ani fotografické zväčšeniny z nich. Pomerne rozsiahly súbor negatívov sa však nachádza v Archíve umenia SNG a ten sa stal základom pripravovanej výstavy.

Výstavu pripravila galéria v spolupráci so SNG.

www.gmab.sk 06.12.2018

pomocná evidencia 818/1/2018

„Chcela som napísať knihu o živote. O jeho krásach, na ktoré by sme nemali zabúdať. A aj o tom, čo je v ňom naozaj dôležité. Chcela som nájsť odpoveď na otázku o zmysle bytia tu a potom o tom všetkom napísať. Lenže skôr, ako som stihla poskladať slová do viet, prvé kapitoly knihy začal písať sám život. Neostávalo nič iné, len sa pokorne učiť. A žasnúť. A občas sa pri tom

zasmiať a občas si poplakať. S vdakou priznávam, že som sa veľa naučila. Ak niečo z toho zažijete aj vy, tak potom je táto kniha dobrá.“

Tieto slová nájdete na zadnej strane obálky novej knihy **Evy Bodnárovej** s názvom „Vidmo“. Za účasti autorky ju uviedli do života v piatok 7. decembra vo Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne. Eva Bodnárová je redaktorkou, spisovateľkou, vydavateľkou, nositeľkou Ceny prof. Martina Kusého za vydateľskú činnosť v oblasti architektúry. „Vidmo“ je jej štvrtým literárnym dielom.

„K napísaniu svojej prvej knihy „Všetko krásne čo sa mi mohlo stať“ som sa dostala v roku 2014 na popud svojho okolia. Pracovala som ako šéfredaktorka v jednom časopise a mojou úlohou bolo i písanie úvodníkov do každého nového čísla. Ľuďom sa úvodníky páčili a pýtali sa, prečo nenapíšem knihu. Nakoplo ma to a kniha poviedok zo života bola na svete. O rok na to prišla druhá „Dotýkať sa dovolené“ a v roku 2016 tretia „Kým jej narástli krídla“. Táto posledná je iná v tom, že kým predchádzajúce sú zbierky poviedok, „Vidmo“ je román, hoci zložený z 52 poviedok, z ktorých každá má svoju pointu. Poviedky sú však gradované a dejovo zovreté do podoby románu,“ povedala rodáčka z Trenčína na úvodnom krste v Košiciach, kde už dlhé roky žije.

Na uvedení diela do života v Trenčíne doplnila: „Začala som písať túto knihu pred dvoma rokmi, keď som hľadala odpoveď na otázku, prečo sme vlastne tu, a v polovici knihy mi to začalo dochádzať, že zmyslom je žiť tu a teraz, užiť si ten život bez ohľadu na to, čo nás postretné. Ľudia sa ma pýtajú, čo je vidmo. V knihe je to vysvetlené – je to vzác-

ny meteorologický úkaz, ktorý vzniká spätným ohybom svetla na malých kvapôčkách vody a dá sa zažiť na horách za hmlistého počasia, keď má človek Slnko za sebou. Želám si, aby ženám kniha pomohla uvedomiť si vlastnú hodnotu.“

Vlastný text 07.12.2018

pomocná evidencia 819/1/2018

Tretí ročník obľúbeného podujatia Vianoce v galérii máme za sebou. Druhý adventný víkend, v sobotu 8. decembra, Ga-

léria Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne praskala vo švíkoch. Na vianočnú atmosféru sa prišlo naladiť viac ako 320 návštevníkov.

Počas celého dňa bol pripravený bohatý sprievodný program pre všetky vekové kategórie. Návštevníci si mohli pozrieť výstavu Fotograf Bazovský. Pomocou mapky našli všetky aktivity, ktoré boli v priestoroch galérie pripravené. Nechýbalo obľúbené

maľovanie a ochutnávanie medovníčkov, výroba vianočných pozdravov, výroba Bazovského brošní s dizajnérkou **Veronikou Kostkovou** a veľa iných aktivít. Pre dospelých bola pripravená Kvetinová škola, kde si pod dohľadom skúsenej kvetinárky návštevníčky vyrobili krásne vianočné vence na dvere.

Vianočný market prilákal šikovných ľudí, ktorí predviedli svoje zručnosti a šikovnosť. Celodenný program vyvrcholil po zotmení baterkovou prehliadkou výstavy.

www.gmab.sk 08.12.2018

pomocná evidencia 823/1/2018

Perinbaba má za sebou úspešnú premiéru. Rodinná inscenácia zimnej rozprávky v réžii **Karola Rédliho** s pesničkami a hudbou **Diany Minarovičovej** sa stretla s mimoriadnym záujmom verejnosti. Mestské divadlo Trenčín ju uviedlo v sobotu 1. decembra v dvoch premiérach a vypredanej repríze v nedeľu 9. decembra.

Celý počin pripravoval tím 50 ľudí. Scenár napísal **Ľubomír Feldek** podľa námety bratov Grimmovcov. V predstavení účinkujú prevažne Trenčania a okrem známych hercov Mestského divadla Trenčín dostali príležitosť aj tanečníci **Vlado Ondrovič** a **Jozef Čakloš**, v detských úlohách sa predstavujú žiaci Súkromnej ZUŠ Novomeského Trenčín. Dedinčania sú oblečení do dolnotrenčianskych krojov z dielne **Vierey Černovej**. O choreografiu sa postarala **Veronika Morrison**, o scénu **Silvia Ďurovcová**,

kostýmy **Kristína Pigová** a svetelný dizjan má na starosti **Martin Potočný**.

Perinbabu stvárňuje **Zuzana Mišáková**, ktorej v novembri 2018 udelil Literárny fond prámiu za postavu Harriet Copelandovej v inscenácii hry „Nikto nie je dokonalý, alebo Pobožkaj tetu Myrtle“.

Info 28.12.2018

pomocná evidencia 824/1/2018

Prebiehajúca výstava na Trenčianskom hrade s názvom „Osudové osmičky Trenčina“ bola tento doplnená o jeden výnimočný exponát. Ide o model diorámy, ktorý zobrazuje bitku kuruci (súčasť povstaleckého protihabsburského vojska) versus

labanci (prívrženci Habsburgovcov).

Vystavený model má rozlohu 2 x 2 metre, obsahuje až 2060 ručne maľovaných figúrok, čo predstavovalo 2200 hodín práce. Autorom je **Ľuboš Švrčič**. Takto rozsiahla kurucká dio-

ráma nie je nikde inde vystavená a je pravdepodobne jedinečná svojho druhu.

Model predstavuje stretnutie cisárskeho vojska tzv. labancov s povstaleckým kuruckým vojskom vedeným najvýznamnejším vodcom povstania **Františkom II. Rákocim**. Nejde o prezentáciu reálneho bojiska, nakoľko sa autor diela snažil verne zobrazit' vojsko s dobovými reáliami danej doby, posledného rozsiahleho stavovského protihabsburského povstania v rokoch 1704 – 1711. Približuje to v použití farebností uniforiem, dobových zástav, zbraní a podobne. Snažil sa v detailoch zobrazit'

bojujúcich, padlých, ale i spustošenú krajinu a osadu, ktorú po sebe zanechala vojna. Na našom území sa rozšíril hladomor.

Trenčín sa stal svedkom významného vojnového stretnutia týchto vojsk v bitke pri Hámroch 3. augusta 1708. Pri vojnovom stretnutí porazilo 8-tisícové cisárske vojsko 15-tisícové povstalecké vojsko. Rákociho vojsko sa z toho už nevedelo spamätať a znamenalo to začiatok konca celého povstania.

www.muzeumtn.sk 12.12.2018

pomocná evidencia 833/1/2018

Rôzne podoby modrotlače spojili sochárku, modrotlačiaru, výtvarníka, grafičku i maliarku. Výstavu Modrotlač u Bazovského si môžu návštevníci galérie pozrieť do 13. januára 2019.

Tvorba Miloša Alexandra Bazovského je pre mladých umelcov dodnes inšpiratívnou. Dokazuje to projekt Vytvorené na Slovensku, ktorý vznikol v roku 2014 s cieľom šíriť súčasné umenie a dizajn. Čerpá z tradícií, folklóru a ľudového umenia.

Prvou časťou tohtoročného projektu boli tvorivé dielne Čaro modrého sveta.

„Ľudia mohli prísť do kontaktu s modrotlačou a oboznámiť sa s jej technológiou a zároveň tvorbou Bazovského, pretože

som čerpala z jeho obrazov, to bola nosná časť,“ vysvetlila spoluautorka projektu a sochárka **Nina Augustínová**. Druhá bola rezidenčná časť, kde si autori prizvali umelcov z rôznych médií a kútov sveta, aby tvorili na stanovenú tému. Výstava podľa nej rúca mýty o tom, že modrotlač niet kam ďalej posunúť.

„Snažili sme sa obsiahnuť ľudí, ktorí netvorí len z jedného média, ako je grafika. Oslovili sme ľudí, ktorí sa venujú maľbe, práci s digitálnymi médiami, dizajnerku nábytku. Každý z umelcov je iný a inak k tému pristupoval. Všetky práce majú prezentovať tradície v súčasnom umení,“ podotkla Nina Augustínová. Prvý ročník Vytvorené na Slovensku vznikol v roku 2014 v Čičmanoch.

Nápad ťažiť z tradícií, výtvarníkov a umelcov, ktorí dnes už nie sú medzi nami, prežil do dneška. Diela v galérii sú preto inšpirované modrotlačou, trenčianskym regiónom i autom, po ktorom galéria nesie meno.

„Navštívili sme galériu a čerpali námety. Bazovského tvorbu som poňala tak, že som prekreslila niektoré motívy. Inšpirovala som sa motívmi na modrotlač, čím som chcela nabúrať tradíciu modrotlače klasickými vzormi a urobiť v tejto oblasti niečo nové. Jeho obrazmi sa modrotlač dostáva inam,“ myslí si Nina Augustínová.

Argumentuje skutočnosťou, že modrotlač na výstave neprezentujú iba klasické vzory kvetov a rastlín, ale aj postáv ľudí, architektúry a zvierat. Podľa spoluautorky výstavy a teoretičky umenia **Niny Vidovencovej** je výstupom výstavy katalóg s prednáškami od viacerých odborníkov.

„Tých sme prizvali počas leta, keď sa organizovali dielne. Je tam fotodokumentácia z dielni pre verejnosť, ako aj výsledných produktov, ktoré vznikli na tomto ročníku,“ podotkla. Podľa Augustínovej môžu výtvarníci sami rozhodnúť, či svoje produkty ponúknu na predaj.

„Ťažisko toho, čo vystavujeme, sú suveníry. Chceme, aby sa prostredníctvom výtvarníkov šírili ďalej do sveta. Naše šatky a produkty, ktoré chceme vyrábať, ponúkneme na predaj cez e-shop alebo dizajnové obchodíky. Ako sa postaví k tomu ďalší umelci, je len na nich,“ dodala Nina Augustínová.

www.sme.sk 15.12.2018

pomocná evidencia 842/1/2018

V sobotu 15. decembra si pripomínáme 50 rokov od úmrtia národného umelca **Miloša Alexandra Bazovského**. Patrí k

najvýznamnejším a najznámejším osobnostiam slovenského výtvarného umenia 20. storočia. Svojou tvorbou, obsahovo spätou so Slovenskom a výrazovo orientovanou na širšie európske kontexty, sa rozhodujúcou mierou podieľal na konštituovaní slovenskej výtvarnej moderny.

Roky 1929 - 1933 sú zmysluplným obdobím

vzájomnej spolupráce s maliarmi **Jankom Alexym** a **Zolom Palugyayom**. Spájajú ich spoločné potulky za námetmi, objavovanie rázovitých oblastí Slovenska (Oravy, Liptova, Heľpy a Detvy) a organizovanie spoločných putovných výstav.

Rokom 1938 sa v Bazovského tvorbe otvára obdobie charakterizované **Karolom Vaculíkom** ako „nástup k syntéze“. Z násobuje sa myšlienková koncentrovanosť diel, predchádzajúce zaujatie formovými výbojmi je nahradené vyváženosťou obsahových a výrazových fenoménov. V tematickej rovine Miloš Alexander Bazovský bravúrne, bez pátosu, zbytočných

dramatických gest, v absolútnej skratke a znaku charakterizuje základné atribúty Slovenska a vytvára akýsi archetyp slovenskej krajiny a jej obyvateľov.

Príznak tragických rokov našiel odraz i v Bazovského tvorbe - v akceptovanej obsahovosti a disciplinovanejšej tvarovej skladbe. Na krátky čas sa v jeho tvorbe stretávame s tematikou mestskej periférie. Po krátkom odmlčaní v rokoch 1944 - 1946, zapríčinenom chorobou, privádza Bazovský svoju tvorivú koncepciu do nových polôh: znovu objavuje bezprostrednú krásu, pôvab rytmu oravskej krajiny zobrazovanej v absolútnej harmónii s človekom a pôsobivosť zátiší, ktoré chápe ako nepatetickú, suverénnu maliarsku poctu predmetom všedného dňa.

Kresba, ktorá sprevádzala autorovu tvorbu od počiatkov, sa stáva práve v tomto období predmetom intenzívnejšieho záujmu. Bazovský neúnavne a systematicky kreslí ceruzou, tušom, uhľom, kriedou, či sépiou, aby bravúrne zachytil tie najpodstatnejšie dimenzie motívu.

Podobne ako jeho druhovia aj Bazovský sa v tomto období zblíži s Benkovou monumentalizačnou výtvarnou koncepciou. Autorov výtvarný prejav, je však emotívnejší, baladickejší a zároveň sa snaží defolklorizovať zobrazené námety.

Toto obdobie vystriedajú roky zámerného popretia predchádzajúcich tendencií (1934-1937). Bazovského monografista Karol Vaculík nazýval túto etapu v jeho tvorbe „obdobím lyrickeho kontrapunktu“. Prehlbuje sa emotívna obsahová inotácia diel, objavuje sa nová farebná škála žiarivejších a odvážnejších tónov (žlté, zelené, oranžové, fialové a ružové), ktoré maliar nanáša v pastóznych vrstvách.

Miloš Alexander Bazovský sa narodil 11. januára 1899 v Turanoch nad Váhom v rodine učiteľa. Počiatky jeho maliarskej tvorby sú spojené so štúdiom na pražskej Akadémii výtvarných

umení (1919-1924, prof. Loukota, Bukovac, Pirner, Obrovský a Švabinský).

Maliar sa po ukončení štúdia vrátil do rodných Turian, aby sa neskôr presťahoval do neďalekého Martina (1931). Tu v prostredí nesmierne bohatom na vizuálne podnety neúnavne kreslí a maľuje krajinu, postupne sa odkláňa od realisticko-impresívnych postupov v prospech sumárnejšieho a abstrahovaného tvaru od optického povrchu javov, ku zovšeobecňujúcej definícii skutočnosti.

Začiatkom 50. rokov sa umelcova tvorba vyhranila do naj-sugestívnejších podôb. V príkrom rozpore s nepriaznivou spoločenskou, politickou i kultúrnou klímou, ako aj ťaživou osobnou situáciou spojenou s existenčnými problémami Bazovský obdivuhodne akceleruje a zhutňuje svoj výtvarný prejav. A tak sú jeho záverečné - až surrealisticky vyznievajúce krajinárske, figurálne vízie a zátišia farebne, tvarovo i kompozične privedené do strhujúceho fortissima. Sú suverénnym zovšeobecnením Bazovského najpodstatnejších filozofických a etických reflexií o zmysle, protikladoch i neúprosných zákonitostiach ľudskej prírodnej reality. Dielo umelca sa navždy uzatvorilo 15. decembra 1968. Pochovaný je v Trenčíne.

Prínos a význam umeleckej koncepcie Miloša Alexandra Bazovského bol od roku 1921 (prvá výstava) až po súčasnosť zhodnotený na mnohých domácich i zahraničných výstavách. Jeho diela sú zastúpené v zbierkových fondoch takmer všetkých slovenských galérií (v Galérii Miloša Alexandra Bazovského v

Trenčine je sústredený najrozsiahlejší autorov súbor, prezentovaný od roku 1979 v stálej expozícii) a jeho diela nechýbajú ani v mnohých súkromných zbierkach doma i v zahraničí.

www.gmab.sk 15.12.2018

pomocná evidencia 841/1/2018

Trenčianska rocková kapela Volume počas prvého koncertu jej turné „Pravá tvár tour 2018“ v marci vyzbierala približne 1400 eur pre OZ Trenčiansky útulok, ktorý sa venuje opusteným psíkom a zvieratkám v trenčianskej Karanténnej stanici. Pod heslom hudba má spájať, hudba má pomáhať sa niesol aj záver turné 22. decembra 2018.

Členovia Volume odovzdali primárke Andree Cimprichovej finančný dar.

„V kapele sme sa dohodli, že výtťažok z posledného koncertu venujeme opäť na dobrú vec. Rozhodli sme sa podporiť Neurologické oddelenie v trenčianskej nemocnici. Radi by sme poďakovali všetkým partnerom, ktorí pri nás počas celého roka stáli i tým, ktorí náš zámer bez váhania podporili,“ povedal spevák kapely **Majo Krátky**.

Počas koncertu i prostredníctvom transparentného účtu sa podarilo vyzbierať 1 577 eur, ktoré hudobníci odovzdali na konci decembra primárke Neurologického oddelenia Fakultnej nemocnice v Trenčine **MUDr. Andree Cimprichovej**. Na charitatívnom koncerte vystúpili aj ďalšie zvučné mená lokálnej scény, napríklad MF, Uhol dopadu či Particles.

Info 29.01.2019

pomocná evidencia 868/1/2018

